

Lovtidende A

2020

Udgivet den 27. oktober 2020

16. oktober 2020.

Nr. 1514.

Bekendtgørelse for Færøerne om gennemførelse af Europa-Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/61 af 10. oktober 2014 om supplerende regler til forordning (EU) nr. 575/2013 for så vidt angår likviditetsdækningskrav for kreditinstitutter

I medfør af § 3 i lov nr. 648 af 18. maj 2015 for Færøerne om kapitalkrav og tilsynsmæssige krav for kreditinstitutter og investeringsselskaber og § 147 a, i lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, jf. anordningsbekendtgørelse nr. 969 af 27. august 2014, som ændret ved anordning nr. 693 af 22. maj 2015, fastsættes:

§ 1. Bestemmelserne i Europa-Kommissionens delegerede forordning 2015/61/EU af 10. oktober 2014 om supplerende regler til forordning (EU) nr. 575/2013 for så vidt angår likviditetsdækningskrav for kreditinstitutter, jf. bilag 1, gælder for Færøerne med de tilpasninger, der følger af §§ 2-11.

Henvisninger til direktiver

§ 2. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF, gælder for Færøerne, jf. lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning.

Stk. 2. Bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013, jf. stk. 1, gælder for Færøerne, jf. bilag 2 til lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning. Bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU, som der henvises til i bilag 1, artikel 3, nr. 9, er optaget som bilag 2 til denne bekendtgørelse.

Stk. 3. Artikel 105 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF, som der henvises til i bilag 1, artikel 8, nr. 6, litra b, gælder for Færøerne, jf. §§ 152, 153 og 156 i lov om finansiel virksomhed som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning.

§ 3. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter) gælder for Færøerne, jf. lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., som sat i kraft på Færøerne ved kongelig anordning.

Stk. 2. Artikel 52, stk. 4, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter), som der henvises til i bilag 1, artikel 10, stk. 1, litra f, artikel 11, stk. 1, litra c, og artikel 12, stk. 1, litra e, nr. 1, gælder for Færøerne, jf. § 93, stk. 1, nr. 2 og 3, i lov om investeringsforeninger og specialforeninger samt andre kollektive investeringsordninger m.v., som sat i kraft på Færøerne ved kongelig anordning.

§ 4. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger, gælder for Færøerne, jf. lov om en garantifond for indskydere og investorer, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning.

Stk. 2. I bilag 1, artikel 24, stk. 1, artikel 27, stk. 2, og artikel 28, stk. 2, skal ”en tilsvarende indskudsgarantiordning i et tredjeland” forstås som ordningen, der følger af lov om en garantifond for indskydere og investorer, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning.

§ 5. Følgende direktiver gælder ikke for Færøerne:

- 1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010.
- 2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF.
- 3) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/49/EU af 16. april 2014 om indskudsgarantiordninger.
- 4) Rådets syvende direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g, om

konsoliderede regnskaber, som der henvises til i bilag 1, artikel 34, stk. 1, litra b, gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Bilag 1, artikel 13, stk. 7, sættes ikke i kraft for Færøerne, jf. stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Bilag 1, artikel 13, stk. 8, sættes ikke i kraft for Færøerne, jf. stk. 1, nr. 2.

Stk. 4. Bilag 1, artikel 24, nr. 4 sættes ikke i kraft for Færøerne, jf. stk. 1, nr. 3.

Stk. 5. Bilag 1, artikel 33, stk. 4, litra b, sættes ikke i kraft for Færøerne, jf. stk. 1, nr. 2.

Stk. 6. I bilag 1, artikel 34, stk. 1, litra b, finder betingelsen, om at en modpart skal være knyttet til instituttet ved en forbindelse som defineret i artikel 12, stk. 1, i direktiv 83/349/EØF, ikke anvendelse, jf. stk. 1, nr. 4.

Henvisninger til forordninger

§ 6. Europa-Parlamentets og rådets forordning (EU) nr. 575/2013/EU af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 er sat i kraft for Færøerne ved lov.

§ 7. Følgende forordninger gælder ikke for Færøerne:

- 1) Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 680/2014/EU af 16. april 2014 om gennemførelsesmæssige tekniske standarder for institutters indberetning med henblik på tilsyn i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 575/2013/EU gælder ikke for Færøerne.
- 2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1060/2009 af 16. september 2009 om kreditvurderingsbureauer gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Bilag 1, artikel 4, stk. 4, 2. pkt. og stk. 5., 2. pkt., sættes ikke i kraft for Færøerne, jf. stk. 1, nr. 1.

Stk. 3. Bilag 1, artikel 13, nr. 9, 1. pkt., sættes ikke i kraft for Færøerne, jf. stk. 1, nr. 2.

Definitioner

§ 8. Definitioner:

- 1) Ved motorkøretøjer, som nævnt i bilag 1, artikel 13, stk. 2, litra g, nr. 4, skal forstås ethvert færdigopbygget, trinvis færdigopbygget eller delvis opbygget selvkørende motordrevet køretøj med mindst fire hjul og med en konstruktivt bestemt største hastighed på over 25 km/h.
- 2) Ved påhængskøretøjer, som nævnt i bilag 1, artikel 13, stk. 2, litra g, nr. 4, skal forstås køretøj på hjul, der ikke er selvkørende, men som er konstrueret og fremstillet til at blive trukket af et motorkøretøj.
- 3) Landbrugs- eller skovbrugstraktorer, som nævnt i bilag 1, artikel 13, stk. 2, litra g, nr. 4, skal forstås i overensstemmelse med bilag 3, jf. stk. 2.
- 4) Ved motorcykler, som nævnt i bilag 1, artikel 13, stk. 2, litra g, nr. 4, skal forstås tohjulede køretøjer uden sidevogn eller med sidevogn med en motor med et slagvolumen på over 50 cm³, hvis der er tale om en intern forbrændingsmotor, og/eller med en konstruktivt bestemt maksimal hastighed på over 45 km/h.

5) Ved trehjulede motorcykler, som nævnt i bilag 1, artikel 13, stk. 2, litra g, nr. 4, skal forstås køretøjer med tre symmetrisk monterede hjul med en motor med et slagvolumen på over 50 cm³, hvis der er tale om en intern forbrændingsmotor, og/eller med en konstruktivt bestemt maksimal hastighed på over 45 km/h.

6) Bæltekøretøjer, som nævnt i bilag 1, artikel 13, stk. 2, litra g, nr. 4, skal forstås i overensstemmelse med § 2, stk. II og stk. III, litra a, i lagtingslov nr. 65 af 9. september 1963 om færdsel, jf. lagtingslovbekendtgørelse nr. 14 af 2. marts 1988 med senere ændringer.

Stk. 2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 167/2013/EU af 5. februar 2013 om godkendelse og markedsovervågning af landbrugs- og skovbrugstraktorer er optaget som bilag 3 til denne bekendtgørelse.

Andre bilag

§ 9. Kommissionens henstilling 2003/361/EF, som der henvises til i bilag 1, artikel 3, nr. 6, og artikel 7, stk. 4, litra g, er optaget som bilag 4 til denne bekendtgørelse.

Gældsinstrumenter udstedt af det Færøske Landsstyre

§ 10. Gældsinstrumenter udstedt af det Færøske Landsstyre skal altid betragtes som aktiver på niveau 1 svarende til de instrumenter, der falder ind under bilag 1, artikel 10, stk. 1, litra a-e.

Finanstilsynets muligheder for fritagelse

§ 11. Finanstilsynet kan fritage et pengeinstitut for at opfylde likviditetsdækningskravene fastsat i § 152, stk. 1 og 2, i lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, hvis pengeinstituttet er omfattet af det likviditetsdækningskrav, som er fastsat i artikel 412 i Europa-parlamentets og rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012, som sat i kraft for Færøerne ved lov.

Stk. 2. Finanstilsynet kan fritage koncerner, hvor moder-virksomheden er et pengeinstitut eller en pengeinstituttholdingsvirksomhed, fra at opfylde kravene i § 152, stk. 1 og 2, i lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, på koncernniveau, jf. § 171 i lov om finansiel virksomhed, som sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, hvis koncernen er omfattet af det likviditetsdækningskrav, som er fastsat i artikel 412 i Europa-parlamentets og rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012, som sat i kraft for Færøerne ved lov.

Stk. 3. Har et pengeinstitut og alle eller nogle af dets dattervirksomheder har fået tilladelse til at blive behandlet som en likviditetsundergruppe i medfør af artikel 8 i forordning (EU) nr. 575/2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber, som sat i kraft for Færøerne ved lov, kan Finanstilsynet fritage sådanne likviditetsundergrupper for at opfylde likviditetsdækningskravet fastsat i § 152, stk. 1 og 2, i lov om finansiel virksomhed, som sat

i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, hvis likviditetsundergruppen er omfattet af det likviditetsdækningskrav, som er fastsat i artikel 412 i Europa-parlamentets og rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012, som sat i kraft for Færøerne ved lov.

Ikrafttræden

§ 12. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. november 2020.

Erhvervsministeriet, den 16. oktober 2020

SIMON KOLLERUP

/ Jesper Berg

Bilag 1**KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2015/61****af 10. oktober 2014****om supplerende regler til forordning (EU) nr. 575/2013 for så vidt angår likviditetsdækningskrav for kreditinstitutter****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012¹⁾, særlig artikel 460, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) I den tidlige »likviditetsfase« i finanskrisen, som begyndte i 2007, oplevede mange kreditinstitutter trods et tilstrækkeligt kapitalniveau store vanskeligheder, fordi de ikke havde forvaltet deres likviditetsrisiko fornuftigt. Nogle kreditinstitutter blev i for høj grad afhængige af kortsigtet finansiering, som hurtigt tørrede ud, da krisen startede. Disse kreditinstitutter blev derfor sårbare over for likviditetsefterspørgsel, fordi de ikke havde tilstrækkelige likvide aktiver til at imødekomme efterspørgslen efter midler (udgående pengestrømme) i den stressede periode. Kreditinstitutterne blev derfor tvunget til at realisere aktiver i et brandudsalg, som startede en selvforstærkende nedadgående prisspiral og mangel på tillid i markedet, hvilket igen udløste en solvenskrise. I sidste ende blev mange kreditinstitutter i for høj grad afhængige af likviditet fra centralbankerne og måtte reddes ved at få indskudt massive offentlige midler. Det var derfor indlysende, at det var nødvendigt at udvikle et detaljeret likviditetsdækningskrav med det formål at undgå denne risiko ved at gøre kreditinstitutterne mindre afhængige af kortsigtet finansiering og likviditet fra centralbankerne og mere modstandsdygtige over for pludselige likviditetschok.

(2) Artikel 412, stk. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013 indfører et likviditetsdækningskrav for kreditinstitutter formuleret i generelle vendinger som en forpligtelse til at besidde »likvide aktiver, hvis samlede størrelse dækker udgående pengestrømme minus indgående pengestrømme i stresssituationer«. I henhold til artikel 460 i forordning (EU) nr. 575/2013 tillægges Kommissionen beføjelser til at præcisere kapitaldækningskravet, og under hvilke omstændigheder de kompetente myndigheder skal pålægge kreditinstitutter specifikke niveauer for ind- og udgående pengestrømme for at tage højde for de specifikke risici, som de er eksponeret mod. I overensstemmelse med betragtning 101 i forordning (EU) nr. 575/2013 bør reglerne svare til den likviditetsdækningsgrad, der er fastsat i de endelige internationale regler om måling af, standarder for og overvågning af likviditetsrisikoen fra Baselkomitéen for Banktilsyn (»BCBS«), under hensyntagen til de særlige EU-forhold og nationale forhold. Indtil likviditetsdækningskravet er fuldt ud gennemført fra den 1. januar 2018, bør medlemsstaterne kunne anvende et likviditetsdækningskrav på op til 100 % for kreditinstitutter i overensstemmelse med den nationale lovgivning.

(3) I overensstemmelse med BCBS's likviditetsstandarder bør der vedtages regler for at definere likviditetsdækningskravet som forholdet mellem et kreditinstituts buffer af »likvide aktiver« og dets »udgående nettopengestrømme« over en stressperiode på 30 kalenderdage. »Udgående nettopengestrømme« bør beregnes ved at trække kreditinstituttets indgående pengestrømme fra dets udgående pengestrømme. Likviditetsdækningsgraden bør udtrykkes i procent og fastsættes til mindst 100 %, når det er fuldt ud gennemført, hvilket viser, at et kreditinstitut har tilstrækkelige likvide aktiver til at opfylde de udgående nettopengestrømme i en stressperiode på 30 dage. I denne periode bør kreditinstituttet hurtigt kunne konvertere sine likvide aktiver til kontanter uden at skulle gøre brug af centralbankernes likviditet eller offentlige midler, hvilket kan medføre, at dets likviditetsdækning midlertidigt falder til under 100 %. Sker dette, eller forventes dette at ske på et givet tidspunkt, bør kreditinstitutterne opfylde de specifikke krav i artikel 414 i forordning (EU) nr. 575/2013, så de rettidigt kan genoprette deres likviditetsdækningsgrad til minimumsniveauet.

(4) Kun aktiver, der frit kan overdrages, og som hurtigt kan konverteres til kontanter på det private marked inden for en kort tidshorisont og uden betydelige værditab, bør defineres som »likvide aktiver«, for så vidt angår kreditinstitutternes likviditetsbuffer. I overensstemmelse med sjette del i forordning (EU) nr. 575/2013 og BCBS' klassificering af likvide aktiver bør der i reglerne skelnes mellem aktiver med særdeles stor likviditet og særdeles høj kreditkvalitet eller aktiver på niveau 1 og aktiver med stor likviditet og høj kreditkvalitet eller aktiver på niveau 2. Sidstnævnte bør underinddeles i aktiver på niveau 2A og 2B. Kreditinstitutter bør besidde en tilstrækkeligt diversificeret buffer af likvide aktiver under hensyntagen til deres relative likviditet og kreditkvalitet. Alle niveauer og underniveauer bør derfor være underlagt specifikke krav om haircuts og tærskler for den generelle buffer, og der bør, hvor det er relevant, stilles forskellige krav til niveauer og underniveauer og til kategorier af likvide aktiver på samme niveau eller underniveau, som bør være mere stringente, jo lavere deres likviditetsklassificering er.

(5) Der bør gælde visse generelle og operationelle krav for likvide aktiver for at sikre, at de kan konverteres til kontanter inden for en kort tidshorisont, under forbehold af visse undtagelser for bestemte aktiver på niveau 1, hvor dette er relevant. Af disse krav bør det fremgå, at likvide aktiver bør være fri for salgshæmmende hindringer, bør være lette at værdiansætte og bør være noteret på anerkendte børser eller kunne handles på aktive salgs- eller genkøbsmarkeder. De bør ligeledes sikre, at kreditinstituttets likviditetsstyringsfunktion til enhver tid har adgang til og kontrol med dets likvide aktiver, og at de aktiver, der udgør likviditetsbufferen, er tilstrækkeligt diversificerede. Diversificering er vigtigt for at sikre, at kreditinstituttets evne til hurtigt at realisere likvide aktiver uden et betydeligt værditab ikke sættes over styr af de aktiver, som er sårbare over for den fælles risikofaktor. Kreditinstitutterne bør ligeledes skulle sikre, at der er overensstemmelse mellem valutadenomineringen af deres likvide aktiver og deres udgående nettopengestrømme, så et for stort valutamismatch ikke forhindrer dem i at anvende deres likviditetsbuffer til at imødekomme udgående pengestrømme i en bestemt valuta i en stressperiode.

(6) I overensstemmelse med henstillingerne fra Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) i dennes rapport af 20. december 2013, udarbejdet i henhold til artikel 509, stk. 3 og 5, i forordning (EU) nr. 575/2013, bør alle typer obligationer, som er udstedt eller garanteret af medlemsstaternes centralregeringer og centralbanker, samt de, der er udstedt eller garanteret af overnationale institutter, gives niveau 1-status. Som bemærket af EBA er der stærke tilsynsmæssige argumenter for ikke at skelne mellem forskellige medlemsstater, da udelukkelsen af visse statsobligationer fra niveau 1 ville give incitament til at investere i andre statsobligationer i Unionen, hvilket ville medføre fragmentering af det indre marked og øge risikoen for en gensidig afsmittende virkning i en krise mellem kreditinstitutter og deres stater

(»forbindelsen mellem banker og stat«). Hvad angår tredjelande, bør der gives niveau 1-status til eksponeringer mod centralbanker og stater, som tildeles en risikovægt på 0 % i henhold til kreditrisikoreglerne i tredje del, afsnit II, i forordning (EU) nr. 575/2013, som fastsat i BCBS-standarden. Eksponeringer mod regionale og lokale myndigheder og offentlige enheder bør kun tildeles niveau 1-status, såfremt de behandles som eksponeringer mod deres centralregering, og sidstnævnte har en risikovægt på 0 % i overensstemmelse med de samme kreditrisikoregler. Samme status bør tildeles eksponeringer mod multilaterale udviklingsbanker og internationale organisationer med en risikovægt på 0 %. I lyset af den særdeles store likviditet og den særdeles høje kreditkvalitet for disse aktiver, bør kreditinstitutterne have lov til at besidde dem i deres buffere uden begrænsning, og de bør ikke underlægges et haircut eller et diversificeringskrav.

(7) Aktiver udstedt af kreditinstitutter bør generelt ikke medtages som likvide aktiver, men bankaktiver, som understøttes af medlemsstaternes regeringer, såsom støttelån og statsejede långivere samt private bankaktiver med en udtrykkelig statsgaranti, bør gives niveau 1-behandling. Sidstnævnte er et levn fra finanskrisen, som bør udfases, og det er dermed kun bankaktiver med statsgaranti, der ydes eller forpligtes inden den 30. juni 2014, der bør anerkendes som likvide aktiver. Tilsvarende bør højt prioriterede obligationer udstedt af visse bestemte formueforvaltningsagenturer i visse medlemsstater behandles som aktiver på niveau 1 og være underlagt samme krav som eksponeringer mod centralregeringen i deres respektive medlemsstat, men kun med tidsbegrænset virkning.

(8) Dækkede obligationer er gældsinstrumenter, der udstedes af kreditinstitutter og sikres ved en sikkerhedspulje af aktiver, der typisk består af realkreditlån eller offentlig gæld, som investoren har et privilegeret krav til i tilfælde af misligholdelse. Den sikkerhed, der stilles for dem, og visse andre sikringsegenskaber som f.eks. kravet om, at udstederen skal erstatte misligholdte aktiver i sikkerhedspuljen og opretholde sikkerhedspuljen til en værdi, der overstiger obligationernes pålydende værdi (»aktivdækningskravet«), har bidraget til at gøre dækkede obligationer til rentebærende instrumenter med en relativt lav risiko, som spiller en vigtig rolle på de fleste medlemsstaters realkreditmarkeder. I visse medlemsstater overtager udstedelsen af dækkede obligationer puljen af udestående statsobligationer. Visse dækkede obligationer på kreditkvalitetstrin 1 udviste navnlig fremragende likviditetsresultater i perioden fra 1. januar 2008 til 30. juni 2012, som EBA analyserede i sin rapport. Ikke desto mindre henstillede EBA til at behandle disse dækkede obligationer som aktiver på niveau 2A for at ensrette dem med BCBS's standarder. Men i lyset af ovennævnte overvejelser om deres kreditkvalitet, likviditetsresultater og rolle på Unionens finansieringsmarkeder er det hensigtsmæssigt at behandle disse dækkede obligationer på kreditkvalitetstrin 1 som aktiver på niveau 1. For at undgå for store koncentrationsrisici og til forskel fra andre aktiver på niveau 1 bør beholdningen af dækkede obligationer på kreditkvalitetstrin 1 i likviditetsbufferen være underlagt et loft på 70 % af den overordnede buffer, et haircut på minimum 7 % og diversifikationskravet.

(9) Dækkede obligationer på kreditkvalitetstrin 2 bør medtages som aktiver på niveau 2A og være underlagt samme loft (40 %) og haircut (15 %), som gælder andre likvide aktiver på dette niveau. Dette kan begrundes i de tilgængelige markedssdata, som viser, at dækkede obligationer på kreditkvalitetstrin 2 udviste en større likviditet end andre sammenlignelige aktiver på niveau 2A og 2B såsom værdipapirer med sikkerhed i boliglån (»RMBS'er«) på kreditkvalitetstrin 1. Hvis disse dækkede obligationer kan indgå i likviditetsbufferen, vil det endvidere bidrage til at diversificere puljen af tilgængelige aktiver i bufferen og forebygge unødigt forskelsbehandling eller en »cliff effect« mellem dem og dækkede obligationer på kreditkvalitetstrin 1. Det skal imidlertid bemærkes, at en betydelig del af disse dækkede obligationer blev kreditkvalitetstrin 2 som følge af nedjusteringen af ratingen for centralregeringen i den medlemsstat, hvor udstederen var etableret. Dette afspejlede det landeloft, som typisk indgår i vurderingsbureauernes

metoder, og som bestemmer, at finansielle instrumenter ikke må tildeles en rating over et vist niveau i forhold til deres respektive statsgældskreditvurdering. Landeløfterne betød, at dækkede obligationer udstedt i disse medlemsstater blev udelukket fra at nå kreditkvalitetstrin 1, uanset deres kreditkvalitet, hvilket reducerede deres likviditet i forhold til dækkede obligationer af tilsvarende kvalitet i medlemsstater, som ikke blev nedjusteret. Finansieringsmarkederne i Unionen er som følge heraf blevet voldsomt fragmenterede, hvilket understreger behovet for at finde et egnet alternativ til eksterne kreditvurderinger som et af kriterierne ved tilsynsmæssig regulering, når det drejer sig om at klassificere likviditets- og kreditrisiko for dækkede obligationer og andre aktivkategorier. I henhold til artikel 39b, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1060/2009²⁾ om kreditvurderingsbureauer skal Kommission senest den 31. december 2015 forelægge en rapport om alternative redskaber til kreditvurderinger med henblik på at fjerne alle henvisninger til kreditvurderinger i EU-retten i reguleringsøjemed senest den 1. januar 2020.

(10) Hvad angår værdipapirer af asset-backed-typen (»ABS'er«), henstillede EBA i overensstemmelse med sine empiriske resultater og BCBS's standard, at det kun var RMBS'er på kreditkvalitetstrin 1, der kunne medtages som aktiver på niveau 2B med et haircut på 25 %. Det er ligeledes relevant at afvige fra denne henstilling og udvide niveau 2B-medtagelsen til at omfatte visse ABS'er med sikkerhed i andre aktiver. En længere række anerkendte underkategorier af aktiver ville medføre øget diversificering i likviditetsbufferen og fremme finansieringen af realøkonomien. Eftersom foreliggende markedsdata peger på en lav korrelation mellem ABS'er og andre likvide aktiver som statsobligationer, vil forbindelsen mellem banker og stat desuden blive svækket, og fragmenteringen på det indre marked mindskes. Derudover er det dokumenteret, at investorerne har en tendens til at hamstre ABS'er af høj kvalitet med kort vægtet gennemsnitlig levetid og store forudbetalinger i finansielt ustabile perioder, eftersom disse hurtigt kan konverteres til kontanter og udgør en sikker kilde til likviditet. Dette gælder navnlig ABS'er med sikkerhed i lån og leasingaftaler vedrørende finansiering af motorkøretøjer (»billåns-ABS'er«), som viste en prisvolatilitet og et gennemsnitligt kreditspænd svarende til RMBS'er i perioden 2007-2012. Visse dele af forbrugerkredit-ABS'er, såsom kreditkort, viste også et forholdsmæssigt pænt likviditetsniveau. Og endelig kan det bidrage til den økonomiske vækst at tillade ABS'er med sikkerhed i realøkonomiske aktiver såsom de ovenfor nævnte og lån til SMV'er, eftersom dette ville sende et positivt signal til investorerne i forhold til disse aktiver. Der bør derfor indføres passende regler, som medtager ABS'er med sikkerhed i ikke blot boliglån, men også billån, forbrugerkredit- og SMV-lån samt aktiver på niveau 2B. For at bevare likviditetsbufferens integritet og funktionalitet bør deres anerkendelse afhænge af visse krav om høj kvalitet, som stemmer overens med de kriterier, der skal anvendes på enkle, gennemsigtige og standardiserede securitiseringer i anden lovgivning om den finansielle sektor. Navnlig for RMBS'er bør kravene om høj kvalitet omfatte overholdelse af visse grænser for belåningsgrad eller størrelsen af lån i forhold til indkomst, men disse grænser bør ikke anvendes på RMBS'er udstedt før det tidspunkt, fra hvilket likviditetsdækningskravet finder anvendelse. For at tage højde for den knap så høje likviditet i ABS'er med sikkerhed i forbrugerkredit- og SMV-lån i forhold til RMBS'er og ABS'er med sikkerhed i billån, bør førstnævnte være underlagt et større haircut (35 %). Alle ABS'er bør ligesom andre aktiver på niveau 2B være underlagt det overordnede loft på 15 % for likviditetsbufferen samt diversifikationskravet.

(11) Reglerne vedrørende klassifikation, krav, lofter og haircuts for de resterende aktiver på niveau 2A og 2B bør ligge tæt op ad henstillingerne fra BCBS og EBA. Aktier og andele i kollektive investeringsordninger (»CIU'er«) bør derimod behandles som likvide aktiver på samme niveau og i samme kategori som de aktiver, der ligger til grund for den kollektive ordning.

(12) I forbindelse med fastsættelsen af likviditetsdækningsgraden er det ligeledes hensigtsmæssigt at tage højde for den centrale forvaltning af likviditeten i samarbejdsnetværk og institutsikringsordninger, hvor det centrale institut eller det centrale organ spiller en rolle svarende til en centralbank, fordi medlemmerne af netværket eller ordningen typisk ikke har direkte adgang til sidstnævnte. De relevante regler bør derfor som likvide aktiver medtage anfordringsindskud, som medlemmerne af netværket eller ordningen foretager i det centrale institut, samt anden likviditetsfinansiering, som er tilgængelig for disse fra det centrale institut. Indskud, som ikke anerkendes som likvide aktiver, bør kunne gøre brug af præferencesatserne for udgående pengestrømme, som anvendes til transaktionsrelaterede indskud.

(13) Satsen for udgående pengestrømme for stabile detailindskud bør fastsættes til en standardsats på 5 %, men der bør anvendes en præferencesats for udgående pengestrømme på 3 % for alle kreditinstitutter, der er medlemmer af en indskudsgarantiordning i en medlemsstat, der opfylder strenge kriterier. For det første bør der tages hensyn til medlemsstaternes gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/49/EU³⁾ om indskudsgarantiordninger. For det andet bør ordningen i en medlemsstat opfylde specifikke krav vedrørende tilbagebetalingsperioden, forhåndsfinansiering og adgang til supplerende finansielle midler i tilfælde af et stort træk på reserveerne. Endelig bør præferencesatsen på 3 % anvendes under forbehold af Kommissionens godkendelse, som kun bør gives, såfremt Kommissionen finder det godtgjort, at medlemsstatens indskudsgarantiordning opfylder ovennævnte kriterier, og der ikke gør sig nogen tvingende hensyn gældende angående det indre markedes funktion med hensyn til detailindskud. Under alle omstændigheder bør præferencesatsen på 3 % for stabile detailindskud ikke være gældende før den 1. januar 2019.

(14) Kreditinstitutterne bør kunne identificere andre detailindskud med højere afviklingssatser. De relevante regler baseret på EBA's retningslinjer om detailindskud med forskellige udgående pengestrømme bør indeholde kriterierne for at identificere de pågældende detailindskud på grundlag af deres specifikke egenskaber, nemlig størrelsen af det samlede indskud, indskuddets art, rentesatsen, sandsynligheden for, at indskuddet hæves, og om indskyderen er hjemmehørende eller ikkehjemmehørende.

(15) Man bør ikke gå ud fra, at kreditinstitutter altid vil få likviditetsstøtte fra andre institutter tilhørende samme koncern eller samme institutsikringsordning, hvis de får vanskeligheder med at opfylde deres betalingsforpligtelser. Hvis der imidlertid ikke gives nogen undtagelse fra anvendelsen af likviditetsdækningsgraden på individuelt niveau i overensstemmelse med artikel 8 eller 10 i forordning (EU) nr. 575/2013, bør pengestrømmene mellem to kreditinstitutter tilhørende samme koncern eller samme institutsikringsordning i princippet have symmetriske satser for ind- og udgående pengestrømme for at undgå at miste likviditet på det indre marked, forudsat at den nødvendige sikring er indført, og kun med forhåndsgodkendelse fra den involverede kompetente myndighed. En sådan præferencebehandling bør kun gives til pengestrømme på tværs af grænserne på grundlag af yderligere objektive kriterier, herunder en lav likviditetsrisikoprofil hos likviditetsstilleren og modtageren.

(16) For at forhindre, at kreditinstitutter udelukkende anvender forventede indgående pengestrømme til at opfylde deres likviditetsdækningsgrad, og ligeledes for at sikre en minimumsbeholdning af likvide aktiver, bør de indgående pengestrømme, som de udgående pengestrømme kan modregnes i, højst udgøre 75 % af de samlede forventede udgående pengestrømme. Under hensyntagen til de specialiserede forretningsmodeller, der findes, bør der imidlertid tillades visse undtagelser fra dette loft, enten helt eller delvist, for at opfylde proportionalitetsprincippet og under forbehold af de kompetente myndigheders forhåndsgodkendelse. Dette kan f.eks. være en undtagelse for pengestrømme i koncern- og institutinterne sikringsordninger og kreditinstitutter, der har specialiseret sig i pass-through-realkreditlån eller i

leasing og factoring. Derudover bør kreditinstitutter, der har specialiseret sig i finansiering af køb af motorkøretøjer eller i forbrugerkreditlån, kunne anvende et højere loft på 90 %. Disse undtagelser bør være tilgængelige på individuelt niveau såvel som på koncernniveau, men kun såfremt visse kriterier er opfyldt.

(17) Likviditetsdækningsgraden bør gælde kreditinstitutter på både individuelt niveau og koncernniveau, medmindre de kompetente myndigheder anvender en undtagelse på individuelt niveau i overensstemmelse med artikel 8 eller 10 i forordning (EU) nr. 575/2013. Ved konsolidering af datterselskaber i tredjelande bør der tages behørigt højde for de likviditetsdækningskrav, der gælder i disse lande. Konsolideringsreglerne i Unionen bør således ikke give likvide aktiver eller udgående eller indgående pengestrømme i tredjelandes datterselskaber en mere favorabel behandling end den, der følger af de pågældende tredjelandes nationale lovgivning.

(18) I overensstemmelse med artikel 508, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013 skal Kommissionen senest den 31. december 2015 aflægge rapport til lovgiverne om, hvorvidt og hvordan likviditetsdækningskravet i sjette del skal finde anvendelse for investeringsselskaber. Indtil denne bestemmelse finder anvendelse, bør investeringsselskaberne fortsat være underlagt medlemsstaternes nationale lovgivning om likviditetsdækningskravet. Investeringsselskaber bør imidlertid være underlagt likviditetsdækningsgraden i denne forordning på et konsolideret grundlag, hvis de indgår i en bankkoncern.

(19) Kreditinstitutter har indberetningspligt over for deres kompetente myndigheder med hensyn til likviditetsdækningskravet som præciseret i denne forordning i overensstemmelse med artikel 415 i forordning (EU) nr. 575/2013.

(20) For at give kreditinstitutterne tilstrækkelig tid til at opfylde det detaljerede likviditetsdækningskrav fuldt ud, bør det indføres i overensstemmelse med tidsplanen i artikel 460, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013, idet det starter på mindst 60 % fra den 1. oktober 2015 og stiger til 100 % den 1. januar 2018

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

AFSNIT I

LIKVIDITETSDÆKNINGSGRADEN

Artikel 1

Genstand

Denne forordning indeholder regler, der præciserer likviditetsdækningskravet i henhold til artikel 412, stk. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Denne forordning finder anvendelse på kreditinstitutter, der er underlagt tilsyn i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU⁴⁾.

2. Kreditinstitutterne skal overholde denne forordning på individuelt niveau i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013. De kompetente myndigheder kan helt eller delvist give undtagelse fra anvendelsen af denne forordning på individuelt niveau i forhold til et kreditinstitut i overensstemmelse med artikel 8 og 10 i forordning (EU) nr. 575/2013, forudsat at de deri fastlagte betingelser er opfyldt.
3. Hvis en koncern omfatter et eller flere kreditinstitutter, anvender moderinstituttet i Unionen, det institut, der kontrolleres af et finansielt moderholdingselskab i Unionen, eller det institut, der kontrolleres af et blandet finansielt moderholdingselskab i Unionen, forpligtelserne i denne forordning på konsolideret grundlag i overensstemmelse med artikel 11, stk. 3, i forordning (EU) nr. 575/2013 og samtlige følgende bestemmelser:
- a) tredjelandsskatter, der opfylder kravene i afsnit II, og som besiddes af et datterselskab i et tredjeland, medtages ikke som likvide aktiver i forbindelse med konsolidering, hvis de ikke anerkendes som likvide aktiver i henhold til den nationale lovgivning i det tredjeland, der fastsætter likviditetsdækningskravet
 - b) udgående pengestrømme i et datterselskab i et tredjeland, der er underlagt den nationale lovgivning i det tredjeland, der fastsætter likviditetsdækningskravet til en højere procentsats end den, der er anført i afsnit III, skal konsolideres i overensstemmelse med de højere satser, der er angivet i tredjelandets nationale lovgivning
 - c) indgående pengestrømme i et datterselskab i et tredjeland, der er underlagt den nationale lovgivning i det tredjeland, der fastsætter likviditetsdækningskravet til en lavere procentsats end den, der er anført i afsnit III, skal konsolideres i overensstemmelse med de lavere satser, der er angivet i tredjelandets nationale lovgivning
 - d) investeringsselskaber i koncernen er underlagt artikel 4 i denne forordning på konsolideret grundlag og artikel 412 i forordning (EU) nr. 575/2013 i forhold til definitionen af likvide aktiver samt ud- og indgående pengestrømme på både individuelt og konsolideret niveau. Uanset dette litra er investeringsselskaber fortsat underlagt det detaljerede likviditetsdækningskrav for investeringsselskaber som fastlagt i medlemsstaternes nationale lovgivning, indtil likviditetsdækningskravet er præciseret i overensstemmelse med artikel 508 i forordning (EU) nr. 575/2013
 - e) på konsolideret niveau medtages de indgående pengestrømme fra et specialiseret kreditinstitut som omhandlet i artikel 33, stk. 3 og 4, kun i det omfang, de ikke overstiger de udgående pengestrømme fra det samme selskab.

Artikel 3

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »aktiver på niveau 1«: aktiver med særdeles stor likviditet og særdeles høj kreditkvalitet, jf. artikel 416, stk. 1, andet afsnit, i forordning (EU) nr. 575/2013
- 2) »aktiver på niveau 2«: aktiver med stor likviditet og høj kreditkvalitet, jf. artikel 416, stk. 1, andet afsnit, i forordning (EU) nr. 575/2013. Aktiver på niveau 2 underopdeles endvidere i aktiver på niveau 2A og 2B i overensstemmelse med afsnit II, kapitel 2, i denne forordning
- 3) »likviditetsbuffer«: de likvide aktiver, som et kreditinstitut er i besiddelse af i overensstemmelse med afsnit II i denne forordning

- 4) »indberetningsvaluta«: den valuta, som likviditetsposterne, jf. afsnit II og III i sjette del af forordning (EU) nr. 575/2013, skal indberettes i til den kompetente myndighed i overensstemmelse med forordningens artikel 415, stk. 1
- 5) »aktivdækningskrav«: aktiver i forhold til forpligtelser fastsat vedrørende kreditforbedring i tilknytning til dækkede obligationer i en medlemsstats eller et tredjelandets nationale lovgivning
- 6) »SMV'er«: mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361/EF⁵⁾
- 7) »udgående nettopengestrømme«: det beløb, som fremkommer ved at trække et kreditinstituts indgående pengestrømme fra dets udgående pengestrømme i overensstemmelse med afsnit III i denne forordning
- 8) »detailindskud«: en forpligtelse over for en fysisk person eller en SMV, hvis SMV'en hører til detailksporeringsklassen efter standardmetoden eller IRB-metoden for kreditrisiko, eller en forpligtelse over for en virksomhed, der er omfattet af behandlingen i artikel 153, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013, og hvis de samlede indskud fra alle sådanne SMV'er eller virksomheder på koncernbasis ikke overstiger 1 mio. EUR
- 9) »finansiell kunde«: en kunde, der udøver en eller flere af de aktiviteter, der er anført i bilag I til direktiv 2013/36/EU, som hovedaktivitet, eller er et af følgende:
- a) et kreditinstitut
 - b) et investeringsselskab
 - c) et finansieringsinstitut
 - d) en securitiseringssenhed med særligt formål (»SSPE«)
 - e) en kollektiv investeringsordning (»CIU«)
 - f) en investeringsordning af den ikkeåbne type
 - g) et forsikringsselskab
 - h) et genforsikringsselskab
 - i) et finansielt holdingselskab eller et blandet finansielt holdingselskab
- 10) »personligt investeringsselskab« (»PIC«): et selskab eller en trust, hvis ejer eller begunstigede ejer er en fysisk person eller en gruppe af tæt forbundne fysiske personer, som er oprettet udelukkende med det formål at forvalte ejernes formue, og som ikke udøver andre kommercielle, industrielle eller professionelle aktiviteter. Det personlige investeringsselskab kan bl.a. have til formål at udøve supplerende aktiviteter såsom at adskille ejernes aktiver fra erhvervsaktiver, lette overdragelse af aktiver i en familie eller forhindre, at aktiverne deles op efter et familiemedlems død, forudsat at disse er omfattet af det primære formål med forvaltningen af ejernes formue
- 11) »stress«: en pludselig opstået eller alvorlig forringelse af et kreditinstituts solvens eller likviditet som følge af ændrede markedsforhold eller idiosynkratiske faktorer, der kan medføre en væsentlig risiko for, at kreditinstituttet ikke kan opfylde sine forpligtelser i takt med, at de forfalder, inden for de næste 30 kalenderdage
- 12) »marginlån«: alle lån med sikkerhed, der ydes til kunder med det formål at indtage gearede handelspositioner.

Artikel 4

Likviditetsdækningsgraden

1. Det detaljerede likviditetsdækningskrav i overensstemmelse med artikel 412, stk. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013 er lig med forholdet mellem et kreditinstituts likviditetsbuffer og dets udgående nettopengestrømme over en stressperiode på 30 kalenderdage og udtrykkes i procent. Kreditinstitutter beregner deres likviditetsdækningsgrad i overensstemmelse med følgende formel:

$$\frac{\text{Likviditetsbuffer}}{\text{Udgående nettopengestrømme over en stressperiode på 30 kalenderdage}} = \text{Likviditetsdækningsgrad (\%)}$$

2. Kreditinstitutter skal have en likviditetsdækningsgrad på mindst 100 %.
3. Uanset stk. 2 kan kreditinstitutter omsætte deres likvide aktiver til penge til at dække deres udgående nettopengestrømme i stressperioder, selv om denne anvendelse af de likvide aktiver kan medføre, at deres likviditetsdækningsgrad falder til under 100 % i sådanne perioder.
4. Hvis et kreditinstituts likviditetsdækningsgrad på et hvilket som helst tidspunkt er faldet eller med rimelighed kan forventes at falde til under 100 %, finder kravet i artikel 414 i forordning (EU) nr. 575/2013 anvendelse. Indtil likviditetsdækningsgraden er genoprettet til det i stk. 2 omhandlede niveau, skal kreditinstituttet indberette likviditetsdækningsgraden til den kompetente myndighed i overensstemmelse med Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 680/2014⁶⁾.
5. Kreditinstitutter beregner og overvåger deres likviditetsdækningsgrad i indberetningsvalutaen og i hver af de valutaer, som er underlagt separat indberetning i overensstemmelse med artikel 415, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013, samt for forpligtelser i indberetningsvalutaen. Kreditinstitutter indberetter likviditetsdækningsgraden til deres kompetente myndighed i overensstemmelse med Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 680/2014.

Artikel 5

Stressscenarier, for så vidt angår likviditetsdækningsgraden

Nedenstående scenarier kan anses for indikatorer på omstændigheder, hvor et kreditinstitut kan betragtes som værende i en stresssituation:

- a) udtræk af en væsentlig del af dets detailindskud
- b) et delvist eller fuldstændigt tab af usikret engrosfinansieringskapacitet, herunder engrosindskud og andre kilder til eventualfinansiering såsom modtagne bevilgede eller ikkebevilgede likviditets- eller kreditrammer
- c) et delvist eller fuldstændigt tab af sikret kortsigtet finansiering
- d) voksende udgående pengestrømme som følge af en nedjustering af kreditvurderingen med op til tre trin
- e) øget markedsvolatilitet, der påvirker værdien eller kvaliteten af sikkerhedsstillelsen eller skaber yderligere behov for sikkerhedsstillelse
- f) ikkeplanlagte træk på likviditets- og kreditfaciliteter
- g) potentiel forpligtelse til at tilbagekøbe gæld eller indfri ikkekontraktmæssige forpligtelser.

AFSNIT II

LIKVIDITETSBUFFEREN

KAPITEL 1

Almindelige bestemmelser

Artikel 6

Sammensætningen af likviditetsbufferen

For at blive anerkendt til at indgå i kreditinstituttets likviditetsbuffer skal de likvide aktiver opfylde samtlige følgende krav:

- a) de generelle krav i artikel 7
- b) de operationelle krav i artikel 8
- c) de respektive kriterier for at blive klassificeret som aktiver på niveau 1 eller 2 i overensstemmelse med kapitel 2.

Artikel 7

Generelle krav til likvide aktiver

1. For at blive anerkendt som likvide aktiver skal et kreditinstituts aktiver opfylde kravene i stk. 2-6.
2. Aktiver skal være en ubehæftet ejendom, rettighed, ret eller interesse, som besiddes af kreditinstituttet. I denne henseende anses et aktiv for at være ubehæftet, hvis kreditinstituttet ikke er underlagt juridiske, kontraktmæssige, reguleringsmæssige eller andre begrænsninger, der forhindrer det i at realisere, sælge, overføre, overdrage eller generelt afhænde sådanne aktiver gennem direkte aftaler om salg eller genkøbsaftaler inden for de næste 30 kalenderdage. Følgende aktiver anses for at være ubehæftede:
 - a) aktiver i puljen, som umiddelbart er tilgængelige som sikkerhedsstillelse ved optagelse af yderligere finansiering inden for bevilgede, men endnu ikke finansierede kreditrammer, som er tilgængelige for kreditinstituttet. Dette omfatter aktiver, som kreditinstituttet har placeret hos det centrale institut i et samarbejdsnetværk eller en institutsikringsordning. Kreditinstitutter skal antage, at aktiverne i puljen er behæftede i stigende likviditetsorden på grundlag af likviditetsklassifikationen i kapitel 2, begyndende med aktiver, som ikke er anerkendt til at indgå i likviditetsbufferen
 - b) aktiver, som kreditinstituttet har modtaget som sikkerhed til begrænsning af kreditrisici i omvendte genkøbs- eller værdipapirfinansieringstransaktioner, og som kreditinstituttet kan afhænde.
3. Aktiverne må ikke være udstedt af kreditinstituttet selv, dets moderselskab, medmindre dette er en offentlig enhed, som ikke er et kreditinstitut, dets datterselskaber eller andre datterselskaber i moderselskabet eller af en securitiseringsenhed med særligt formål (SSPE), som kreditinstituttet er tæt knyttet til.
4. Aktiverne må ikke være udstedt af en af følgende:
 - a) et andet kreditinstitut, medmindre udstederen er en offentlig enhed, jf. artikel 10, stk. 1, litra c), og artikel 11, stk. 1, litra a) og b), aktivet er en dækket obligation, jf. artikel 10, stk. 1, litra f), og artikel 11, stk. 1, litra c) og d), eller aktivet tilhører den i artikel 10, stk. 1, litra e), beskrevne kategori
 - b) et investeringsselskab
 - c) et forsikringsselskab
 - d) et genforsikringsselskab
 - e) et finansielt holdingselskab
 - f) et blandet finansielt holdingselskab
 - g) en anden enhed, der udøver en eller flere af de i bilag I til direktiv 2013/36/EU nævnte aktiviteter. For så vidt angår denne artikel, anses SSPE'er ikke for at være omfattet af dette litra.

5. Det skal være muligt at fastsætte værdien af aktiverne på grundlag af bredt formidlede og lettilgængelige markedspriser. I mangel af markedsbaserede priser skal det være muligt at fastsætte værdien af aktiverne på grundlag af en formel, der er nem at beregne, og som anvender offentligt tilgængeligt input og ikke i væsentlig grad afhænger af stærke antagelser.

6. Aktiverne skal være noteret på en anerkendt børs eller skal kunne handles gennem direkte aftaler om salg eller simple genkøbstransaktioner eller generelt anerkendte genkøbsmarkeder. Disse kriterier vurderes separat for hvert marked. Et aktiv, der optages til handel på en organiseret markedsplads, som ikke er en anerkendt børs, enten i en medlemsstat eller et tredjeland, anses kun for at være likvidt, hvis markedspladsen udgør et aktivt og stort marked for direkte salg af aktiver. Kreditinstituttet skal som minimum tage hensyn til følgende kriterier for at vurdere, om en markedsplads udgør et aktivt og stort marked, for så vidt angår denne bestemmelse:

- a) historisk dokumentation for markedets bredde og dybde i form af lave kursspænd, et stort transaktionsvolumen og et stort og diversificeret antal markedsdeltagere
- b) en robust markedsinfrastruktur.

7. Kravene i stk. 5 og 6 finder ikke anvendelse på:

- a) sedler og mønter, jf. artikel 10, stk. 1, litra a)
- b) eksponeringer mod centralbanker, jf. artikel 10, stk. 1, litra b) og d), og artikel 11, stk. 1, litra b)
- c) den bevilgede likviditetsfacilitet med begrænset anvendelse, jf. artikel 12, stk. 1, litra d)
- d) indskud og anden finansiering i samarbejdsnetværk og institutsikringsordninger, jf. artikel 16.

Artikel 8

Operationelle krav

1. Kreditinstitutter skal indføre politikker og begrænsninger for at sikre, at beholdningen af de likvide aktiver, der udgør deres likviditetsbuffer, til enhver tid forbliver tilstrækkeligt diversificeret. Kreditinstitutter skal derfor tage hensyn til omfanget af diversificeringen mellem de forskellige kategorier af likvide aktiver og inden for samme kategori af likvide aktiver, jf. dette afsnits kapitel 2, samt andre relevante diversifikationsfaktorer såsom udstedertype, modparter eller sådanne udstederes eller modparterers geografiske placering.

Kompetente myndigheder kan indføre specifikke begrænsninger eller krav til et kreditinstituts beholdning af likvide aktiver for at sikre, at de opfylder kravene i dette stykke. Sådanne begrænsninger eller krav finder imidlertid ikke anvendelse på:

- a) følgende kategorier af aktiver på niveau 1:
 - i) sedler og mønter, jf. artikel 10, stk. 1, litra a)
 - ii) eksponeringer mod centralbanker, jf. artikel 10, stk. 1, litra b) og d)
 - iii) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af multilaterale udviklingsbanker og internationale organisationer, jf. artikel 10, stk. 1, litra g)
 - b) de kategorier af aktiver på niveau 1, der repræsenterer krav på eller er garanteret af centralregeringen, regionale eller lokale myndigheder eller offentlige enheder, jf. artikel 10, stk. 1, litra c) og d), forudsat at kreditinstituttet besidder det relevante aktiv til dækning af udgående stressede nettopengestrømme i medlemsstatens eller tredjelandets valuta, eller aktivet er udstedt af centralregeringen, de regionale eller lokale myndigheder eller offentlige enheder i kreditinstituttets hjemland
 - c) den bevilgede likviditetsfacilitet med begrænset anvendelse, jf. artikel 12, stk. 1, litra d).
2. Kreditinstitutter skal have direkte adgang til deres beholdning af likvide aktiver og skal til enhver tid kunne omsætte dem til penge i en stressperiode på 30 kalenderdage gennem direkte salg eller genkøbs-

aftaler på almindeligt anerkendte genkøbsmarkeder. Et likvidt aktiv anses for at være direkte tilgængeligt for et kreditinstitut, såfremt der ikke foreligger retlige eller praktiske hindringer for kreditinstitutets evne til rettidigt at omsætte et sådant aktiv til penge.

Aktiver, der anvendes til at forbedre kreditkvaliteten i strukturerede transaktioner eller til at dække kreditinstitutets driftsomkostninger, anses ikke for at være direkte tilgængelige for et kreditinstitut.

Aktiver, der besiddes i et tredjeland, hvor der er begrænsninger for deres frie omsættelighed, anses kun for at være direkte tilgængelige, i det omfang kreditinstitutet anvender de pågældende aktiver til at opfylde udgående pengestrømme i det pågældende tredjeland. Aktiver, der besiddes i en ikkekonvertibel valuta, anses kun for at være direkte tilgængelige, i det omfang kreditinstitutet anvender de pågældende aktiver til at opfylde udgående pengestrømme i den pågældende valuta.

3. Kreditinstitutter skal sikre, at deres likvide aktiver er under en specifik likviditetsstyringsfunktionens kontrol i kreditinstitutet. Opfyldelsen af dette krav skal påvises over for den kompetente myndighed ved enten at:

- a) placere de likvide aktiver i en separat pulje, som forvaltes direkte af likviditetsfunktionen udelukkende med det formål at anvende dem som kilde til eventualmidler, herunder i stressperioder
- b) indføre interne systemer og kontroller, der skal give likviditetsstyringsfunktionen operationel kontrol til enhver tid inden for stressperioden på 30 kalenderdage at omsætte beholdningen af likvide aktiver til penge og tilgå eventualmidlerne, uden at dette er i direkte strid med eksisterende forretnings- eller risikostyringsstrategier. Navnlig må et aktiv ikke indgå i likviditetsbufferen, såfremt det, hvis det sælges uden at blive erstattet i stressperioden på 30 kalenderdage, fjerner en sikring, der ville skabe en åben risikoposition, som overstiger kreditinstitutets interne grænser
- c) anvende en kombination af a) og b), forudsat at den kompetente myndighed har skønnet, at en sådan kombination kan accepteres.

4. Kreditinstitutter skal regelmæssigt og mindst en gang om året omsætte et tilstrækkeligt repræsentativt udsnit af deres beholdning af likvide aktiver til penge ved hjælp af et direkte salg eller en simpel genkøbsaftale på et almindeligt anerkendt genkøbsmarked. Kreditinstitutter skal udarbejde strategier for afhændelsen af dele af deres likvide aktiver, som er fyldestgørende med hensyn til at:

- a) teste adgangen til markedet for disse aktiver og deres brugbarhed
- b) kontrollere, at kreditinstitutets processer til rettidig omsætning af aktiverne til penge er effektive
- c) minimere risikoen for at sende et negativt signal til markedet som følge af, at kreditinstitutet omsætter sine aktiver til penge i stressperioder.

Kravet i første afsnit finder ikke anvendelse på aktiver på niveau 1, jf. artikel 10, medmindre de er dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet, på den bevilgede likviditetsfacilitet med begrænset anvendelse, jf. artikel 12, stk. 1, litra d), eller på indskud og andre likviditetsmidler i samarbejdsnetværk og institutsikringsordninger, jf. artikel 16.

5. Kravet i stk. 2 forhindrer ikke kreditinstitutter i at afdække markedsrisikoen i forbindelse med deres likvide aktiver, forudsat at følgende betingelser er opfyldt:

- a) kreditinstitutet indfører hensigtsmæssige interne ordninger i overensstemmelse med stk. 2 og 3 for at sikre, at disse aktiver fortsat er direkte tilgængelige og under likviditetsstyringsfunktionens kontrol
- b) der tages hensyn til de eventuelle ud- og indgående nettopengestrømme, der ville følge af en førtidig lukning af afdækningen, i værdiansættelsen af det relevante aktiv i overensstemmelse med artikel 9.

6. Kreditinstitutter sikrer, at valutadenomineringen af deres likvide aktiver stemmer overens med den valutamæssige fordeling af deres udgående nettopengestrømme. Hvis det er relevant, kan de kompetente myndigheder imidlertid kræve, at kreditinstitutter begrænser valutamismatch ved at fastsætte begrænsninger for den del af de udgående nettopengestrømme i en valuta, der kan opfyldes i en stressperiode, ved at besidde likvide aktiver, der ikke er denomineret i den pågældende valuta. Denne begrænsning må kun anvendes for indberetningsvalutaen eller en valuta, som kan være underlagt separat indberetning i overensstemmelse med artikel 415, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013. Ved fastsættelsen af niveauet for de begrænsninger for valutamismatch, som kan finde anvendelse i overensstemmelse med dette stykke, tager de kompetente myndigheder som minimum hensyn til:

- a) om kreditinstituttet er i stand til at foretage følgende:
 - i) anvende de likvide aktiver til at generere likviditet i den valuta og den jurisdiktion, som de udgående nettopengestrømme opstår i
 - ii) udveksle valutaer og rejse midler på udenlandske valutamarkeder i stresssituationer, som svarer til den i artikel 4 omhandlede stressperiode på 30 kalenderdage
 - iii) overføre et likviditetsoverskud fra én valuta til en anden og på tværs af jurisdiktioner og juridiske enheder inden for koncernen i stresssituationer, som svarer til den i artikel 4 omhandlede stressperiode på 30 kalenderdage
- b) virkningen af pludseligt opståede, negative bevægelser i vekselkursen for eksisterende mismatchpositioner og for effektiviteten af valutaafdækninger.

Enhver begrænsning for valutamismatch, der indføres i overensstemmelse med denne bestemmelse, anses for at udgøre et specifikt likviditetskrav, jf. artikel 105 i direktiv 2013/36/EU.

Artikel 9

Værdiansættelse af likvide aktiver

For så vidt angår beregningen af likviditetsdækningsgraden, anvender et kreditinstitut markedsværdien af sine likvide aktiver. Markedsværdien af likvide aktiver reduceres i overensstemmelse med de haircuts, der er angivet i kapitel 2 og i artikel 8, stk. 5, litra b), hvor dette er relevant.

KAPITEL 2

Likvide aktiver

Artikel 10

Aktiver på niveau 1

1. Aktiver på niveau 1 omfatter kun aktiver, der hører under en eller flere af følgende kategorier og hver især opfylder kriterierne for anerkendelse, som er fastlagt heri:

- a) mønter og sedler
- b) følgende eksponeringer mod centralbanker
 - i) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af Den Europæiske Centralbank (ECB) eller en medlemsstats centralbank
 - ii) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af centralbanker i tredjelande, forudsat at eksponeringer mod centralbanken eller dens centralregering er tildelt en kreditvurdering af et udpeget eksternt kreditvurderingsinstitut (ECAI), som er mindst kreditkvalitetstrin 1 i overensstemmelse med artikel 114, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013

- iii) et kreditinstituts reserve i en centralbank, jf. nr. i) og ii), forudsat at kreditinstituttet har tilladelse til til enhver tid at hæve sådanne reserver i stressperioder, og betingelserne for en sådan hævning er fastsat i en aftale mellem den relevante kompetente myndighed og ECB eller centralbanken
- c) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af følgende centralregeringer, regionale eller lokale myndigheder eller offentlige enheder:
 - i) en medlemsstats centralregering
 - ii) centralregeringen i et tredjeland, forudsat at denne er tildelt en kreditvurdering af et udpeget ECAI, der som minimum er på kreditkvalitetstrin 1 i overensstemmelse med artikel 114, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iii) regionale eller lokale myndigheder i en medlemsstat, forudsat at de behandles som eksponeringer mod medlemsstatens centralregering i overensstemmelse med artikel 115, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iv) regionale eller lokale myndigheder i et tredjeland af den i nr. ii) omhandlede type, forudsat at de behandles som eksponeringer mod tredjelandets centralregering i overensstemmelse med artikel 115, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - v) offentlige enheder, forudsat at de behandles som eksponeringer mod en medlemsstats centralregering eller mod en af de i nr. iii) omhandlede regionale eller lokale myndigheder i overensstemmelse med artikel 116, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013
- d) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af centralregeringen eller centralbanken i et tredjeland, som ikke er kreditkvalitetstrin 1 i en kreditvurdering fra et udpeget ECAI i overensstemmelse med artikel 114, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013, forudsat at kreditinstituttet i dette tilfælde kun må medtage aktivet som niveau 1 med henblik på at dække stressede udgående nettopengestrømme i samme valuta, som aktivet er denomineret i.

Hvis aktivet ikke er denomineret i et tredjelandets nationale valuta, må kreditinstituttet kun medtage aktivet som niveau 1 op til kreditinstituttets stressede udgående nettopengestrømme i den pågældende udenlandske valuta svarende til dets aktiviteter i den jurisdiktion, hvor likviditetsrisikoen tages

- e) aktiver, der udstedes af kreditinstitutter, som opfylder mindst ét af følgende to krav:
 - i) udstederen er et kreditinstitut, der er stiftet eller etableret af centralregeringen i en medlemsstat eller de regionale eller lokale myndigheder i en medlemsstat, regeringen eller den lokale myndighed er retligt forpligtet til at beskytte kreditinstituttets økonomiske grundlag og fastholde dets finansielle levedygtighed i hele dets levetid, og eksponeringer mod den pågældende regionale eller lokale myndighed, alt efter hvad der er relevant, behandles som en eksponering mod medlemsstatens centralregering i overensstemmelse med artikel 115, stk. 2 i forordning (EU) nr. 575/2013
 - ii) kreditinstituttet yder støttelån, hvilket, for så vidt angår denne artikel, skal forstås som ethvert kreditinstitut, der har til formål at fremme offentlige politiske målsætninger fastsat af Unionen eller centralregeringen eller den regionale eller lokale myndighed i en medlemsstat, primært ved at yde støtteløn på ikkekonkurrencemæssigt grundlag uden vinding for øje, forudsat at mindst 90 % af de lån, det yder, er direkte eller indirekte garanteret af centralregeringen eller af den regionale eller lokale myndighed, og at eventuelle eksponeringer mod den pågældende regionale eller lokale myndighed, alt efter hvad der er relevant, behandles som en eksponering mod medlemsstatens centralregering i overensstemmelse med artikel 115, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013
- f) eksponeringer i form af dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet, som skal opfylde samtlige følgende krav:

- i) de er obligationer omfattet af artikel 52, stk. 4, i direktiv 2009/65/EF eller opfylder kravene for at være berettiget til behandlingen i artikel 129, stk. 4 eller 5, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - ii) eksponeringerne mod institutterne i sikkerhedspuljen opfylder betingelserne i artikel 129, stk. 1, litra c), og artikel 129, stk. 1, sidste afsnit, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iii) det kreditinstitut, der investerer i de dækkede obligationer, og udstederen opfylder gennemsigtskravet i artikel 129, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iv) de udstedes i en størrelse på mindst 500 mio. EUR (eller tilsvarende beløb i den nationale valuta)
 - v) de dækkede obligationer tildeles en kreditvurdering af et udpeget ECAI, der som minimum er kreditkvalitetstrin 1 i overensstemmelse med artikel 129, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013, det tilsvarende kreditkvalitetstrin i tilfælde af en kortsigtet kreditvurdering, eller de tildeles, såfremt der ikke foreligger en kreditvurdering, en risikovægt på 10 % i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 129, stk. 5
 - vi) sikkerhedspuljen opfylder til enhver tid et aktivdækningskrav på mindst 2 % mere end det beløb, der kræves for at opfylde kravene vedrørende de dækkede obligationer
- g) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af multilaterale udviklingsbanker og internationale organisationer, jf. artikel 117, stk. 2, og artikel 118 i forordning (EU) nr. 575/2013.
2. Markedsværdien af dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet, jf. stk. 1, litra f), er underlagt et haircut på mindst 7 %. Medmindre andet er angivet med hensyn til aktier og andele i CIU'er i artikel 15, stk. 2, litra a) og b), stilles der ikke krav om haircut på værdien af de resterende aktiver på niveau 1.

Artikel 11

Aktiver på niveau 2A

1. Aktiver på niveau 2A omfatter kun aktiver, der hører under en eller flere af følgende kategorier og hver især opfylder kriterierne for anerkendelse, som er fastlagt heri:
- a) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af regionale eller lokale myndigheder eller offentlige enheder i en medlemsstat, hvis eksponeringer mod disse er tildelt en risikovægt på 20 % i overensstemmelse med artikel 115, stk. 1 og 5, og artikel 116, stk. 1, 2 og 3, i forordning (EU) nr. 575/2013, alt efter hvad der er relevant
 - b) aktiver, der udgør fordringer på eller er garanteret af centralregeringen eller centralbanken i et tredjeland eller af en regional eller lokal myndighed eller offentlig enhed i et tredjeland, forudsat at de er tildelt en risikovægt på 20 % i overensstemmelse med artikel 114, stk. 2, artikel 115 eller artikel 116 i forordning (EU) nr. 575/2013, alt efter hvad der er relevant
 - c) eksponeringer i form af dækkede obligationer af høj kvalitet, som skal opfylde samtlige følgende krav:
 - i) de er obligationer omfattet af artikel 52, stk. 4, i direktiv 2009/65/EF eller opfylder kravene for at være berettiget til behandlingen i artikel 129, stk. 4 eller 5, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - ii) eksponeringerne mod institutterne i sikkerhedspuljen opfylder betingelserne i artikel 129, stk. 1, litra c), i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iii) det kreditinstitut, der investerer i de dækkede obligationer, og udstederen opfylder gennemsigtskravet i artikel 129, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iv) emissionsstørrelsen er på mindst 250 mio. EUR (eller tilsvarende beløb i den nationale valuta)

- v) de dækkede obligationer tildeles en kreditvurdering af et udpeget ECAI, der som minimum er kreditkvalitetstrin 2 i overensstemmelse med artikel 129, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013, det tilsvarende kreditkvalitetstrin i tilfælde af en kortsigtet kreditvurdering, eller de tildeles, såfremt der ikke foreligger en kreditvurdering, en risikovægt på 20 % i overensstemmelse med forordningens artikel 129, stk. 5
 - vi) sikkerhedspuljen opfylder til enhver tid et aktivdækningskrav på mindst 7 % mere end det beløb, der kræves for at opfylde kravene vedrørende de dækkede obligationer. Hvis dækkede obligationer, der er kreditkvalitetstrin 1 i en kreditvurdering, ikke opfylder minimumsomfanget for udstedelse af dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet i overensstemmelse med artikel 10, stk. 1, litra f), nr. iv), men opfylder kravene for dækkede obligationer af høj kvalitet i nr. i), ii), iii) og iv), er de i stedet underlagt et minimumsaktivdækningskrav på 2 %
- d) eksponeringer i form af dækkede obligationer udstedt af kreditinstitutter i tredjelande, som skal opfylde samtlige følgende krav:
- i) de er dækkede obligationer i overensstemmelse med tredjelandets nationale lovgivning, som skal definere dem som gældsværdipapirer udstedt af kreditinstitutter eller af et 100 % ejet datterselskab i et kreditinstitut, som garanterer udstedelsen, og de er sikret ved en sikkerhedspulje af aktiver, som obligationsindehavere har direkte adgang til med hensyn til tilbagebetaling af hovedstol og rente baseret på en prioritering i tilfælde af udstederens misligholdelse
 - ii) udstederen og de dækkede obligationer er i henhold til den nationale lovgivning i tredjelandet underlagt et særligt offentligt tilsyn, som har til formål at beskytte obligationsindehaverne, og de tilsyns- og lovgivningsmæssige ordninger, der anvendes i tredjelandet, skal som minimum svare til dem, der anvendes i Unionen
 - iii) de dækkede obligationer er sikret ved en pulje af aktiver af en eller flere af de typer, der er beskrevet i artikel 129, stk. 1, litra b), litra d), nr. i), litra f), nr. i), eller litra g), i forordning (EU) nr. 575/2013. Hvis puljen omfatter lån med sikkerhed i fast ejendom, skal kravene i artikel 208 og artikel 229, stk. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013 være opfyldt
 - iv) eksponeringerne mod institutterne i sikkerhedspuljen opfylder betingelserne i artikel 129, stk. 1, litra c), og artikel 129, stk. 1, sidste afsnit, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - v) det kreditinstitut, der investerer i de dækkede obligationer, og udstederen opfylder genomsigtighedskravet i artikel 129, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - vi) de dækkede obligationer tildeles en kreditvurdering af et udpeget ECAI, der som minimum er kreditkvalitetstrin 1 i overensstemmelse med artikel 129, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013, det tilsvarende kreditkvalitetstrin i tilfælde af en kortsigtet kreditvurdering, eller de tildeles, såfremt der ikke foreligger en kreditvurdering, en risikovægt på 10 % i overensstemmelse med forordningens artikel 129, stk. 5
 - vii) sikkerhedspuljen opfylder til enhver tid et aktivdækningskrav på mindst 7 % mere end det beløb, der kræves for at opfylde kravene vedrørende de dækkede obligationer. Hvis emissionsstørrelsen for de dækkede obligationer er 500 mio. EUR (eller det tilsvarende beløb i national valuta) eller derover, er de dog i stedet omfattet af et minimumsaktivdækningskrav på 2 %
- e) erhvervsobligationer, der opfylder samtlige følgende krav:
- i) de er tildelt en kreditvurdering af et udpeget ECAI, som er mindst kreditkvalitetstrin 1 i overensstemmelse med artikel 122 i forordning (EU) nr. 575/2013 eller det tilsvarende kreditkvalitetstrin i tilfælde af en kortsigtet kreditvurdering

- ii) emissionsstørrelse er på mindst 250 mio. EUR (eller tilsvarende beløb i den nationale valuta)
 - iii) den maksimale løbetid for værdipapirerne på udstedelsestidspunktet er 10 år.
2. Markedsværdien af de enkelte aktiver på niveau 2A er underlagt et haircut på mindst 15 %.

Artikel 12

Aktiver på niveau 2B

1. Aktiver på niveau 2B omfatter kun aktiver, der hører under en eller flere af følgende kategorier og hver især opfylder kriterierne for anerkendelse, som er fastlagt heri:
- a) eksponeringer i form af værdipapirer af asset-backed-typen, der opfylder kravene i artikel 13
 - b) erhvervsobligationer, der opfylder samtlige følgende krav:
 - i) de er tildelt en kreditvurdering af et udpeget ECAI, som er mindst kreditkvalitetstrin 3 i overensstemmelse med artikel 122 i forordning (EU) nr. 575/2013 eller det tilsvarende kreditkvalitetstrin i tilfælde af en kortsigtet kreditvurdering
 - ii) emissionsstørrelsen er på mindst 250 mio. EUR (eller tilsvarende beløb i den nationale valuta)
 - iii) den maksimale løbetid for værdipapirerne på udstedelsestidspunktet er 10 år
 - c) aktier, der opfylder samtlige følgende krav:
 - i) de indgår i et større aktieindeks i en medlemsstat eller i et tredjeland som identificeret således med henblik på dette nummer af en medlemsstats kompetente myndighed eller den relevante offentlige myndighed i et tredjeland. Såfremt den kompetente myndighed eller den offentlige myndighed ikke har truffet nogen beslutning med hensyn til større aktieindeks, anser kreditinstitutterne et aktieindeks bestående af førende selskaber i den relevante jurisdiktion for at være et sådant indeks
 - ii) de er denomineret i kreditinstituttets hjemlands valuta eller, såfremt de er denomineret i en anden valuta, tæller kun som niveau 2B op til det beløb, der dækker de stressede udgående nettopengestrømme i den pågældende valuta eller i den jurisdiktion, hvor likviditetsrisikoen tages
 - iii) de har vist sig til enhver tid at være en pålidelig likviditetskilde, herunder i stressperioder. Dette krav anses for at være opfyldt, hvis faldet i aktiekursen eller stigningen i aktiens haircut i en stressperiode på markedet på 30 kalenderdage ikke oversteg henholdsvis 40 % eller 40 procentpoint
 - d) likviditetsfaciliteter med begrænset anvendelse, som ECB eller en medlemsstats centralbank eller centralbanken i et tredjeland centralbank kan stille til rådighed, forudsat at kravene i artikel 14 er opfyldt.
 - e) eksponeringer i form af dækkede obligationer af høj kvalitet, som skal opfylde samtlige følgende krav:
 - i) de er obligationer omfattet af artikel 52, stk. 4, i direktiv 2009/65/EF eller opfylder kravene for at være berettiget til behandlingen i artikel 129, stk. 4 eller 5, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - ii) det kreditinstitut, der investerer i de dækkede obligationer, opfylder gennemsigtskravet i artikel 129, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iii) udstederen af de dækkede obligationer stiller de i artikel 129, stk. 7, litra a), i forordning (EU) nr. 575/2013 omhandlede oplysninger til rådighed for investorerne mindst kvartalsvis

- iv) emissionsstørrelsen er på mindst 250 mio. EUR (eller tilsvarende beløb i den nationale valuta)
 - v) de dækkede obligationer er udelukkende sikret ved aktiver som omhandlet i artikel 129, stk. 1, litra a), litra d), nr. i), og litra e), i forordning (EU) nr. 575/2013
 - vi) puljen af underliggende aktiver består udelukkende af eksponeringer, som tildeles en risikovægt på 35 % eller derunder i henhold til artikel 125 i forordning (EU) nr. 575/2013 for kreditrisiko
 - vii) sikkerhedspuljen opfylder til enhver tid et aktivdækningskrav på mindst 10 % mere end det beløb, der kræves for at opfylde kravene vedrørende de dækkede obligationer
 - viii) det udstedende kreditinstitut skal månedligt offentliggøre en oplysning om, at dets sikkerhedspulje opfylder aktivdækningskravet på 10 %
- f) for kreditinstitutter, som i henhold til deres vedtægter af religiøse hensyn ikke må besidde rentebærende aktiver, ikke rentebærende aktiver, som udgør fordringer på eller er garanteret af centralbanker eller af centralregeringen eller centralbanken i et tredjeland eller af regionale eller lokale myndigheder eller offentlige enheder i et tredjeland, forudsat at disse aktiver har en kreditvurdering udstedt af et udpeget ECAI på mindst kreditkvalitetstrin 5 i overensstemmelse med artikel 114 i forordning (EU) nr. 575/2013 eller det tilsvarende kreditkvalitetstrin i tilfælde af en kortsigtet kreditvurdering.
2. Markedsværdien af de enkelte aktiver på niveau 2B er underlagt følgende minimumshaircut:
- a) det gældende haircut i artikel 13, stk. 14, for securitiseringer på niveau 2B
 - b) et haircut på 50 % for erhvervsobligationer, jf. stk. 1, litra b)
 - c) et haircut på 50 % for aktier, jf. stk. 1, litra c)
 - d) et haircut på 30 % for udstedelser af eller programmer for dækkede obligationer som omhandlet i stk. 1, litra e)
 - e) et haircut på 50 % for ikke rentebærende aktiver som omhandlet i stk. 1, litra f).

3. For kreditinstitutter, som i henhold til deres vedtægter af religiøse hensyn ikke må besidde rentebærende aktiver, kan den kompetente myndighed dispensere fra stk. 1, litra b), nr. ii) og iii), forudsat at det kan dokumenteres, at der ikke i tilstrækkelig grad findes ikke rentebærende aktiver, der opfylder disse krav, og de pågældende ikke rentebærende aktiver er tilstrækkeligt likvide på private markeder.

Ved bestemmelsen af, hvorvidt de ikke rentebærende aktiver er tilstrækkeligt likvide, jf. første afsnit, skal den kompetente myndighed tage hensyn til følgende faktorer:

- a) de tilgængelige data vedrørende deres markedslikviditet, herunder handelsvolumen, observerede marginaler mellem købs- og salgskurser, prisvolatilitet og kurseffekt
- b) andre faktorer vedrørende deres likviditet, herunder historisk dokumentation for markedets bredde og dybde for disse ikke rentebærende aktiver, markedsdeltagernes antal og diversitet samt eksistensen af en robust markedsinfrastruktur.

Artikel 13

Securitiseringer på niveau 2B

1. Eksponeringer i form af værdipapirer af asset-backed-typen, jf. artikel 12, stk. 1, litra a), anerkendes som securitiseringer på niveau 2B, hvis de opfylder kriterierne i stk. 2-14.
2. Securitiseringspositionen og de eksponeringer, der ligger til grund for positionen, skal opfylde samtlige følgende krav:

- a) positionen er blevet tildelt en kreditvurdering af et udpeget ECAI, som er mindst kreditkvalitets-trin 1 i overensstemmelse med artikel 251 eller 261 i forordning (EU) nr. 575/2013 eller det tilsvarende kreditkvalitetstrin i tilfælde af en kortsigtet kreditvurdering
- b) positionen er i den mest privilegerede tranche eller de mest privilegerede trancher i securitiseringen og beholder dette højeste niveau i hele transaktionens levetid. En tranche anses med henblik derpå for at være mest privilegeret, hvis tranchen efter udstedelse af et påkrav og eventuelt en meddelelse om opsigelse ikke er underordnet andre trancher i samme securitiseringstransaktion eller -ordning med hensyn til at modtage betaling af renter og afdrag, uden at der tages hensyn til skyldige beløb i henhold til rente- eller valutaderivataftaler, gebyrer eller andre lignende betalinger i overensstemmelse med artikel 261 i forordning (EU) nr. 575/2013
- c) de underliggende eksponeringer er tilvejebragt af SSPE'en, jf. den i artikel 4, stk. 1, nr. 66), i forordning (EU) nr. 575/2013, på en måde, som kan håndhæves over for en tredjepart eller ligger uden for sælgerens (det eksponeringsleverende eller organiserende instituts eller den oprindelige långivers) og dennes kreditorers rækkevidde, herunder i tilfælde af sælgerens insolvens
- d) overførsel af de underliggende eksponeringer til SSPE'en er ikke underlagt strenge tilbagebetalingsklausuler i den jurisdiktion, hvor sælgeren (det eksponeringsleverende eller organiserende institut eller den oprindelige långiver) er registreret som selskab. Dette omfatter, men er ikke begrænset til bestemmelser, i henhold til hvilke salget af de underliggende eksponeringer udelukkende kan erklæres ugyldigt af sælgerens (det eksponeringsleverende eller organiserende instituts eller den oprindelige långivers) kurator på den baggrund, at det blev indgået inden for en bestemt periode, inden sælgeren blev erklæret konkurs, eller bestemmelser, hvor SSPE'en udelukkende kan forhindre en sådan ugyldiggørelse, hvis den kan bevise, at den ikke var bekendt med sælgerens konkurs på salgstidspunktet
- e) de underliggende eksponeringer forvaltes gennem en serviceringsaftale, som indeholder kontinuitetsbestemmelser, der som minimum sikrer, at administratorens misligholdelse eller insolvens ikke medfører, at serviceringsydelsen ophører
- f) dokumentationen for securitiseringen indeholder kontinuitetsbestemmelser, der som minimum sikrer, at modparter i et derivat og likviditetsstillere erstattes efter behov ved misligholdelse eller insolvens
- g) securitiseringspositionen understøttes af en pulje af homogene underliggende eksponeringer, som alle udelukkende tilhører én af følgende underkategorier, eller af en pulje af homogene underliggende eksponeringer, som kombinerer de i nr. i) og ii) omhandlede boliglån:
 - i) boliglån med førsteprioritetssikkerhed i ejendommen ydet til personer til køb af deres primære bolig, forudsat at en af følgende to betingelser er opfyldt:
 - lånene i puljen opfylder i gennemsnit kravet om belåningsgrad som fastsat i artikel 129, stk. 1, litra d), nr. i), i forordning (EU) nr. 575/2013
 - den nationale lovgivning i den medlemsstat, hvorfra lånene hidrører, fastsætter en grænse for boliglåns størrelse i forhold til låntagerens indkomst, og den pågældende medlemsstat har underrettet Kommissionen og EBA om denne lovgivning. Grænsen for lånets størrelse i forhold til indkomsten beregnes på grundlag af låntagerens årlige bruttoindkomst under hensyntagen til dennes skattemæssige og øvrige forpligtelser samt risikoen for renteændringer på lånet i lånets løbetid. For hvert bolig-lån i puljen overstiger den del af låntagers bruttoindkomst, som kan anvendes til at servicere lånet, herunder betaling af renter, afdrag og gebyrer, ikke 45 %

- ii) boliglån, som er fuldt ud garanteret, som omhandlet i artikel 129, stk. 1, litra e), i forordning (EU) nr. 575/2013, forudsat at lånene opfylder det i nævnte stykke fastsatte krav om sikkerhedsstillelse og gennemsnitskravet om belåningsgrad som fastsat i artikel 129, stk. 1, litra d), nr. i), i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iii) erhvervslån, leasingaftaler og kreditfaciliteter til selskaber, som er etableret i en medlemsstat, til finansiering af kapitaludgifter eller forretningstransaktioner, som ikke er erhvervelse eller udvikling af erhvervsejendomme, forudsat at mindst 80 % af låntagerne i puljen med hensyn til porteføljebalancen er små og mellemstore virksomheder på tidspunktet for udstedelsen af securitiseringen, og ingen af låntagerne er et institut som defineret i artikel 4, stk. 1, nr. 3), i forordning (EU) nr. 575/2013
 - iv) billån og -leasing til låntagere eller leasingtagere etableret eller bosiddende i en medlemsstat. I denne forbindelse omfatter de låne- eller leasingaftaler til finansiering af motorkøretøjer eller påhængskøretøjer som defineret i artikel 3, nr. 11) og 12), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF, landbrugs- eller skovbrugstraktorer som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/37/EF, motorcykler eller trehjulede motorcykler som defineret i artikel 1, stk. 2, litra b) og c), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/24/EF eller bæltekøretøjer som omhandlet i artikel 2, stk. 2, litra c), i direktiv 2007/46/EF. Sådanne låne- og leasingaftaler kan omfatte accessoriske forsikrings- og serviceprodukter eller reservedele til køretøjer og for leasingaftaler restværdien af leasede køretøjer. Alle lån og leasingaftaler i puljen sikres med et prioritetspant eller sikkerhed for køretøjet eller en passende garanti til fordel for SSPE'en som f.eks. en bestemmelse om overdragelse af ejendomsretten
 - v) lån og kreditfaciliteter til enkeltpersoner, der er bosiddende i en medlemsstat, til personligt, familiemæssigt eller husholdningsmæssigt forbrug
 - h) positionen er ikke i en res securitisering eller en syntetisk securitisering, jf. henholdsvis artikel 4, nr. 63), og artikel 242, nr. 11), i forordning (EU) nr. 575/2013
 - i) de underliggende eksponeringer omfatter ikke overdragelige finansielle instrumenter eller derivater bortset fra finansielle instrumenter udstedt af SSPE'en selv eller andre parter i securitiseringsstrukturen og derivater, der anvendes til at afdække valuta- og renterisici
 - j) på tidspunktet for udstedelsen af securitiseringen, eller når den medtages i puljen af underliggende eksponeringer på et tidspunkt efter udstedelse, omfatter de underliggende eksponeringer ikke eksponeringer mod kreditsvage låntagere (eller, hvor det er relevant, kreditsvage garantistillere), hvis en kreditsvag låntager (eller kreditsvag garantistiller) er en låntager (eller garantistiller), som:
 - i) er erklæret konkurs eller har aftalt gældssanering eller -omlægning med sine kreditorer, eller hvis kreditorer ved en domstol er givet ret til tvangsinddrivelse eller erstatning som følge af den manglende betaling senest tre år forud for indgåelsesdatoen
 - ii) findes i et officielt register over personer med negativ kredithistorik
 - iii) har en kreditvurdering fra et ECAI eller har en kreditscore, der viser en betydelig risiko for, at aftalte betalinger ikke bliver foretaget sammenlignet med den gennemsnitlige låntager for denne type lån i den relevante jurisdiktion
 - k) på tidspunktet for udstedelsen af securitiseringen, eller når den medtages i puljen af underliggende eksponeringer på et tidspunkt efter udstedelsen, omfatter de underliggende eksponeringer ikke misligholdte eksponeringer, jf. artikel 178, stk. 1, i forordning (EU) nr. 575/2013.
3. Tilbagebetaling af securitiseringspositioner må ikke struktureres således, at de overvejende afhænger af salg af aktiver, der er stillet som sikkerhed for de underliggende eksponeringer. Denne bestemmelse er imidlertid ikke til hinder for, at sådanne eksponeringer efterfølgende fornyes eller refinansieres.

4. Strukturen i securitiseringstransaktionen skal opfylde følgende krav:
 - a) hvis securitiseringen er oprettet uden en revolverende periode, eller den revolverende periode er afsluttet, og hvis der er givet påkrav eller meddelelse om opsigelse, videregives indtægter fra afdrag fra de underliggende eksponeringer til indehaverne af securitiseringspositionerne via sekvensamortisering af securitiseringspositionerne, og ingen betydelige kontantbeløb tilbageholdes i SSPE'en på de enkelte betalingsdage
 - b) hvis securitiseringen er oprettet med en revolverende periode, er der i transaktionsdokumentationen taget højde for passende førtidsindfrielsesbegivenheder, herunder som minimum alle følgende:
 - i) et fald i de underliggende eksponeringers kreditkvalitet
 - ii) manglende generering af tilstrækkelige nye underliggende eksponeringer af mindst tilsvarende kreditkvalitet
 - iii) forekomst af en insolvensrelateret begivenhed med hensyn til det eksponeringsleverende institut eller administratoren.
5. På tidspunktet for udstedelsen af securitiseringen skal låntagerne (eller i givet fald garantistillerne) have foretaget mindst én betaling, medmindre securitiseringen er sikret ved kreditfaciliteter, jf. stk. 2, litra g), nr. v).
6. I tilfælde af securitiseringer, hvor de underliggende eksponeringer er boliglån som omhandlet i stk. 2, litra g), nr. i) og ii), må puljen af lån ikke omfatte lån, som er markedsført og ydet med den klausul, at låneansøgeren eller, hvor det er relevant, mæglerne, er gjort opmærksom på, at oplysningerne muligvis ikke er verificeret af långiveren.
7. I tilfælde af securitiseringer, hvor de underliggende eksponeringer er boliglån som omhandlet i stk. 2, litra g), nr. i) og ii), skal vurderingen af låntagernes kreditværdighed opfylde kravene i artikel 18, stk. 1-4, stk. 5, litra a), og stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/EU⁷⁾ eller tilsvarende krav i tredjelande.
8. I tilfælde af securitiseringer, hvor de underliggende eksponeringer er billån og -leasing samt forbruglån og kreditfaciliteter som omhandlet i stk. 2, litra g), nr. iv) og v), skal vurderingen af låntagernes kreditværdighed opfylde kravene i artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF⁸⁾.
9. Hvis det eksponeringsleverende eller organiserende institut eller den oprindelige långiver er etableret i Unionen, opfylder det/den kravene i femte del i forordning (EU) nr. 575/2013 og giver oplysninger i overensstemmelse med artikel 8b i forordning (EU) nr. 1060/2009 om de underliggende eksponeringers kreditkvalitet og performance, transaktionens opbygning, pengestrømme og eventuel sikkerhedsstillelse, der understøtter eksponeringerne, samt de oplysninger, der er nødvendige for, at investorer kan gennemføre omfattende og velinformerede stresstest. Hvis det eksponeringsleverende eller organiserende institut eller den oprindelige långiver er etableret uden for Unionen, stilles der omfattende låneoplysninger til rådighed for eksisterende og potentielle investorer og lovgivere ved udstedelsen og løbende i overensstemmelse med almindeligt anerkendte standarder for markedsdeltagere.
10. De underliggende eksponeringer må ikke være leveret af det kreditinstitut, der besidder securitiseringspositionen i sin likviditetsbuffer, dets datterselskab, moderselskab, et af moderselskabets datterselskaber eller ethvert andet selskab, som er knyttet til det pågældende kreditinstitut.
11. Tranchen udstedes i en størrelse på mindst 100 mio. EUR (eller tilsvarende beløb i den nationale valuta).

12. Tranchens vægtede gennemsnitlige restløbetid er fem år eller mindre, hvilket beregnes på grundlag af den laveste værdi af enten førtidsindfrielsesantagelsen i forbindelse med prissætningen af transaktionen eller en konstant førtidsindfrielsesrate på 20 %, for hvilken kreditinstituttet antager, at førtidsindfrielsesmuligheden udnyttes på den første tilladte førtidsindfrielsesdato.

13. Det eksponeringsleverende institut for securitiseringens underliggende eksponeringer er et institut som defineret i artikel 4, nr. 3), i forordning (EU) nr. 575/2013 eller et selskab, hvis hovedaktivitet er at forfølge en eller flere af de aktiviteter, der fremgår af punkt 2-12 og punkt 15 i bilag I til direktiv 2013/36/EU.

14. Markedsværdien af securitiseringer på niveau 2B er underlagt følgende minimumshaircut:

- a) 25 % for securitiseringer sikret ved de i stk. 2, litra g), nr. i), ii) og iv), omhandlede underkategorier af aktiver
- b) 35 % for securitiseringer sikret ved de i stk. 2, litra g), nr. iii) og v), omhandlede underkategorier af aktiver.

Artikel 14

Bevilgede likviditetsfaciliteter med begrænset anvendelse

For at blive anerkendt som aktiver på niveau 2B skal de bevilgede likviditetsfaciliteter med begrænset anvendelse, som en centralbank kan stille til rådighed, jf. artikel 12, stk. 1, litra d), opfylde samtlige følgende kriterier:

- a) i en ikkestressperiode skal der for faciliteten betales en garantiprovision af det samlede beløb, der er givet tilsagn om, som mindst udgør det største af følgende beløb:

- i) 75 basispoint p.a. eller
- ii) mindst 25 basispoint p.a. mere end forskellen i udbyttet af de aktiver, der benyttes som sikkerhed for faciliteten, og udbyttet af en repræsentativ portefølje af likvide aktiver justeret for eventuelle væsentlige forskelle i kreditrisiko

I en stressperiode kan centralbanken reducere garantiprovisionen i første afsnit i dette litra, forudsat at minimumskraverne for likviditetsfaciliteter i de alternative likviditetsmetoder i artikel 19 er opfyldt.

- b) faciliteten er sikret ved ubehæftede aktiver af en af centralbanken anført type. De aktiver, der stilles som sikkerhed, skal opfylde samtlige følgende kriterier:
 - i) de besiddes i en form, som gør det lettere hurtigt at overføre dem til centralbanken, såfremt der gøres brug af faciliteten
 - ii) deres værdi efter haircut, som anvendes af centralbanken, er tilstrækkelig til at dække facilitetens samlede beløb
 - iii) de tæller ikke som likvide aktiver i kreditinstituttets likviditetsbuffer
- c) faciliteten er forenelig med centralbankens politik for modparter
- d) facilitetens bindingsperiode overstiger stressperioden på 30 kalenderdage, jf. artikel 4
- e) faciliteten tilbagekaldes ikke af centralbanken før den kontraktbestemte forfaldsdato, og der træffes ikke yderligere kreditmæssige beslutninger, så længe det vurderes, at det pågældende kreditinstitut fortsat er solvent
- f) centralbanken har offentliggjort en formel politik, der indeholder bankens beslutning om at bevilge likviditetsfaciliteter med begrænset anvendelse, betingelserne for faciliteten og de typer af kreditinstitutter, som er berettigede til at ansøge om sådanne faciliteter.

Artikel 15

CIU'er

1. Kapitalandele i CIU'er anerkendes som likvide aktiver på samme niveau som de likvide aktiver, der ligger til grund for det relevante selskab, op til et absolut beløb på 500 mio. EUR (eller tilsvarende beløb i den nationale valuta) for hvert kreditinstitut på individuelt plan, forudsat at:
 - a) kravene i artikel 132, stk. 3, i forordning (EU) nr. 575/2013 er opfyldt
 - b) CIU'en udelukkende investerer i likvide aktiver og derivater, i sidstnævnte tilfælde kun i det omfang, det er nødvendigt for at mindske rente-, valuta- eller kreditrisiko i porteføljen.
2. Kreditinstitutter skal anvende følgende minimumshaircut for værdien af deres kapitalandele i CIU'er, afhængigt af kategorien af underliggende likvide aktiver:
 - a) 0 % for mønter og sedler og eksponeringer mod centralbanker, jf. artikel 10, stk. 1, litra b)
 - b) 5 % for aktiver på niveau 1, som ikke er dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet
 - c) 12 % for dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet, jf. artikel 10, stk. 1, litra f)
 - d) 20 % for aktiver på niveau 2A
 - e) 30 % for securitiseringer på niveau 2B sikret ved de i artikel 13, stk. 2, litra g), nr. i), ii) og iv), omhandlede underkategorier af aktiver
 - f) 35 % for dækkede obligationer på niveau 2B, jf. artikel 12, stk. 1, litra e)
 - g) 40 % for securitiseringer på niveau 2B sikret ved de i artikel 13, stk. 2, litra g), nr. iii) og v), omhandlede underkategorier af aktiver
 - h) 55 % for erhvervsobligationer på niveau 2B, jf. artikel 12, stk. 1, litra b), og aktier, jf. artikel 12, stk. 1, litra c), og ikke-rentebærende aktiver, jf. artikel 12, stk. 1, litra f).
3. Den i stk. 2 omhandlede metode anvendes som følger:
 - a) hvis kreditinstituttet er bekendt med de eksponeringer, der ligger til grund for CIU'en, kan den anlægge en gennemsigtighedstilgang for disse underliggende eksponeringer for at tildele dem et passende haircut i overensstemmelse med stk. 2
 - b) hvis kreditinstituttet ikke er bekendt med de eksponeringer, der ligger til grund for CIU'en, skal det antage, at CIU'en investerer op til det højeste tilladte beløb i mandatet i stigende rækkefølge i likvide aktiver, idet disse er klassificeret i henhold til stk. 2, begyndende med de aktiver, der er anført i stk. 2, litra g), og indtil den samlede maksimale investeringsgrænse er nået. Den samme tilgang anvendes til at bestemme likviditetsniveauet for de underliggende aktiver, hvis kreditinstituttet ikke er bekendt med de eksponeringer, der ligger til grund for CIU'en.
4. Kreditinstitutterne udvikler robuste metoder og processer til beregning og indberetning af markedsværdi og haircuts for kapitalandele i CIU'er. Hvis eksponeringen ikke er tilstrækkelig væsentlig til, at et kreditinstitut kan udvikle egne metoder, og forudsat at den kompetente myndighed i de enkelte tilfælde finder det godtgjort, at denne betingelse er opfyldt, må et kreditinstitut anvende følgende, men kun disse, tredjeparter til at beregne og indberette haircuts for kapitalandele i CIU'er:
 - a) depositaren for CIU'en, forudsat at CIU'en udelukkende investerer i værdipapirer og deponerer samtlige værdipapirer hos denne depositar, eller
 - b) for andre CIU'er, CIU-administrationsselskabet, forudsat at CIU-administrationsselskabet opfylder kravene i artikel 132, stk. 3, litra a), i forordning (EU) nr. 575/2013.
5. Hvis et kreditinstitut ikke opfylder kravene i denne artikels stk. 4 i forbindelse med kapitalandele i en CIU, må det ikke længere medtage dem som likvide aktiver, for så vidt angår denne forordning i overensstemmelse med artikel 18.

Indskud og anden finansiering i samarbejdsnetværk og institutsikringsordninger

1. Hvis et kreditinstitut indgår i en institutsikringsordning af den i artikel 113, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 omhandlede type, i et netværk, der ville være berettiget til undtagelsen i forordningens artikel 10, eller i et samarbejdsnetværk i en medlemsstat, skal kreditinstitutets anfordringsindskud i det centrale institut behandles som likvide aktiver i overensstemmelse med en af følgende bestemmelser:
 - a) hvis det centrale institut i overensstemmelse med den nationale lovgivning eller de juridisk bindende dokumenter, der finder anvendelse på ordningen eller netværket, er forpligtet til at besidde eller investere indskuddene i et bestemt niveau eller en bestemt kategori af likvide aktiver, skal indskuddene behandles som likvide aktiver på samme niveau eller i samme kategori i overensstemmelse med denne forordning
 - b) hvis det centrale institut ikke er forpligtet til at besidde eller investere indskuddene i et bestemt niveau eller en bestemt kategori af likvide aktiver, skal indskuddene behandles som aktiver på niveau 2B i overensstemmelse med denne forordning, og det udestående beløb skal være underlagt et minimumshaicut på 25 %.
2. Hvis kreditinstituttet i henhold til en medlemsstats lovgivning eller de retligt bindende dokumenter, der finder anvendelse på et af de i stk. 1 beskrevne netværk eller ordninger, inden for 30 kalenderdage har adgang til likviditetsfinansiering fra det centrale institut eller fra et andet institut i samme netværk eller ordning, behandles denne finansiering som et aktiv på niveau 2B, i det omfang den ikke er sikret ved likvide aktiver på et bestemt niveau eller i en bestemt kategori. Der anvendes et minimumshaicut på 25 % på likviditetsfinansieringens forpligtede hovedstol.

Artikel 17

Likviditetsbufferens sammensætning efter aktivniveau

1. Kreditinstitutterne skal til enhver tid opfylde følgende krav til sammensætningen af deres likviditetsbuffer:
 - a) mindst 60 % af likviditetsbufferen skal bestå af aktiver på niveau 1
 - b) mindst 30 % af likviditetsbufferen skal bestå af aktiver på niveau 1, dog ikke dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet, jf. artikel 10, stk. 1, litra f)
 - c) højst 15 % af likviditetsbufferen må bestå af aktiver på niveau 2B.
2. Kravene i stk. 1 finder anvendelse efter justering for indvirkningen på beholdningen af likvide aktiver forårsaget af sikrede finansieringstransaktioner, sikrede udlånstransaktioner eller sikrede swap-transaktioner ved hjælp af likvide aktiver, hvis disse transaktioner udløber inden for 30 kalenderdage efter fradrag af et passende haircut, og forudsat at kreditinstituttet opfylder de operationelle krav i artikel 8.
3. Kreditinstitutter skal fastsætte sammensætningen af deres likviditetsbuffer i overensstemmelse med formlerne i bilag I til denne forordning.

Artikel 18

Manglende opfyldelse

1. Hvis et likvidt aktiv ikke længere opfylder de gældende generelle krav i artikel 7, de operationelle krav i artikel 8, stk. 2, eller relevante kriterier i dette kapitel, skal kreditinstituttet undlade at medtage det som et likvidt aktiv senest 30 kalenderdage efter den dato, hvor kravene ikke længere er opfyldt.

2. Stk. 1 finder kun anvendelse på kapitalandele i en CIU, der ikke længere opfylder kriterierne, hvis de ikke overstiger 10 % af CIU'ens samlede aktiver.

Artikel 19

Alternative likviditetsmetoder

1. Hvis der ikke er tilstrækkelige likvide aktiver i en bestemt valuta til, at kreditinstitutterne kan opfylde likviditetsdækningsgraden i artikel 4, finder en eller flere af følgende bestemmelser anvendelse:
 - a) kravet om valutakonsekvens i artikel 8, stk. 6, finder ikke anvendelse i forhold til den pågældende valuta
 - b) kreditinstituttet kan dække underskuddet af likvide aktiver i en valuta med kreditfaciliteter fra centralbanken i en medlemsstat eller et tredjeland for den pågældende valuta, forudsat at faciliteten opfylder samtlige følgende krav:
 - i) den er uigenkaldeligt bevilget ved kontrakt for de næste 30 kalenderdage
 - ii) den er prissat med et gebyr, som skal betales uanset et eventuelt beløb, der er trukket på den pågældende facilitet
 - iii) gebyret er fastsat således, at nettoudbyttet af de aktiver, der benyttes som sikkerhed for faciliteten, ikke må overstige nettoudbyttet af en repræsentativ portefølje af likviditetsaktiver justeret for eventuelle væsentlige forskelle i kreditrisiko
 - c) hvis der er et underskud i aktiver på niveau 1, men tilstrækkelige aktiver på niveau 2A, kan kreditinstituttet besidde supplerende aktiver på niveau 2A i likviditetsbufferen, og de lofter for aktivniveauerne, som er fastsat i artikel 17, anses for at være ændret i overensstemmelse dermed. Disse supplerende aktiver på niveau 2A er underlagt et minimumshaircut på 20 %. Ethvert aktiv på niveau 2B, der besiddes af et institut, skal fortsat være underlagt de haircuts, der finder anvendelse i hvert tilfælde i overensstemmelse med dette kapitel.
2. Kreditinstitutter skal anvende undtagelserne i stk. 1 omvendt proportionalt med hensyn til tilgængeligheden af de relevante likvide aktiver. Kreditinstitutterne skal vurdere deres likviditetsbehov vedrørende anvendelsen af denne artikel under hensyntagen til deres evne til ved fornuftig likviditetsstyring at begrænse behovet for disse likvide aktiver og andre markedsdeltageres beholdninger af disse aktiver.
3. De valutaer, for hvilke undtagelserne i stk. 1 kan anvendes, og det omfang, i hvilket en eller flere undtagelser samlet set kan anvendes på en bestemt valuta, fastsættes ved den gennemførelsesforordning, som skal vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 419, stk. 4, i forordning (EU) nr. 575/2013.
4. De detaljerede betingelser, som finder anvendelse på undtagelserne i stk. 1, litra a) og b), fastsættes ved den delegerede retsakt, som skal vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 419, stk. 5, i forordning (EU) nr. 575/2013.

AFSNIT III

UD- OG INDGÅENDE PENGESTRØMME

KAPITEL I

Udgående nettopengestrømme

Artikel 20

Definition af udgående nettopengestrømme

1. De udgående nettoppengestrømme er summen af udgående strømme i litra a) med fradrag af summen af indgående pengestrømme i litra b), men må ikke være mindre end nul, og beregnes som følger:
 - a) summen af de udgående pengestrømme som defineret i kapitel 2
 - b) summen af de indgående pengestrømme som defineret i kapitel 3 beregnet som følger:
 - i) de indgående pengestrømme, som er undtaget fra loftet, jf. artikel 33, stk. 2 og 3
 - ii) den laveste værdi af de indgående pengestrømme, som er omhandlet i artikel 33, stk. 4, og 90 % af de udgående pengestrømme, som er omhandlet i litra a), med fradrag af de undtagne indgående pengestrømme i artikel 33, stk. 2 og 3, men ikke mindre end nul
 - iii) den laveste værdi af de indgående pengestrømme, som ikke er omhandlet i artikel 33, stk. 2, 3 og 4, og 75 % af de udgående pengestrømme, som er omhandlet i litra a), med fradrag af de undtagne indgående pengestrømme i artikel 33, stk. 2 og 3, og de indgående pengestrømme i artikel 33, stk. 4, divideret med 0,9 for at tage hensyn til virkningen af loftet på 90 %, men ikke mindre end nul.
2. Ind- og udgående pengestrømme vurderes over en stressperiode på 30 kalenderdage ud fra en antagelse om et kombineret idiosynkratisk og markedsomfattende stressscenario, jf. artikel 5.
3. Beregningen i stk. 1 foretages efter formelen i bilag II.

Artikel 21

Krav til vurdering af virkningen af sikkerhed stillet i derivattransaktioner

Kreditinstitutter beregner de forventede ind- og udgående pengestrømme over en periode på 30 kalenderdage for de kontrakter, der er anført i bilag II til forordning (EU) nr. 575/2013, netto pr. modpart, hvis der foreligger bilaterale aftaler om netting i overensstemmelse med forordningens artikel 295. For så vidt angår denne artikel, anses nettogrundlaget for at være med fradrag af den sikkerhed, der skal stilles, forudsat at den kan anerkendes som et likvidt aktiv i henhold til afsnit II i denne forordning. Udgående og indgående pengestrømme fra derivattransaktioner i fremmed valuta, der indebærer en fuldstændig udveksling af hovedstole samtidigt (eller inden for samme dag), beregnes på nettobasis, selv om disse transaktioner ikke måtte være omfattet af en bilateral nettingaftale.

KAPITEL 2

Udgående pengestrømme

Artikel 22

Definition af udgående pengestrømme

1. Udgående pengestrømme beregnes ved at gange tilgodehavender i forskellige kategorier eller typer af forpligtelser og ikkebalanceførte forpligtelser med den procentsats, som de ventes at blive afviklet eller trukket med som anført i dette kapitel.
2. Udgående pengestrømme, jf. stk. 1, omfatter i hvert enkelt tilfælde følgende ganget med den gældende udgående pengestrømssats:
 - a) det aktuelle udestående beløb for stabile detailindskud og andre detailindskud i overensstemmelse med artikel 24, 25 og 26
 - b) de aktuelle udestående beløb til dækning af andre forpligtelser, som forfalder, kan kræves udbetalt af de udstedende institutter eller finansieringsgiveren eller indeholder forventning

- fra finansieringsgiverens side om, at kreditinstituttet vil indfri forpligtelsen inden for de næste 30 kalenderdage, i overensstemmelse med artikel 27 og 28
- c) de supplerende udgående pengestrømme fastsat i overensstemmelse med artikel 30
 - d) det beløb, der inden for de næste 30 kalenderdage maksimalt kan trækkes på uudnyttede bevilgede kredit- og likviditetsfaciliteter, fastsat i overensstemmelse med artikel 31
 - e) de supplerende udgående pengestrømme, der er konstateret i vurderingen i overensstemmelse med artikel 23.

Artikel 23

Supplerende udgående pengestrømme for andre produkter og tjenester

1. Kreditinstitutterne vurderer regelmæssigt sandsynligheden for og den potentielle størrelse af udgående pengestrømme inden for 30 kalenderdage for så vidt angår produkter eller tjenester, der ikke falder ind under artikel 27-31, og som de leverer eller er organiserende institut for, eller som potentielle købere ville anse for at være knyttet til dem. Disse produkter eller tjenester omfatter, men er ikke begrænset til de udgående pengestrømme som følge af de kontraktmæssige arrangementer, som er omhandlet i artikel 429 og i bilag I til forordning (EU) nr. 575/2013, såsom:
 - a) øvrige ikkebalanceførte forpligtelser og forpligtelser vedrørende eventalfinansiering, herunder, men ikke begrænset til ikkebevilgede finansieringsfaciliteter
 - b) uudnyttede lån og forskud til engrosmodparter
 - c) bevilgede, men endnu ikke udnyttede realkreditlån
 - d) kreditkort
 - e) overtræk
 - f) planlagte udgående pengestrømme i forbindelse med fornyelse eller forlængelse af nye detail- eller engroslån
 - g) forventet derivatgæld
 - h) produkter for handelsrelateret ikkebalanceført finansiering.
2. De udgående pengestrømme i stk. 1 vurderes ud fra en antagelse om et kombineret idiosynkratisk og markedsomfattende stressscenario som omhandlet i artikel 5. Med henblik på denne vurdering tager kreditinstitutterne særlig hensyn til væsentlige omdømmemæssige skader, der kan opstå, hvis der ikke ydes likviditetsstøtte til sådanne produkter eller tjenester. Kreditinstitutterne indberetter mindst en gang om året de produkter og tjenester til de kompetente myndigheder, for hvilke sandsynligheden og den potentielle størrelse af udgående pengestrømme som omhandlet i stk. 1 er væsentlig, og de kompetente myndigheder bestemmer, hvilke udgående pengestrømme der skal anses for at være knyttet hertil. De kompetente myndigheder kan anvende en udgående pengestrømssats på op til 5 % på produkter for handelsrelateret ikkebalanceført finansiering som omhandlet i artikel 429 og bilag I til forordning (EU) nr. 575/2013.
3. De kompetente myndigheder indberetter mindst en gang om året til EBA de typer produkter eller tjenester, for hvilke de har fastsat udgående pengestrømme på grundlag af indberetningerne fra kreditinstitutterne, og gør i forbindelse med denne indberetning også rede for den metode, der er anvendt ved bestemmelsen af de udgående pengestrømme.

Artikel 24

Udgående pengestrømme fra stabile detailindskud

1. Medmindre kriterierne for en højere udgående pengestrømssats i henhold til artikel 25, stk. 2, 3 eller 5, er opfyldt, anses de detailindskud, som er dækket af en indskudsgarantiordning i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF⁹⁾ eller direktiv 2014/49/EU eller en tilsvarende indskudsgarantiordning i et tredjeland for at være stabil og ganges med 5 %, hvis indskuddet er enten:
 - a) en del af en etableret forbindelse, der gør det særdeles usandsynligt, at indskuddet hæves, eller
 - b) indsat på en anfordringskonto.
2. For så vidt angår stk. 1, litra a), betragtes et detailindskud som en del af en etableret forbindelse, hvis indskyderen opfylder mindst ét af følgende kriterier:
 - a) har en aktiv kontraktmæssig forbindelse med kreditinstituttet af mindst 12 måneders varighed
 - b) har et låneforhold med kreditinstituttet i form af boliglån eller andre langfristede lån
 - c) har mindst ét andet aktivt produkt hos kreditinstituttet, ud over lån.
3. For så vidt angår stk. 1, litra b), anses et detailindskud for at være indsat på en anfordringskonto, hvis der regelmæssigt krediteres, henholdsvis debiteres løn, indkomst eller transaktioner på denne konto.
4. Uanset stk. 1 kan de kompetente myndigheder fra den 1. januar 2019 give kreditinstitutterne tilladelse til at gange de stabile detailindskud i stk. 1, som er dækket af en indskudsgarantiordning i overensstemmelse med direktiv 2014/49/EU, med 3 % op til højst 100 000 EUR som anført i direktivets artikel 6, stk. 1, forudsat at Kommissionen har bekræftet, at den officielt anerkendte indskudsgarantiordning opfylder samtlige følgende kriterier:
 - a) indskudsgarantiordningen råder over tilstrækkelige finansielle midler som omhandlet i artikel 10 i direktiv 2014/49/EU, som tilvejebringes forudgående i form af bidrag fra medlemmerne mindst én gang om året
 - b) indskudsgarantiordningen råder over tilstrækkelige midler til at sikre direkte adgang til supplerende finansiering i tilfælde af et stort træk på reserverne, herunder adgang til ekstraordinære bidrag fra medlemskreditinstitutter og tilstrækkelige alternative finansieringsordninger med henblik på at tilvejebringe kortsigtet finansiering fra offentlige eller private tredjeparter
 - c) indskudsgarantiordningerne sikrer en tilbagebetalingsperiode på syv arbejdsdage som omhandlet i artikel 8, stk. 1, i direktiv 2014/49/EU fra ikrafttrædelsesdatoen for den udgående pengestrømssats på 3 %.
5. De kompetente myndigheder giver først den i stk. 4 omhandlede tilladelse, når de har indhentet Kommissionens forudgående godkendelse. Anmodningen om denne godkendelse skal begrundes, og det skal dokumenteres, at afviklingssatserne for stabile detailindskud vil være lavere end 3 % i en stressperiode, som svarer til scenarierne i artikel 5. Den begrundede anmodning sendes til Kommissionen senest tre måneder før den dato, hvorfra tilladelsen skal gælde. Kommissionen vurderer, om den relevante indskudsgarantiordning opfylder betingelserne i stk. 4, litra a), b) og c). Hvis betingelserne er opfyldt, godkender Kommissionen den kompetente myndigheds anmodning om godkendelse, medmindre der foreligger generelle årsager til at tilbageholde godkendelsen under hensyntagen til det indre markeds funktion vedrørende detailindskud. Alle kreditinstitutter tilknyttet en sådan godkendt indskudsgarantiordning er berettiget til at anvende den udgående pengestrømsstats på 3 %. Kommissionen anmoder om EBA's holdning til, om den relevante indskudsgarantiordning opfylder betingelserne i stk. 4, litra a), b) og c).
6. Kreditinstitutter kan godkendes af deres kompetente myndigheder til at gange de detailindskud, som er dækket af en indskudsgarantiordning i et tredjeland svarende til ordningen i stk. 1, med 3 %, hvis tredjelandet tillader denne behandling.

*Artikel 25***Udgående pengestrømme fra andre detailindskud**

1. Kreditinstitutter ganger andre detailindskud med 10 %, herunder den del af detailindskuddene, som ikke er omfattet af artikel 24, medmindre betingelserne i stk. 2 finder anvendelse.
2. Andre detailindskud er underlagt højere udgående pengestrømssatser som fastlagt af kreditinstituttet i overensstemmelse med stk. 3, hvis følgende betingelser er opfyldt:
 - a) det samlede indskud, herunder alle kundens indskudskonti i det pågældende kreditinstitut eller den pågældende koncern, overstiger 500 000 EUR
 - b) der er tale om et indskud på en ren internetkonto
 - c) instituttet tilbyder en rentesats, der opfylder en af følgende betingelser:
 - i) rentesatsen overstiger i væsentlig grad gennemsnitsrenten for lignende detailprodukter
 - ii) afkastet er baseret på afkastet på et markedsindeks eller sæt af indeks
 - iii) afkastet er baseret på en anden markedsvariabel end en variabel rente
 - d) indskuddet blev oprindeligt placeret som tidsindskud med en udløbsdato, der forfalder inden for en periode på 30 kalenderdage, eller indskuddet har et fast opsigelsesvarsel på under 30 kalenderdage i overensstemmelse med kontraktmæssige arrangementer, ud over indskud, der opfylder betingelserne for den i stk. 4 beskrevne behandling
 - e) for kreditinstitutter, der er etableret i Unionen, at indskyderen er bosiddende i et tredjeland, eller indskuddet er denomineret i en anden valuta end euro eller en medlemsstats nationale valuta. For kreditinstitutter eller filialer i tredjelande, at indskyderen ikke bosiddende i tredjelandet, eller at indskuddet er denomineret i en anden valuta end tredjelandets nationale valuta.
3. Kreditinstitutter skal anvende en højere udgående pengestrømssats, som fastsættes som følger:
 - a) hvis detailindskud opfylder kriteriet i stk. 2, litra a), eller to af kriterierne i stk. 2, litra b) til e), anvendes en udgående pengestrømssats på mellem 10 og 15 %
 - b) hvis detailindskud opfylder stk. 2, litra a), eller mindst ét af de andre kriterier i stk. 2 eller tre eller flere kriterier i stk. 2, anvendes en udgående pengestrømssats på mellem 15 og 20 %.

De kompetente myndigheder kan i de enkelte tilfælde anvende en højere udgående pengestrømssats, hvis kreditinstituttets særlige situation berettiger dertil. Kreditinstitutter anvender den i stk. 3, litra b), omhandlede udgående pengestrømssats ved detailindskud, hvis vurderingen i stk. 2 ikke er blevet udført eller afsluttet.

4. Kreditinstitutter kan fra beregningen af udgående pengestrømme udelukke bestemte klart definerede kategorier af detailindskud, hvis de i hvert enkelt tilfælde stringent anvender følgende bestemmelser på hele den pågældende indskudskategori, medmindre der foreligger en begrundet undtagelsessituation for indskyderen:
 - a) indskyderen må ikke hæve indskuddet inden 30 kalenderdage, eller
 - b) hæves indskuddet inden 30 kalenderdage, skal indskyderen betale en dekort, der omfatter rentetabet mellem hævnings tidspunktet og det kontraktlige forfaldstidspunkt, samt en væsentlig dekort, der ikke behøver at overstige de renter, der er påløbet for perioden mellem indskudstidspunktet og hævnings tidspunktet.

Hvis en del af indskuddet i første afsnit kan hæves, uden at der påløber en sådan dekort, er det kun denne del, der skal behandles som et anfordringsindskud, og den resterende del skal behandles som et tidsindskud som omhandlet i dette stykke. Der anvendes en udgående pengestrømssats på 100 % på annullerede indskud med en restløbetid på under 30 kalenderdage, såfremt det er aftalt, at udbetalingen sker til et andet kreditinstitut.

5. Uanset artikel 24, stk. 1-4, skal kreditinstitutter gange detailindskud, som de har taget imod i tredjelande, med en højere udgående pengestrømssats, hvis denne procentsats fremgår af den nationale lovgivning, der fastlægger likviditetskravene i det pågældende tredjeland.

Artikel 26

Udgående pengestrømme med indbyrdes afhængige indgående pengestrømme

Under forbehold af den kompetente myndigheds godkendelse kan kreditinstitutterne beregne den udgående pengestrøm med fradrag af en indbyrdes afhængig indgående pengestrøm, som opfylder samtlige følgende betingelser:

- a) den indbyrdes afhængige indgående pengestrøm er direkte forbundet med den udgående pengestrøm og indgår ikke i beregningen af indgående pengestrømme i kapitel 3
- b) den indbyrdes afhængige indgående pengestrøm indgår som et krav i lovbestemte, reguleringsmæssige eller kontraktlige forpligtelser
- c) den indbyrdes afhængige indgående pengestrøm opfylder én af følgende betingelser:
 - i) den opstår obligatorisk inden den udgående pengestrøm
 - ii) den modtages inden for 10 dage og er garanteret af en medlemsstats centralregering.

Artikel 27

Udgående pengestrømme fra transaktionsrelaterede indskud

1. Kreditinstitutterne ganger forpligtelser fra indskud, som opretholdes som følger, med 25 %:
 - a) af indskyderen med henblik på at få adgang til clearing-, deponerings- eller kontantforvaltningstjenester eller lignende tjenester ydet af kreditinstituttet som led i en etableret operationel forbindelse fra kreditinstituttet
 - b) i forbindelse med almindelig opgavedeling i en institutsikringsordning, der opfylder kravene i artikel 113, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 eller i en gruppe af samarbejdende kreditinstitutter, der er fast knyttet til et centralt organ, der opfylder kravene i forordningens artikel 113, stk. 6, eller som et juridisk eller kontraktligt etableret indskud fra et andet kreditinstitut, der er medlem af samme institutsikringsordning eller samarbejdsnetværk, forudsat at indskuddene ikke medtages som likvide aktiver for det indskydende kreditinstitut, jf. stk. 3 og artikel 16
 - c) af indskyderen som led i en anden etableret operationel forbindelse end den, der er nævnt i litra a)
 - d) af indskyderen for at opnå likviditetsudligning og tjenesteydelser fra det centrale institut, og hvis kreditinstituttet tilhører en eller et af de i artikel 16 omhandlede netværk eller ordninger.
2. Uanset stk. 1 skal kreditinstitutter gange den del af forpligtelserne, som hidrører fra indskud omhandlet i stk. 1, litra a), og som er dækket af en indskudsgarantiordning i overensstemmelse med direktiv 94/19/EF eller direktiv 2014/49/EU eller en tilsvarende indskudsgarantiordning i et tredjeland, med 5 %.
3. Indskud fra kreditinstitutter placeret i det centrale institut, som anses for likvide aktiver for det indskydende kreditinstitut i overensstemmelse med artikel 16, ganges med en udgående pengestrømssats på 100 % for det centrale institut af værdien af disse likvide aktiver efter haircut. Disse likvide aktiver medregnes ikke som dækning af udgående strømme ud over den strøm, der er omhandlet i første punktum, og medregnes ikke ved beregningerne af sammensætningen af den resterende likviditetsbuffer i henhold til artikel 17 for det centrale institut på individuelt niveau.

4. Clearing-, deponerings- eller kontantforvaltningstjenester eller lignende tjenester som omhandlet i stk. 1, litra a) og d), omfatter kun sådanne tjenester i det omfang, de leveres som led i en etableret forbindelse, som er af væsentlig betydning for indskyderen. Indskud som omhandlet i stk. 1, litra a), c) og d), skal væsentlige lovbestemte eller operationelle begrænsninger, som betyder, at der næppe vil ske store hævn timer inden for 30 kalenderdage. Større midler end dem, der kræves for at yde operationelle tjenester, behandles som ikketransaktionsrelaterede indskud.
5. Indskud hidrørende fra korrespondentbank- eller mægler tjenester behandles ikke som transaktionsrelaterede indskud, og på disse anvendes en udgående pengestrømssats på 100 %.
6. For at identificere de i stk. 1, litra c), omhandlede indskud skal et kreditinstitut gå ud fra, at der er en etableret operationel forbindelse med en ikkefinansiel kunde, bortset fra tidsindskud, opsparingsindskud og mæglerindskud, såfremt samtlige følgende kriterier er opfyldt:
- a) afkastet på kontoen fastsættes mindst 5 basispoint lavere end den gældende sats for engrosindskud med tilsvarende karakteristika, men behøver ikke være negativ
 - b) indskuddet sættes ind på særligt udpegede konti og prisfastsættes uden at give indskyderen økonomiske incitamenter til at fastholde flere midler i indskuddet end dem, der er behov for i den operationelle forbindelse
 - c) der krediteres og debiteres regelmæssigt væsentlige transaktioner på den relevante konto
 - d) et af følgende kriterier er opfyldt:
 - i) forbindelsen med indskyderen har bestået i mindst 24 måneder
 - ii) indskuddet anvendes til mindst to aktive tjenester. Disse tjenester kan omfatte direkte eller indirekte adgang til nationale eller internationale betalingstjenester, værdipapirhandel eller depottjenester.

Det er kun den del af indskuddet, som er nødvendigt for at gøre brug af den tjeneste, som indskuddet hidrører fra, der behandles som et operationelt indskud. Den resterende del behandles som ikkeoperationel.

Artikel 28

Udgående pengestrømme fra andre forpligtelser

1. Kreditinstituttet ganger forpligtelser, der hidrører fra indskud fra kunder, som er ikkefinansielle kunder, stater, centralbanker, multilaterale udviklingsbanker, offentlige enheder, låneforeninger godkendt af en kompetent myndighed, personlige investeringsselskaber eller kunder, der er indskudsmæglere, i det omfang de ikke er omfattet af artikel 27, med 40 %.

Uanset første afsnit ganges forpligtelserne i det pågældende afsnit, såfremt de er omfattet af en indskudsgarantiordning i overensstemmelse med direktiv 94/19/EF eller direktiv 2014/49/EF eller en tilsvarende indskudsgarantiordning i et tredjeland, med 20 %.

2. Institutterne ganger forpligtelser i forbindelse med instituttets egne driftsomkostninger med 0 %.
3. Kreditinstitutter ganger forpligtelser i forbindelse med sikrede udlånstransaktioner og kapitalmarkedstransaktioner, der forfalder inden for 30 kalenderdage som defineret i artikel 192, stk. 2 og 3, i forordning (EU) nr. 575/2013, med:
- a) 0 %, hvis de er sikret ved aktiver, der kan betragtes som aktiver på niveau 1 i overensstemmelse med artikel 10, bortset fra dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet, jf. artikel 10, stk. 1, litra f), eller hvis långiveren er en centralbank
 - b) 7 %, hvis de er sikret ved aktiver, der kan betragtes som dækkede obligationer af særdeles høj kvalitet, jf. artikel 10, stk. 1, litra f)

- c) 15 %, hvis de er sikret ved aktiver, der kan betragtes som aktiver på niveau 2A i overensstemmelse med artikel 11
- d) 25 %:
 - i) hvis de er sikret ved aktiverne i artikel 13, stk. 2, litra g), nr. i), ii) eller iv)
 - ii) hvis de er sikret ved aktiver, der ikke betragtes som likvide aktiver i overensstemmelse med artikel 10 og 11, og långiveren er centralregeringen, en offentlig enhed i den medlemsstat eller det tredjeland, hvor kreditinstituttet har fået meddelt tilladelse eller har etableret en filial, eller en multilateral udviklingsbank. Offentlige enheder, der får denne behandling, er begrænset til dem, der har en risikovægt på 20 % eller derunder i overensstemmelse med artikel 116, stk. 4 og 5, i forordning (EU) nr. 575/2013
- e) 35 %, hvis de er sikret ved de underkategorier af aktiver, som er omhandlet i artikel 13, stk. 2, litra g), nr. iii) eller v)
- f) 50 % hvis de er sikret ved:
 - i) erhvervsobligationer, der kan betragtes som aktiver på niveau 2B i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, litra b)
 - ii) aktier, der kan betragtes som aktiver på niveau 2B i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, litra c)
- g) 100 %, hvis de er sikret ved aktiver, der ikke kan betragtes som likvide aktiver i henhold til afsnit II, bortset fra transaktioner omfattet af litra d), nr. ii), i nærværende stykke, eller hvis långiveren er en centralbank.

4. Sikrede swaptransaktioner, der forfalder inden for de næste 30 dage, medfører en udgående pengestrøm for den overskydende likviditetsværdi af de aktiver, der lånes, sammenlignet med likviditetsværdien af de aktiver, der udlånes, medmindre modparten er en centralbank, i hvilket tilfælde der anvendes en udgående pengestrøm på 0 %.

5. Modregningssaldi på separate konti relateret til kundesikringsordninger indført gennem den nationale lovgivning behandles som indgående pengestrømme i overensstemmelse med artikel 32 og indgår ikke i beholdningen af likvide aktiver.

6. Kreditinstitutter skal anvende en udgående pengestrømssats på 100 % på alle obligationer og andre gældsværdipapirer udstedt af kreditinstituttet, medmindre obligationen udelukkende sælges på detailmarkedet og står på en detailkonto, i hvilket tilfælde disse instrumenter kan behandles som den relevante detailindskudskategori. Begrænsningerne skal anvendes således, at instrumenterne ikke kan købes og besiddes af andre parter end detailkunder.

Artikel 29

Udgående pengestrømme i en koncern eller en institutsikringsordning

1. Uanset artikel 31 kan de kompetente myndigheder give tilladelse til i enkelttilfælde at anvende en lavere udgående pengestrøm på uudnyttede kredit- eller likviditetsfaciliteter, hvis samtlige følgende betingelser er opfyldt:

- a) der er grunde til at forvente en lavere udgående pengestrøm, selv når likviditetsstilleren befinder sig i en situation med kombineret markedsstress og idiosynkratisk stress
- b) modparten er moderselskab til eller datterselskab af kreditinstituttet eller et andet datterselskab af samme moderselskab eller er knyttet til instituttet ved en forbindelse som defineret i artikel 12, stk. 1, i Rådets direktiv 83/349/EØF¹⁰⁾ eller er medlem af den samme institutsikringsordning som omhandlet i

artikel 113, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 eller er det centrale institut eller medlem af et netværk eller en samarbejdsgruppe som omhandlet i forordningens artikel 10

c) den laveste udgående pengestrømssats er ikke lavere end den indgående pengestrømssats, som anvendes af modparten

d) kreditinstituttet og modparten er etableret i samme medlemsstat.

2. De kompetente myndigheder kan fravige betingelsen i stk. 1, litra d), hvis artikel 20, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 575/2013 anvendes. I så fald skal følgende yderligere objektive kriterier være opfyldt:

- a) likviditetsstilleren og modtageren af likviditet skal have en lav likviditetsrisikoprofil
- b) der er indgået retligt bindende aftaler og forpligtelser mellem enhederne i gruppen med hensyn til den uudnyttede kredit eller likviditet
- c) der skal tages tilstrækkeligt hensyn til likviditetsrisikoprofilen hos modtageren af likviditeten ved den likviditetsrisikoforvaltning, som likviditetsstilleren foretager.

Hvis der gives tilladelse til at anvende en sådan lavere udgående pengestrømssats, oplyser de kompetente myndigheder EBA om resultatet af den procedure, der er omhandlet i artikel 20, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 575/2013. Opfyldelsen af betingelserne for sådanne lavere udgående pengestrømme tages regelmæssigt op til revision af de kompetente myndigheder.

Artikel 30

Supplerende udgående pengestrømme

1. Sikkerhed, som ikke er i form af kontanter og aktiver omfattet af artikel 10, og som stilles af kreditinstituttet for kontrakter nævnt i bilag II til forordning (EU) nr. 575/2013, og kreditderivater tillægges en supplerende udgående pengestrøm på 20 %.

Sikkerhed i form af aktiver omfattet af artikel 10, stk. 1, litra f), som stilles af kreditinstituttet for kontrakter nævnt i bilag II til forordning (EU) nr. 575/2013 og kreditderivater tillægges en supplerende udgående pengestrøm på 10 %.

2. Kreditinstitutter beregner og underretter de kompetente myndigheder om supplerende udgående pengestrømme for alle de kontrakter, der er indgået, og hvis kontraktlige betingelser inden for 30 kalenderdage efter en væsentlig forværring af kreditinstituttets kreditkvalitet har ført til supplerede udgående pengestrømme eller yderligere behov for sikkerhedsstillelse. Kreditinstitutterne underretter de kompetente myndigheder om denne udgående pengestrøm senest i forbindelse med indberetningen i overensstemmelse med artikel 415 i forordning (EU) nr. 575/2013. Hvis de kompetente myndigheder finder sådanne udgående pengestrømme væsentlige i relation til kreditinstituttets potentielle udgående pengestrømme, skal de kræve, at kreditinstituttet tillægger supplerende udgående pengestrømme for disse kontrakter, svarende til det yderligere behov for sikkerhedsstillelse eller udgående pengestrømme, der skyldes en væsentlig forværring af kreditinstituttets kreditkvalitet, svarende til en nedsættelse af dets eksterne kreditvurdering med tre trin. Kreditinstituttet anvender en udgående pengestrømssats på 100 % på denne yderligere sikkerhed eller disse supplerende udgående pengestrømme. Kreditinstituttet vurderer regelmæssigt omfanget af denne væsentlige forværring i relevant omfang i henhold til de kontrakter, det har indgået, og resultatet af denne vurdering meddeles de kompetente myndigheder.

3. Kreditinstituttet tillægger supplerende udgående pengestrømme svarende til det behov for sikkerhedsstillelse, der måtte opstå som følge af virkningen af et negativt markedsscenario på kreditinstituttets derivattransaktioner, finansieringstransaktioner og andre kontrakter, hvis de er væsentlige. Denne beregning

foretages i overensstemmelse med den delegerede retsakt, som Kommissionen skal vedtage i henhold til artikel 423, stk. 3, i forordning (EU) nr. 575/2013.

4. Kreditinstitutter skal tage hensyn til de ud- og indgående nettopengestrømme, som forventes i løbet af 30 kalenderdage, fra kontrakterne omhandlet i bilag II i forordning (EU) nr. 575/2013 i overensstemmelse med artikel 21. I tilfælde af udgående nettopengestrømme skal kreditinstituttet gange resultatet med en udgående pengestrømssats på 100 %. Kreditinstitutter medtager ikke de likviditetskrav, som ville følge af anvendelsen af stk. 1, 2 og 3, i denne beregning.

5. Kreditinstituttet tillægger en supplerende udgående pengestrøm svarende til 100 % af markedsværdien af værdipapirer eller andre aktiver, der shortsælges, og som skal leveres inden for 30 kalenderdage, medmindre kreditinstituttet ejer de værdipapirer, der skal leveres, eller har lånt dem på betingelser, i henhold til hvilke de først skal leveres tilbage efter 30 kalenderdage, og værdipapirerne ikke udgør en del af kreditinstituttets likvide aktiver. Hvis den korte position dækkes af en sikret værdipapirfinansieringstransaktion, antager kreditinstituttet, at den korte position fastholdes i perioden på 30 kalenderdage og tillægges en udgående pengestrøm på 0 %.

6. Kreditinstituttet tillægger supplerende udgående pengestrømme svarende til 100 % af:

- a) den overskydende sikkerhed, kreditinstituttet har, som kan opsiges når som helst af modparten
- b) sikkerhed, der skal stilles over for en modpart inden for 30 kalenderdage
- c) sikkerhed, der svarer til aktiver, der kan betragtes som likvide aktiver i henhold til afsnit II, som kan erstattes af aktiver, der svarer til aktiver, der ikke kan betragtes som likvide aktiver i henhold til afsnit II uden kreditinstituttets samtykke.

7. Indskud modtaget som sikkerhed betragtes ikke som forpligtelser med henblik på artikel 27 eller 29, men er omfattet af bestemmelserne i denne artikels stk. 1-6, hvis det er relevant.

8. Kreditinstitutter antager udgående pengestrømme på 100 % som følge af tabt finansiering fra værdipapirer af asset-backed-typen, dækkede obligationer og andre strukturfinansieringsinstrumenter, der forfalder inden for 30 kalenderdage, hvis disse instrumenter er udstedt af kreditinstituttet eller af conduitselskaber eller SPV'er, som er organiseret af kreditinstituttet.

9. Kreditinstitutter antager udgående pengestrømme på 100 % som følge af tabt finansiering fra commercial papers af asset-backed-typen, conduitselskaber, værdipapirinvesteringsselskaber og andre sådanne finansieringsfaciliteter. Denne udgående pengestrømssats på 100 % finder anvendelse på det beløb, der forfalder, eller værdien af de aktiver, der potentielt kan refunderes, eller den krævede likviditet.

10. For den del af finansieringsprogrammerne, der fremgår af stk. 8 og 9, behøver kreditinstitutter, der yder tilknyttede likviditetsfaciliteter, ikke at dobbelttælle det finansieringsinstrument, der udløber, og likviditetsfaciliteten for konsoliderede programmer.

11. Aktiver, der lånes uden sikkerhed, og som forfalder inden for 30 kalenderdage, antages at blive afviklet fuldstændigt, hvilket medfører en udgående strøm af likvide aktiver på 100 %, medmindre kreditinstituttet ejer værdipapirerne, og de ikke udgør en del af kreditinstituttets likviditetsbuffer.

12. For så vidt angår mæglertjenester tillægges transaktioner, hvor kreditinstituttet har finansieret en kundes aktiver gennem intern netting i forhold til en anden kundes korte positioner, en udgående pengestrøm på 50 % for eventualforpligtelsen, eftersom kreditinstituttet, i tilfælde af at kunden foretager hævninger, kan være forpligtet til at finde supplerende finansieringskilder til at dække disse positioner.

Udgående pengestrømme i forbindelse med kredit- og likviditetsfaciliteter

1. For så vidt angår denne artikel forstås ved en likviditetsfacilitet en bevilget uudnyttet back-up-facilitet, der anvendes til at genfinansiere en kundes gældsforpligtelser i situationer, hvor kunden ikke er i stand til at forny gælden på det finansielle marked. Beløbet beregnes som den aktuelt udestående gæld udstedt af kunden, som forfalder inden for 30 kalenderdage, og som faciliteten fungerer som bagstopper for. Den del af likviditetsfaciliteten, der sikrer en gæld, der ikke forfalder inden for 30 kalenderdage, indgår ikke i definitionen af faciliteten. Alle facilitetens øvrige egenskaber behandles som en bevilget kreditfacilitet med den dermed forbundne udnyttelsessats som omhandlet i denne artikel. Almindelige driftskapitalfaciliteter for selskaber klassificeres ikke som likviditetsfaciliteter, men som kreditfaciliteter.

2. Kreditinstitutter beregner de udgående pengestrømme for kredit- og likviditetsfaciliteter ved at gange værdien af kredit- og likviditetsfaciliteterne med de tilsvarende udgående pengestrømssatser i stk. 3 til 5. Udgående pengestrømme fra bevilgede kredit- og likviditetsfaciliteter fastlægges som en procentdel af det højeste beløb, der kan trækkes inden for 30 kalenderdage, med fradrag af eventuelle likviditetskrav, som finder anvendelse i henhold til artikel 23 på ikkebalanceførte handelsfinansieringsposter og med fradrag af eventuel sikkerhed stillet over for kreditinstituttet og værdiansat i overensstemmelse med artikel 9, forudsat at sikkerhedsstillelsen opfylder samtlige følgende betingelser:

- a) den kan genanvendes eller stilles som sikkerhed af kreditinstituttet
- b) den er stillet i form af likvide aktiver, men medtages ikke som en del af likviditetsbufferen, og
- c) den består ikke af aktiver, der er udstedt af modparten til faciliteten eller en af dens tilknyttede enheder.

Hvis kreditinstituttet har den nødvendige information til rådighed, bestemmes det maksimumsbeløb, der kan udnyttes, for så vidt angår kredit- og likviditetsfaciliteter, som det maksimumsbeløb, der vil kunne udnyttes under hensyntagen til modpartens egne forpligtelser eller den foruddefinerede kontraktbestemte plan for kreditudnyttelse, der forfalder inden for de næste 30 kalenderdage.

3. Det maksimumsbeløb, der kan trækkes på uudnyttede bevilgede kreditfaciliteter og uudnyttede bevilgede likviditetsfaciliteter inden for de næste 30 kalenderdage, ganges med 5 %, hvis de hører til detailindskudseksporeringsklassen.

4. Det maksimumsbeløb, der kan trækkes på uudnyttede bevilgede kreditfaciliteter inden for de næste 30 kalenderdage, ganges med 10 %, hvis de opfylder følgende betingelser:

- a) de hører ikke til detailindskudseksporeringsklassen
- b) de er ydet til kunder, der ikke er finansielle kunder, herunder ikkefinansielle selskaber, stater, centralbanker, multilaterale udviklingsbanker og offentlige enheder
- c) de er ikke ydet med henblik på at genfinansiere kunden i situationer, hvor denne ikke kan få opfyldt sine finansieringsbehov på de finansielle markeder.

5. Det maksimumsbeløb, der kan trækkes på uudnyttede bevilgede likviditetsfaciliteter inden for de næste 30 kalenderdage, ganges med 30 %, hvis de opfylder betingelserne i stk. 4, litra a) og b), og med 40 %, hvis de ydes til personlige investeringsselskaber.

6. Den uudnyttede bevilgede værdi af en likviditetsfacilitet, der er blevet ydet til en SSPE med henblik på at gøre det muligt for en sådan SSPE at købe andre aktiver end værdipapirer af kunder, som ikke er finansielle kunder, ganges med 10 %, i det omfang den overstiger værdien af aktiver, der aktuelt er købt af kunder, og hvis det maksimumsbeløb, der kan udnyttes, kontraktligt er begrænset til værdien af aktuelt købte aktiver.

7. Det centrale institut for en ordning eller et netværk som omhandlet i artikel 16 ganger den bevilgede likviditetsfinansiering til et medlemskreditinstitut med en udgående pengestrømssats på 75 %, hvis

medlemskreditinstituttet kan behandle likviditetsfinansieringen som et likvidt aktiv i overensstemmelse med artikel 16, stk. 2. Der anvendes en udgående pengestrømssats på 75 % på likviditetsfinansieringens bevilgede hovedstol.

8. Kreditinstituttet ganger det højeste beløb, som kan trækkes fra andre uudnyttede bevilgede kreditfaciliteter og uudnyttede bevilgede likviditetsfaciliteter inden for 30 kalenderdage, med den tilsvarende udgående pengestrømssats som følger:

- a) 40 % for kredit- og likviditetsfaciliteter ydet til kreditinstitutter og for kreditfaciliteter ydet til andre regulerede finansieringsinstitutter, herunder forsikrings- og investeringsselskaber, CIU'er eller investeringsordninger af den ikkeåbne type
- b) 100 % for likviditetsfaciliteter, som kreditinstituttet har ydet til SSPE'er, bortset fra de i stk. 6 omhandlede, og for aftaler, i henhold til hvilke instituttet skal købe eller bytte aktiver fra en SSPE
- c) 100 % for kredit- og likviditetsfaciliteter til finansielle kunder, der ikke er omhandlet i litra a) og b) og stk. 1-7.

9. Uanset stk. 1-8 kan kreditinstitutter, der er oprettet og støttes af mindst én medlemsstats centralregering eller regionale myndighed, anvende behandlingen i stk. 3 og 4 på kredit- og likviditetsfaciliteter, der ydes långivere med det ene formål direkte eller indirekte at finansiere støttelån, forudsat at disse lån opfylder kravene til udgående pengestrømssatser, jf. stk. 3 og 4.

Uanset artikel 32, stk. 3, litra g), kan kreditinstitutter anvende symmetriske ind- og udgående pengestrømme, hvis disse støttelån ydes som overgangslån via et andet kreditinstitut, der fungerer som mellemlid.

De i dette stykke omhandlede støttelån må kun kunne ydes til personer, der ikke er finansielle kunder, og på ikkekonkurrencemæssigt grundlag uden vinding for øje med henblik på at fremme almene samfundsmæssige målsætninger fastsat af Unionen og/eller medlemsstatens centralregering eller regionale myndighed. Det må kun være muligt at udnytte sådanne faciliteter efter et med rimelighed forventet behov for et støttelån og ikke ud over det beløb, der er ansøgt om, forudsat at der efterfølgende sker en indberetning af anvendelsen af udbetalte midler.

10. Kreditinstitutter ganger alle udgående pengestrømme hidrørende fra forpligtelser, der forfalder inden for 30 kalenderdage, bortset fra de i artikel 23-31 omhandlede, med 100 %.

KAPITEL 3

Indgående likviditetsstrømme

Artikel 32

Indgående pengestrømme

1. Indgående likviditetsstrømme vurderes over en periode på 30 kalenderdage. De omfatter kun aftalemæssigt indgående pengestrømme fra eksponeringer, der ikke er i restance, og for hvilke kreditinstituttet ikke har grund til at forvente misligholdelse inden for 30 kalenderdage.

2. Indgående likviditetsstrømme tildeles en indgående pengestrømssats på 100 %, herunder navnlig følgende indgående strømme:

- a) skyldige beløb fra centralbanker og finansielle kunder. For så vidt angår sidstnævnte, anses navnlig indgående pengestrømme fra følgende transaktioner for at være underlagt en indgående pengestrømssats på 100 %:
 - i) værdipapirer, der forfalder inden for 30 kalenderdage

- ii) handelsfinansieringstransaktioner som omhandlet i artikel 162, stk. 3, andet afsnit, litra b), forordning (EU) nr. 575/2013 med en restløbetid på mindre end 30 kalenderdage
 - b) skyldige beløb fra positioner i hovedindeks for aktieinstrumenter, forudsat at der ikke sker nogen dobbelttælling med likvide aktiver. Disse beløb omfatter beløb, som i henhold til en kontrakt forfalder inden for 30 kalenderdage, såsom kontant udbytte fra sådanne hovedindeks og skyldige beløb fra sådanne aktieinstrumenter, som er solgt, men endnu ikke afviklet, hvis de ikke medtages som likvide aktiver i overensstemmelse med afsnit II.
3. Uanset stk. 2 skal de indgående pengestrømme i dette stykke opfylde følgende krav:
- a) skyldige beløb fra ikkefinansielle kunder nedsættes for så vidt angår afdrag med 50 % af deres værdi eller med de kontraktlige forpligtelser over for disse kunder til at udvide deres finansieringsmuligheder, alt efter hvilket beløb der er størst. For så vidt angår dette litra omfatter ikkefinansielle kunder selskaber, stater, multilaterale udviklingsbanker og offentlige enheder; kreditinstitutter, der har modtaget en af de i artikel 31, stk. 9, omhandlede forpligtelser med henblik på udbetaling af et støttelån til en endelig modtager, eller der har modtaget en lignende forpligtelse fra en multilateral udviklingsbank eller offentlig enhed, kan dog indregne en indgående pengestrøm op til værdien af den udgående pengestrøm, de anvender på den tilsvarende forpligtelse, til forlængelse af disse støttelån
 - b) skyldige beløb fra sikrede udlånstransaktioner og kapitalmarkedstransaktioner som defineret i artikel 192, nr. 2) og 3), i forordning (EU) nr. 575/2013 sikret ved likvide aktiver indregnes ikke op til værdien af de likvide aktiver med fradrag af de gældende haircuts i henhold til afsnit II. Skyldige beløb med hensyn til restværdien, eller hvis de er sikret ved aktiver, der ikke udgør likvide aktiver i overensstemmelse med afsnit II, indregnes fuldt ud. Indgående pengestrømme tillades ikke, hvis sikkerhedsstillelsen anvendes til at dække en kort position i henhold til artikel 30, stk. 5
 - c) skyldige beløb fra kontraktlige margenlån, der udløber, ydet med sikkerhed i ikkelikvide aktiver kan tillægges en indgående pengestrømssats på 50 %. Sådanne indgående pengestrømme må kun indregnes, hvis kreditinstituttet ikke anvender den oprindeligt stillede sikkerhed for lånene til at dække korte positioner
 - d) skyldige beløb, som det kreditinstitut, der skylder beløbene, behandler i overensstemmelse med artikel 27, med undtagelse af indskud i det centrale institut som omhandlet i artikel 27, stk. 3, ganges med en tilsvarende symmetrisk indgående pengestrømssats. Hvis det ikke er muligt at fastslå den tilsvarende sats, anvendes en indgående pengestrømssats på 5 %
 - e) sikrede swaptransaktioner, der forfalder inden for 30 kalenderdage, medfører en indgående pengestrøm for den overskydende likviditetsværdi af de aktiver, der udlånes, sammenlignet med likviditetsværdien af de aktiver, der lånes
 - f) hvis den sikkerhed, der stilles gennem omvendte genkøbstransaktioner, værdipapirindlånstransaktioner eller sikrede swaptransaktioner, som forfalder inden for de 30 dage, frempantsættes og anvendes til at dække korte positioner, som kan forlænges ud over 30 dage, antager et kreditinstitut, at sådanne omvendte genkøbstransaktioner eller værdipapirudlånstransaktioner fornyes og ikke giver anledning til indgående pengestrømme, som afspejler behovet for fortsat at dække den korte position eller genkøbe de relevante værdipapirer. Korte positioner omfatter både tilfælde, hvor kreditinstituttet i en matched book shortsælger et værdipapir direkte som led i en transaktions- eller afdækningsstrategi, og tilfælde, hvor kreditinstituttet har en kort position i et værdipapir i en matched repo book og dermed har lånt et værdipapir i en bestemt periode og udlånt værdipapiret i en længere periode
 - g) alle uudnyttede kredit- eller likviditetsfaciliteter og eventuelle andre forpligtelser fra andre enheder end centralbanker og de i artikel 34 omhandlede enheder indregnes ikke. Uudnyttede

- bevilgede likviditetsfaciliteter fra centralbanken, som medtages som likvide aktiver i overensstemmelse med artikel 14, indregnes ikke som en indgående pengestrøm
- h) skyldige beløb fra værdipapirer udstedt af kreditinstituttet selv eller af en dermed forbundet enhed indregnes på nettobasis med en indgående pengestrøm, der anvendes på grundlag af den indgående pengestrøm, der finder anvendelse på det underliggende aktiv i henhold til denne artikel
 - i) aktiver uden fast kontraktlig udløbsdato indregnes med 20 % indgående pengestrømme, under forudsætning af at kontrakten giver kreditinstituttet mulighed for at ophæve kontrakten eller kræve betaling inden 30 dage.
4. Stk. 3, litra a), finder ikke anvendelse på skyldige beløb fra sikrede udlånstransaktioner og kapital-markedstransaktioner som defineret i artikel 192, nr. 2) og 3), i forordning (EU) nr. 575/2013, som er sikret ved likvide aktiver i overensstemmelse med afsnit II som omhandlet i stk. 3, litra b). Indgående pengestrømme fra frigivelsen af saldi på separate konti i overensstemmelse med myndighedskravene om beskyttelse af kundetransaktionsaktiver indregnes fuldt ud, forudsat at disse separate saldi holdes i likvide aktiver som defineret i afsnit II.
5. Udgående og indgående pengestrømme, der forventes inden for 30 kalenderdage i forbindelse med kontrakter opført i bilag II til forordning (EU) nr. 575/2013, indregnes på nettobasis som omhandlet i artikel 21 og ganges med 100 % i tilfælde af en indgående nettopengestrøm.
6. Kreditinstitutter indregner ikke indgående pengestrømme fra de likvide aktiver, der er omhandlet i afsnit II, bortset fra skyldige betalinger i forbindelse med de aktiver, der ikke afspejles i aktivets markedsværdi.
7. Kreditinstitutter indregner ikke indgående pengestrømme fra nyindgåede forpligtelser.
8. Kreditinstitutter indregner kun indgående pengestrømme, som skal modtages i tredjelande, hvis der er overførselsrestriktioner, eller som er denomineret i ikkekonvertible valutaer, i det omfang de svarer til udgående pengestrømme i henholdsvis det pågældende tredjeland eller den pågældende valuta.

Artikel 33

Loft over indgående pengestrømme

1. Kreditinstitutter begrænser medtagelsen af indgående pengestrømme til 75 % af de samlede udgående likviditetsstrømme som defineret i kapitel 2, medmindre en bestemt indgående pengestrøm er undtaget som omhandlet i stk. 2, 3 eller 4.
2. Under forbehold af den kompetente myndigheds forhåndsgodkendelse kan kreditinstituttet helt eller delvist fritage følgende indgående pengestrømme fra det i stk. 1 omhandlede loft:
- a) indgående pengestrømme, hvor likviditetsstilleren er et moderselskab til eller datterselskab af instituttet eller et andet datterselskab af samme moderselskab eller knyttet til kreditinstituttet ved en forbindelse som defineret i artikel 12, stk. 1, i direktiv 83/349/EØF
 - b) indgående pengestrømme fra indskud placeret hos andre kreditinstitutter i en gruppe af enheder, som er berettiget til behandlingen i artikel 113, stk. 6 eller 7, i forordning (EU) nr. 575/2013
 - c) de i artikel 26 omhandlede indgående pengestrømme, herunder pengestrømme fra lån i forbindelse med realkreditlån eller støttelån som omhandlet i artikel 31, stk. 9, eller fra en multilateral udviklingsbank eller en offentlig enhed, som kreditinstituttet har godkendt.

3. Under forbehold af den kompetente myndigheds forhåndsgodkendelse kan specialiserede kreditinstitutter fritages fra loftet over indgående pengestrømme, når deres hovedaktiviteter er leasing- og factoringvirksomhed, bortset fra de i stk. 4 beskrevne aktiviteter, og betingelserne i stk. 5 er opfyldt.

4. Under forbehold af den kompetente myndigheds forhåndsgodkendelse kan specialiserede kreditinstitutter være underlagt et loft over indgående pengestrømme på 90 %, hvis betingelserne i stk. 5 er opfyldt, og deres hovedaktiviteter er følgende:

- a) finansiering af køb af motorkøretøjer
- b) forbrugerkredit som defineret i direktiv 2008/48/EF (forbrugerkreditdirektivet).

5. Kreditinstitutter som omhandlet i stk. 3 kan fritages fra loftet over indgående pengestrømme, og kreditinstitutter som omhandlet i stk. 4 kan anvende et højere loft på 90 %, forudsat at de opfylder følgende betingelser:

- a) forretningsaktiviteterne har en lav likviditetsrisikoprofil under hensyntagen til følgende faktorer:
 - i) tidshorizonten for de indgående pengestrømme svarer til tidshorizonten for de udgående pengestrømme
 - ii) på individuelt plan finansieres kreditinstituttet ikke i væsentligt omfang af detailindskud
- b) på individuelt plan overstiger andelen af deres hovedaktiviteter som omhandlet i stk. 3 eller 4 80 % af den samlede balance
- c) afviselserne oplyses i årsrapporterne.

De kompetente myndigheder underretter EBA om, hvilke specialiserede kreditinstitutter der er fritaget eller underlagt et højere loft, og en begrundelse derfor. EBA offentliggør og fører en liste over de specialiserede kreditinstitutter, som er fritaget eller underlagt et højere loft. EBA kan anmode om støtte-dokumentation.

6. Undtagelserne i stk. 2, 3 og 4 kan, såfremt de er godkendt af den kompetente myndighed, finde anvendelse på såvel individuelt som konsolideret plan, jf. dog af artikel 2, stk. 3, litra e).

7. Kreditinstitutter skal beregne de udgående nettopengestrømme under anvendelse af loftet for indgående pengestrømme i henhold til formelen i bilag II til denne forordning.

Artikel 34

Indgående pengestrømme i en koncern eller en institutsikringsordning

1. Uanset artikel 32, stk. 3, litra g), kan de kompetente myndigheder give tilladelse til i enkelttilfælde at anvende en højere indgående pengestrømssats på uudnyttede kredit- og likviditetsfaciliteter, hvis samtlige følgende betingelser er opfyldt:

- a) der er grunde til at forvente en større indgående pengestrøm, selv når likviditetsstilleren befinder sig i en situation med kombineret markedsstress og idiosynkratisk stress
- b) modparten er moderselskab til eller datterselskab af kreditinstituttet eller et andet datterselskab af samme moderselskab eller er knyttet til instituttet ved en forbindelse som defineret i artikel 12, stk. 1, i direktiv 83/349/EØF eller er medlem af den samme institutsikringsordning som omhandlet i artikel 113, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 eller er det centrale institut eller medlem af et netværk eller en samarbejdsgruppe som omhandlet i forordningens artikel 10
- c) hvis den indgående pengestrømssats overstiger 40 %, anvender modparten en tilsvarende symmetrisk udgående pengestrøm, uanset artikel 31
- d) kreditinstituttet og modparten er etableret i samme medlemsstat.

2. Hvis kreditinstituttet og modpartskreditinstituttet er etableret i forskellige medlemsstater, kan de kompetente myndigheder frafalde betingelsen i stk. 1, litra d), hvis følgende objektive kriterier i litra a) til c) er opfyldt ud over kriterierne i stk. 1:

- a) likviditetsstilleren og modtageren af likviditet har en lav likviditetsrisikoprofil
- b) der er indgået retligt bindende aftaler og forpligtelser mellem enhederne i gruppen med hensyn til kreditten eller likviditeten
- c) der skal tages tilstrækkeligt hensyn til likviditetsrisikoprofilen hos modtageren af likviditeten ved den likviditetsrisikoforvaltning, som likviditetsstilleren foretager.

De kompetente myndigheder samarbejder i tæt samråd med hinanden i overensstemmelse med artikel 20, stk. 1, litra b), i forordning (EU) nr. 575/2013 for at afgøre, om de supplerende kriterier i denne bestemmelse er opfyldt.

3. Hvis de supplerende kriterier i stk. 2 er opfyldt, har den kompetente myndighed for modtageren af likviditeten tilladelse til at anvende en præferencesats for indgående pengestrømme på op til 40 %. Begge kompetente myndigheder skal imidlertid godkende en præferencesats på over 40 %, som skal anvendes symmetrisk.

Hvis der gives tilladelse til at anvende en sådan præferencesats for indgående pengestrømme på over 40 %, oplyser de kompetente myndigheder EBA om resultatet af den procedure, der er omhandlet i stk. 2. De kompetente myndigheder kontrollerer regelmæssigt, at betingelserne for sådanne højere indgående pengestrømme er opfyldt.

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 35

Overgangsbestemmelser vedrørende bankaktiver garanteret af medlemsstater

1. Aktiver udstedt af kreditinstitutter, der er omfattet af en garanti fra centralregeringen i en medlemsstat, anerkendes kun som aktiver på niveau 1, hvis garantien:

- a) blev ydet eller bevilget for et maksimumbeløb inden den 30. juni 2014
- b) er en direkte, udtrykkelig, uigenkaldelig og ubetinget garanti, der dækker manglende betaling af afdrag og renter i takt med, at de forfalder.

2. Hvis garantistilleren er en regional eller lokal myndighed i en medlemsstat, anerkendes det garanterede aktiv kun som et aktiv på niveau 1, hvis eksponeringer mod en sådan regional eller lokal myndighed behandles som eksponeringer mod deres centralregering i overensstemmelse med artikel 115, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013, og garantien stemmer overens med kravene i stk. 1.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede aktiver anerkendes fortsat som aktiver på niveau 1, så længe garantien er gældende i forhold til den relevante udsteder eller dennes aktiver, alt efter hvad der er relevant, med løbende ændringer eller udskiftninger. Hvis værdien af en garanti til fordel for en udsteder eller dennes aktiver øges på et tidspunkt efter den 30. juni 2014, anerkendes aktiverne kun som likvide aktiver op til det højeste beløb for garantien, som blev bevilget forud for denne dato.

4. De i denne artikel omhandlede aktiver skal opfylde samme krav, som i henhold til denne forordning gælder aktiver på niveau 1, der repræsenterer krav vedrørende eller er garanteret af centralregeringer, regionale eller lokale myndigheder eller offentlige enheder som omhandlet i artikel 10, stk. 1, litra c).

5. Hvis et kreditinstitut eller dets aktiver er omfattet af en garantiordning, anses hele ordningen for en garanti, for så vidt angår denne artikel.

Artikel 36

Overgangsbestemmelse for agenturer til forvaltning af værdiforringede aktiver støttet af medlemsstaterne

1. Ikke-efterstillede prioriterede obligationer udstedt af følgende agenturer til forvaltning af værdiforringede aktiver støttet af medlemsstaterne anerkendes som aktiver på niveau 1 frem til den 31. december 2023:

- a) i Irland: National Asset Management Agency (NAMA)
- b) i Spanien: Sociedad de Gestión de Activos Procedentes de la Reestructuración Bancaria, S. A. (SAREB)
- c) i Slovenien: Bank Asset Management Company som fastlagt i Measures of the Republic of Slovenia to Strengthen the Stability of Banks Act (MSSBA)

2. Aktiverne i stk. 1 skal opfylde samme krav, som i henhold til denne forordning gælder aktiver på niveau 1, der repræsenterer krav vedrørende eller er garanteret af centralregeringer, regionale eller lokale myndigheder eller offentlige enheder som omhandlet i artikel 10, stk. 1, litra c).

Artikel 37

Overgangsbestemmelser vedrørende securitiseringer med sikkerhed i boliglån

1. Uanset artikel 13 anses securitiseringer udstedt inden den 1. oktober 2015, hvor de underliggende eksponeringer er boliglån som omhandlet i artikel 13, stk. 2, litra g), nr. i), som aktiver på niveau 2B, hvis de opfylder alle de i artikel 13 fastsatte krav, bortset fra kravene vedrørende belåningsgraden og lånets størrelse i forhold til indkomsten som fastsat i artikel 13, stk. 2, litra g), nr. i).

2. Uanset artikel 13 anses securitiseringer udstedt efter den 1. oktober 2015, hvor de underliggende eksponeringer er boliglån som omhandlet i artikel 13, stk. 2, litra g), nr. i), som ikke opfylder de gennemsnitlige krav vedrørende belåningsgraden og lånets størrelse i forhold til indkomsten som fastsat i nævnte litra, som aktiver på niveau 2B indtil den 1. oktober 2025, forudsat at de underliggende eksponeringer omfatter boliglån, som ikke var omfattet af national lovgivning om grænser vedrørende lånets størrelse i forhold til indkomsten ved ydelsen af lånene, og at sådanne boliglån blev ydet på et tidspunkt før den 1. oktober 2015.

Artikel 38

Overgangsbestemmelser vedrørende indførelse af likviditetsdækningsgraden

1. I overensstemmelse med artikel 460, stk. 2, i forordning (EU) nr. 575/2013 indføres likviditetsdækningsgraden i artikel 4 som følger:

- a) 60 % af likviditetsdækningskravet fra den 1. oktober 2015
- b) 70 % fra den 1. januar 2016
- c) 80 % fra den 1. januar 2017
- d) 100 % fra den 1. januar 2018.

2. I overensstemmelse med artikel 412, stk. 5, i forordning (EU) nr. 575/2013 kan medlemsstaterne eller de kompetente myndigheder kræve, at indenlandsk godkendte kreditinstitutter eller en del af disse

kreditinstitutter opretholder et krav til højere likviditetsdækning på op til 100 %, indtil den bindende minimumsstandard er indført fuldt ud med en sats på 100 % i overensstemmelse med denne forordning.

Artikel 39

Ikrafttrædelse

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Den anvendes fra den 1. oktober 2015.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. oktober 2014.

På Kommissionens vegne

José Manuel BARROSO

Formand

BILAG I

Formler til bestemmelse af sammensætningen af likviditetsbufferen

1. Kreditinstitutter skal anvende de i dette bilag fastsatte formler til at bestemme sammensætningen af deres likviditetsbuffer i overensstemmelse med artikel 17.
2. Beregning af likviditetsbufferen: Kreditinstituttets likviditetsbuffer pr. beregningsdatoen er lig med:
 - a) summen af aktiverne på niveau 1 plus
 - b) summen af aktiverne på niveau 2A plus
 - c) summen af aktiverne på niveau 2Bmed fradrag af det mindste af følgende tal:
 - d) summen af a), b) og c) eller
 - e) »værdien af overskydende likvide aktiver« beregnet i overensstemmelse med punkt 3 og 4 i dette bilag.
3. »Værdien af overskydende likvide aktiver«: Dette beløb består af følgende komponenter:
 - a) et justeret beløb for aktiver på niveau 1 for så vidt angår ikke dækkede obligationer svarende til værdien af alle likvide aktiver på niveau 1, med fradrag af dækkede obligationer på niveau 1, som kreditinstituttet ville besidde efter afvikling af sikrede finansieringstransaktioner, sikrede udlånstransaktioner, udveksling af aktiver eller sikrede derivattransaktioner, der forfalder senest 30 kalenderdage efter beregningsdatoen, og hvor kreditinstituttet og modparten udveksler likvide aktiver for mindst ét af transaktions elementer
 - b) et justeret beløb for dækkede obligationer på niveau 1 svarende til værdien efter haircut af alle dækkede obligationer på niveau 1, som kreditinstituttet ville besidde efter afvikling af sikrede finansieringstransaktioner, sikrede udlånstransaktioner, udveksling af aktiver eller sikrede derivattransaktioner, der forfalder senest 30 kalenderdage efter

- beregningsdatoen, og hvor kreditinstituttet og modparten udveksler likvide aktiver for mindst ét af transaktionens elementer
- c) et justeret beløb for aktiver på niveau 2A svarende til værdien efter haircut af alle aktiver på niveau 2A, som kreditinstituttet ville besidde efter afvikling af sikrede finansieringstransaktioner, sikrede udlånstransaktioner, udveksling af aktiver eller sikrede derivattransaktioner, der forfalder senest 30 kalenderdage efter beregningsdatoen, og hvor kreditinstituttet og modparten udveksler likvide aktiver for mindst ét af transaktionens elementer
 - d) et justeret beløb for aktiver på niveau 2B svarende til værdien efter haircut af alle aktiver på niveau 2B, som kreditinstituttet ville besidde efter afvikling af sikrede finansieringstransaktioner, sikrede udlånstransaktioner, udveksling af aktiver eller sikrede derivattransaktioner, der forfalder senest 30 kalenderdage efter beregningsdatoen, og hvor kreditinstituttet og modparten udveksler likvide aktiver for mindst ét af transaktionens elementer.
4. Beregning af »værdien af overskydende likvide aktiver«: Dette beløb er lig med:
- a) det justerede beløb for aktiver på niveau 1 for så vidt angår ikke dækkede obligationer plus
 - b) det justerede beløb for dækkede obligationer på niveau 1 plus
 - c) det justerede beløb for aktiver på niveau 2A plus
 - d) det justerede beløb for aktiver på niveau 2B
- med fradrag af det mindste af følgende tal:
- e) summen af a), b), c) og d)
 - f) 100/30 gange a)
 - g) 100/60 gange summen af a) og b)
 - h) 100/85 gange summen af a), b) og c).
5. Sammensætningen af likviditetsbufferen efter afvikling af sikrede finansieringstransaktioner, sikrede udlånstransaktioner, udveksling af aktiver eller sikrede derivattransaktioner og anvendelse af ovennævnte lofter, jf. artikel 17, bestemmes som følger:

a" (det justerede beløb for aktiver på niveau 1 for så vidt angår ikke dækkede obligationer efter anvendelse af loftet)

= a (det justerede beløb for aktiver på niveau 1 for så vidt angår ikke dækkede obligationer før anvendelse af loftet)

b" (det justerede beløb for aktiver på niveau 1 for så vidt angår dækkede obligationer efter anvendelse af loftet)

= MIN(b, a70/30)

hvor b = det justerede beløb for aktiver på niveau 1 for så vidt angår dækkede obligationer før anvendelse af loftet

c" (det justerede beløb for aktiver på niveau 2A efter anvendelse af loftet)

$$= \text{MIN}(c, (a + b'')40/60, \text{MAX}(a70/30 - b'', 0))$$

hvor c = det justerede beløb for aktiver på niveau 2A før anvendelse af loftet

d'' (det justerede beløb for aktiver på niveau 2B efter anvendelse af loftet)

$$= \text{MIN}(d, (a + b'' + c'')15/85, \text{MAX}((a + b'')40/60 - c'', 0), \text{MAX}(70/30a - b'' - c'', 0))$$

hvor d = det justerede beløb for aktiver på niveau 2B før anvendelse af loftet)

Bilag II

Formel til beregning af udgående nettopengestrømme

NLO	=	Udgående nettopengestrømme
TO	=	Samlede udgående pengestrømme
TI	=	Samlede indgående pengestrømme
FEI	=	Helt undtagne indgående pengestrømme
IHC	=	Indgående pengestrømme underlagt højere loft på 90 % af udgående pengestrømme
IC	=	Indgående pengestrømme underlagt loft på 75 % af udgående pengestrømme

Udgående nettopengestrømme er lig med samlede udgående pengestrømme reduceret med fradraget for helt undtagne indgående pengestrømme reduceret med fradraget for indgående pengestrømme underlagt loftet på 90 % reduceret med fradraget for indgående pengestrømme underlagt loftet på 75 %

$$\text{NLO} = \text{TO} - \text{MIN}(\text{FEI}, \text{TO}) - \text{MIN}(\text{IHC}, 0,9 * \text{MAX}(\text{TO} - \text{FEI}, 0)) - \text{MIN}(\text{IC}, 0,75 * \text{MAX}(\text{TO} - \text{FEI} - \text{IHC}/0,9, 0))$$

-
- 1) EUT L 176 af 27.6.2013, s. 1.
 - 2) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1060/2009 af 16. september 2009 om kreditvurderingsbureauer (EUT L 302 af 17.11.2009, s. 1).
 - 3) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/49/EU af 16. april 2014 om indskudsgarantiordninger (EUT L 173 af 12.6.2014, s. 149).
 - 4) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT L 176 af 27.6.2013, s. 338).
 - 5) Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36).
 - 6) Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 680/2014 af 16. april 2014 om gennemførelsesmæssige tekniske standarder for institutters indberetning med henblik på tilsyn i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 (EUT L 191 af 28.6.2014, s. 1).
 - 7) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/17/? U af 4. februar 2014 om forbrugerkreditaftaler i forbindelse med fast ejendom til beboelse og om ændring af direktiv 2008/48/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 (EUT L 60 af 28.2.2014, s. 34).
 - 8) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (EUT L 133 af 22.5.2008, s. 66).
 - 9) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/19/EF af 30. maj 1994 om indskudsgarantiordninger (EFT L 135 af 31.5.1994, s. 5).
 - 10) Rådets syvende direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), om konsoliderede regnskaber (EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1).

Bilag 2**BILAG I - LISTE OVER DE AKTIVITETER, DER ER OMFATTET AF GENSIDIG ANERKENDELSE**

De tjenesteydelser og aktiviteter, der er omhandlet i bilag I, afsnit A og B direktiv 2004/39/EF er, når der henvises til de finansielle instrumenter, der er omhandlet i bilag I, afsnit C, i samme direktiv, omfattet af principperne om gensidig anerkendelse i overensstemmelse med nærværende direktiv.

1. At tage imod indskud og andre tilbagebetalingspligtige midler
2. Udlånsvirksomhed, herunder bl.a. forbrugerkreditter, realkreditlån, factoring med eller uden regres og finansiering af handelstransaktioner (herunder forfaktering)
3. Finansiell leasing
4. Betalingstjenester som defineret i artikel 4, nr. 3), i direktiv 2007/64/EF
5. Udstedelse og administration af andre betalingsmidler (f.eks. rejsechecks og bankveksler), i det omfang denne aktivitet ikke er dækket af punkt 4
6. Garantier og tilsagn
7. Transaktioner for egen eller kunders regning vedrørende:
 - a) pengemarkedsinstrumenter (checks, veksler, indskudsbeviser m.v.)
 - b) udenlandsk valuta
 - c) finansielle futures og options
 - d) valuta- og renteinstrumenter
 - e) værdipapirer
8. Medvirken ved emission af værdipapirer og tjenesteydelser i forbindelse hermed
9. Rådgivning til virksomheder vedrørende kapitalstruktur, industristrategi og dermed beslægtede spørgsmål og rådgivning samt tjenesteydelser vedrørende sammenslutning og opkøb af virksomheder
10. Låneformidling
11. Porteføljeforvaltning og -rådgivning
12. Opbevaring og forvaltning af værdipapirer
13. Kreditoplysninger
14. Boksudlejning
15. Udstedelse af elektroniske penge.

De tjenesteydelser og aktiviteter, der er omhandlet i bilag I, afsnit A og B direktiv 2004/39/EF er, når der henvises til de finansielle instrumenter, der er omhandlet i bilag I, afsnit C, i samme direktiv, omfattet af principperne om gensidig anerkendelse i overensstemmelse med nærværende direktiv.

Bilag 3**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) Nr. 167/2013****af 5. februar 2013****om godkendelse og markedsovervågning af landbrugs- og skovbrugstraktorer****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹⁾,

efter den almindelige lovgivningsprocedure²⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) For at fremme det indre marked blev der ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/37/EF af 26. maj 2003 om typegodkendelse af landbrugs- eller skovbrugstraktorer og af deres påhængskøretøjer og udskifteligt trukket materiel samt af systemer, komponenter og tekniske enheder til disse køretøjer³⁾ indført et omfattende EU-system for typegodkendelse af traktorer, deres påhængskøretøjer og udskifteligt trukket udstyr.

(2) Med henblik på udviklingen og anvendelsen af Unionens indre marked er det hensigtsmæssigt at erstatte medlemsstaternes godkendelsessystemer med en EU-typegodkendelses-procedure, der er baseret på princippet om total harmonisering, samtidig med at der tages hensyn til cost-benefit-betragtninger med særlig vægt på små og mellemstore virksomheder.

(3) På anmodning af Europa-Parlamentet og med henblik på at forenkle og fremskynde proceduren til vedtagelse af lovgivning om typegodkendelse er der blevet indført en ny procedure i EU-lovgivningen om typegodkendelse af køretøjer, i overensstemmelse med hvilken lovgiveren i den almindelige lovgivnings-procedure kun fastlægger de grundlæggende regler og principper, og tillægger Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter vedrørende yderligere tekniske detaljer. For så vidt angår materielle krav bør denne forordning derfor kun fastlægge grundlæggende bestemmelser om funktionel sikkerhed, arbejdssikkerhed og miljøegenskaber, mens den delegerer beføjelsen til at fastlægge de tekniske specifikationer i delegerede retsakter.

(4) Kravene i denne forordning er i overensstemmelse med principperne i Kommissionens meddelelse af 5. juni 2002 »Bedre og enklere lovgivningsmæssige rammer«.

(5) Det er særlig vigtigt, at fremtidige foranstaltninger foreslået på grundlag af denne forordning eller procedurer, der skal gennemføres i medfør af den, følger disse principper, som blev fastholdt i rapporten offentliggjort af Kommissionen i 2006 med titlen »CARS 21: En konkurrencevenlig lovramme for automobiler i det 21. århundrede«, (CARS 21). Som led i målsætningen om bedre lovgivning og forenkling og for at undgå konstant opdatering af eksisterende EU-lovgivning vedrørende tekniske specifikationer bør denne forordning henvise til eksisterende internationale standarder og forskrifter, som er tilgængelige for offentligheden, uden at gengive dem i EU-regelværket.

(6) Eftersom hverken Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/68/EF af 16. december 1997 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod emission af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til montering i mobile ikke-vejgående maskiner⁴⁾ eller Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/42/EF af 17. maj 2006 om maskiner⁵⁾ eller denne forordning indeholder bestemmelser om konstruktions- og fremstillingskrav til at sikre færdselssikkerheden for selvkørende mobile ikke-vejgående køretøjer, der er særligt beregnet til brug i land- og skovbrugsarbejde, bør Kommissionen vurdere behovet for harmonisering af medlemsstaternes nationale ret på dette område og overveje en eventuel fremlæggelse af forslag om en lovgivningsmæssig foranstaltning for at sikre et højt sikkerhedsniveau, under hensyntagen til allerede gældende EU-lovgivning.

(7) Denne forordning bør ikke tilsidesætte foranstaltninger gældende på nationalt plan eller EU-plan vedrørende brugen af landbrugs- og skovbrugskøretøjer på vejene, som f.eks. særlige krav til kørekort, begrænsning af højeste hastighed og foranstaltninger vedrørende adgang til bestemte veje.

(8) Med direktiv 2003/37/EF blev den obligatoriske anvendelse af EF-typegodkendelsesproceduren for hele køretøjer i første omgang begrænset til køretøjer i klasse T1, T2 og T3, og det indeholdt ikke alle de nødvendige krav for ansøgning om EF-typegodkendelse af hele køretøjer for andre klasser på frivilligt grundlag. For yderligere at udbygge det indre marked og sikre, at det fungerer efter hensigten, bør denne forordning tillade fabrikkerne at ansøge om EU-godkendelse af hele køretøjer for alle klasser, der er omfattet af denne forordning på frivilligt grundlag, for derved at gøre det muligt for dem at udnytte fordelene ved det indre marked gennem en EU-typegodkendelse.

(9) Direktiv 2003/37/EF fastsætter, at alle terrængående køretøjer og UTV-køretøjer i medfør af EF-typegodkendelsen godkendes som traktorer. Disse typer køretøjer bør derfor også være omfattet af denne forordning, forudsat at de berørte køretøjstyper kan henføres til en køretøjsklasse som omhandlet i denne forordning og opfylder alle kravene i denne forordning.

(10) De nationale myndigheders forpligtelser, som fastsat i markedsovervågningsbestemmelserne i denne forordning, er mere specifikke end de tilsvarende bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter⁶⁾.

(11) For at sikre et højt niveau af funktionel sikkerhed, arbejdssikkerhed og miljøbeskyttelse bør de tekniske krav og de miljøstandarder, der gælder for køretøjer, komponenter og separate tekniske enheder med hensyn til typegodkendelse, harmoniseres.

(12) Det er hensigtsmæssigt at fastsætte det princip, at køretøjer skal konstrueres, fremstilles og samles på en sådan måde, at risikoen, for at personer i køretøjet eller andre trafikanter kan komme til skade, er mindst mulig. Med henblik herpå er det nødvendigt, at fabrikkerne sikrer, at køretøjer opfylder de relevante krav i denne forordning. Disse bestemmelser bør, uden at være begrænset hertil, omfatte krav vedrørende strukturel integritet, systemer til forbedring af førerens kontrol over bilen, systemer, der skal give føreren udsyn til og oplysninger om køretøjets tilstand og de umiddelbare omgivelser, køretøjets lyssystemer, systemer til beskyttelse af fører og passagerer, køretøjets ydre og tilbehør til køretøjet, køretøjsmasse og -dimensioner samt køretøjets dæk.

(13) For at sikre, at proceduren for overvågning af produktionens overensstemmelse, som er en af hjørnestenene i EU-typegodkendelsessystemet, er blevet gennemført korrekt og fungerer, som den skal, bør fabrikkerne kontrolleres regelmæssigt af en kompetent myndighed eller en dertil udpeget teknisk tjeneste, som er i besiddelse af de krævede kvalifikationer på dette område.

(14) I visse begrænsede tilfælde er det hensigtsmæssigt at tillade national typegodkendelse af små serier. Dette bør dog begrænses til et lille antal køretøjer. Det er derfor nødvendigt nøjagtigt at definere begrebet små serier med hensyn til antallet af køretøjer, der produceres.

(15) Hovedformålet med Unionens lovgivning om godkendelse af køretøjer er, at der i forbindelse med markedsføring af nye køretøjer, komponenter og separate tekniske enheder sikres et højt sikkerheds- og miljøbeskyttelsesniveau. Dette formål bør ikke anfægtes af montering af visse dele eller udstyr, efter at køretøjer er blevet markedsført eller taget i brug. Der bør således træffes passende foranstaltninger for at sikre, at dele eller udstyr, der kan monteres på køretøjer, og som i betydeligt omfang kan nedsætte funktionen af systemer, der er vigtige med hensyn til sikkerhed og miljøbeskyttelse, underkastes en forudgående kontrol af en godkendende myndighed, inden de markedsføres. Disse foranstaltninger bør bestå i tekniske bestemmelser om de krav, som disse dele eller udstyr skal opfylde.

(16) Sådanne foranstaltninger bør kun gælde for et begrænset antal dele og udstyr, som Kommissionen bør opstille en liste over i en gennemførelsesretsakt, efter at den har gennemført en høring af de berørte parter. Foranstaltningerne bør sikre, at de pågældende dele eller udstyr ikke nedsætter køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer, og så vidt muligt samtidig opretholde konkurrencen på eftermarkedet.

(17) Unionen er kontraherende part i overenskomsten under FN's Økonomiske Kommission for Europa (FN/ECE) om indførelse af ensartede tekniske forskrifter for hjulkøretøjer samt udstyr og dele, som kan monteres og/eller benyttes på hjulkøretøjer, samt vilkårene for gensidig anerkendelse af godkendelser, der er meddelt på grundlag af sådanne forskrifter (Overenskomst af 1958, som revideret)⁷⁾. For at forenkle typegodkendelsen i tråd med anbefalingerne i CARS 21 vil det være hensigtsmæssigt at ophæve alle særdirektiverne uden at reducere beskyttelsesniveauet. Kravene i de pågældende direktiver bør overføres til denne forordning eller delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning og bør, hvor det er relevant, erstattes af henvisninger til de tilsvarende regulativer fra FN's Økonomiske Kommission for Europa (FN/ECE), som Unionen har stemt for eller har tiltrådt, og som er tilføjet som bilag til overenskomsten af 1958, som revideret. For at lette den administrative byrde i forbindelse med typegodkendelsesprocessen bør køretøjsfabrikanterne have mulighed for, når det er relevant, at ansøge om typegodkendelse i henhold til denne forordning ved direkte at opnå godkendelse efter de relevante FN/ECE-regulativer som opført i bilag I eller i de delegerede retsakter, der er vedtaget i henhold til denne forordning.

(18) FN/ECE-regulativerne og ændringerne hertil, som Unionen har stemt for under anvendelse af afgørelse 97/836/EF, bør derfor indarbejdes i EU-lovgivningen om typegodkendelse. Som følge heraf bør Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage de nødvendige tilpasninger af bilag I til denne forordning eller af de delegerede retsakter, der er vedtaget i henhold til denne forordning.

(19) Som et alternativ kan der i de delegerede retsakter henvises til regulativer fastsat af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) eller til CEN/Cenelec- eller ISO-standarder, som offentligheden har direkte adgang til, og som der henvises til deri.

(20) Det er vigtigt, at fabrikkerne leverer relevante oplysninger til bilejerne for at forhindre forkert brug af sikkerhedsanordninger.

(21) For at gøre det muligt for fabrikker af komponenter eller separate tekniske enheder at ansøge om typegodkendelse for komponenter eller separate tekniske enheder eller om tilladelse for dele eller udstyr, er det også vigtigt for disse fabrikker at have adgang til visse oplysninger, der kun kan indhentes fra fabrikanten, som f.eks. de tekniske oplysninger, inkl. tegninger, der er nødvendige for udvikling af dele til eftermarkedet.

(22) Det er nødvendigt, at der er ligeberettiget adgang til reparationsinformationer om køretøjer via et standardiseret format, der kan anvendes til at finde tekniske informationer, samt at der er effektiv konkurrence på markedet for informationstjenester vedrørende vedligeholdelse og reparation af køretøjer for at forbedre det indre markeds funktion, navnlig hvad angår den frie bevægelighed for varer, etableringsfriheden og den frie udveksling af tjenesteydelser. En stor del af disse informationer vedrører egendiagnosesystemer og deres interaktion med andre systemer i køretøjet. Det er hensigtsmæssigt, at der fastsættes tekniske specifikationer, som fabrikanternes websteder bør opfylde, sideløbende med målrettede foranstaltninger for at sikre små og mellemstore virksomheder (SMV'er) adgang på rimelige vilkår.

(23) Køretøjsfabrikkerne bør også kunne opfylde deres forpligtelser til at give adgang til reparations- og vedligeholdelsesoplysninger om kommunikationsprotokoller mellem traktorer og påhængs- eller monteringsudstyr, som defineret i ISO 11783, ved på fabrikantens websted at indsætte et link til et websted, der er etableret af flere fabrikker i fællesskab eller af et konsortium af fabrikker.

(24) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser⁸⁾.

(25) For at supplere denne forordning med yderligere tekniske detaljer bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for så vidt angår funktionel sikkerhed, konstruktionskrav, miljøegenskaber og fremdriftsevne, adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer og udpegelse af tekniske tjenesters særlige autoriserede arbejdsområder. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.

(26) Medlemsstaterne bør fastsætte de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af denne forordning og af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning, og sikre, at de gennemføres. Disse sanktioner bør være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have en afskrækkende virkning.

(27) Selv om intet i denne forordning forhindrer medlemsstaterne i fortsat at anvende deres respektive, individuelle godkendelsesordninger, bør Kommissionen aflægge rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om, hvorledes disse nationale ordninger fungerer, på grundlag af oplysninger fra medlemsstaterne med henblik på at genoverveje spørgsmålet om, hvorvidt der bør fremlægges et lovgivningsmæssigt forslag om harmonisering af den individuelle godkendelsesordning på EU-plan.

(28) Som følge af anvendelsen af det nye system til fastlæggelse af bestemmelser, som etableres med denne forordning, bør følgende direktiver ophæves:

— Direktiv 2003/37/EF

— Rådets direktiv 74/347/EØF af 25. juni 1974 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende synsfelt og forrudeviskere for landbrugs- og skovbrugshjultraktorer⁹⁾

— Rådets direktiv 76/432/EØF af 6. april 1976 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om landbrugs- og skovbrugshjultraktors bremsning¹⁰⁾

— Rådets direktiv 76/763/EØF af 27. juli 1976 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om passagersæder for landbrugs- eller skovbrugshjultraktorer¹¹⁾

— Rådets direktiv 77/537/EØF af 28. juni 1977 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om foranstaltninger mod emission af forurenende stoffer fra dieselmotorer til fremdrift af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer¹²⁾

— Rådets direktiv 78/764/EØF af 25. juli 1978 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om førersæde til landbrugs- og skovbrugshjultraktorer¹³⁾

— Rådets direktiv 80/720/EØF af 24. juni 1980 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om betjeningsplads og adgangsforhold til førerplads samt om døre og vinduer i førerhuse på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer¹⁴⁾

— Rådets direktiv 86/297/EØF af 26. maj 1986 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om kraftudtag på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer og skærme dertil¹⁵⁾

— Rådets direktiv 86/298/EØF af 26. maj 1986 om bagtil monterede styrtssikre førerværn på smalsporede landbrugs- og skovbrugshjultraktorer¹⁶⁾

— Rådets direktiv 86/415/EØF af 24. juli 1986 om montering, placering, virkemåde og identifikation af betjeningsanordninger for landbrugs- og skovbrugshjultraktorer¹⁷⁾

— Rådets direktiv 87/402/EØF af 25. juni 1987 om styrtssikre frontmonterede førerværn på smalsporede landbrugs- og skovbrugshjultraktorer¹⁸⁾

— Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/25/EF af 22. maj 2000 om foranstaltninger mod emission af forurenende luftarter og partikler fra forbrændingsmotorer til fremdrift af landbrugs- og skovbrugstraktorer¹⁹⁾

- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/57/EF af 13. juli 2009 om førerværn på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer²⁰⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/58/EF af 13. juli 2009 om slæbeanordninger og bagegear på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer²¹⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/59/EF af 13. juli 2009 om førerspejle til landbrugs- og skovbrugshjultraktorer²²⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/60/EF af 13. juli 2009 om konstruktivt bestemt maksimalhastighed for landbrugs- og skovbrugstraktorer samt om lad til sådanne traktorer²³⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/61/EF af 13. juli 2009 om montering af lygter og lyssignaler på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer²⁴⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/63/EF af 13. juli 2009 om visse dele og specifikationer for landbrugs- og skovbrugshjultraktorer²⁵⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/64/EF af 13. juli 2009 om radiostøjdæmpning af landbrugs- og skovbrugstraktorer (elektromagnetisk kompatibilitet)²⁶⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/66/EF af 13. juli 2009 om styreapparater for landbrugs- eller skovbrugshjultraktorer²⁷⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/68/EF af 13. juli 2009 om komponenttypegodkendelse af lygter og lyssignaler til landbrugs- og skovbrugshjultraktorer²⁸⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/75/EF af 13. juli 2009 om førerværn på landbrugs- og skovbrugshjultraktorer (statisk afprøvning)²⁹⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/76/EF af 13. juli 2009 om støjniveauet i ørehøjde for førere af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer³⁰⁾
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/144/EF af 30. november 2009 om visse dele af og specifikationer for landbrugs- og skovbrugstraktorer³¹⁾.

(29) Det er vigtigt for alle interesserede parter at etablere en klar forståelse af forholdet mellem denne forordning og direktiv 2006/42/EF for at undgå overlapning og klart at fastlægge, hvilke krav et bestemt produkt skal opfylde.

(30) Målene for denne forordning, nemlig at fastsætte harmoniserede regler for de administrative og tekniske krav til godkendelse og markedsovervågning af landbrugs- og skovbrugstraktorer, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og derfor på grund af omfanget og virkningerne heraf bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre end, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

EMNE, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Genstand

1. Denne forordning fastlægger de administrative og tekniske krav til typegodkendelse af alle nye køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder omhandlet i artikel 2, stk. 1.

Denne forordning finder ikke anvendelse på godkendelse af individuelle køretøjer. Dog skal medlemsstater, der udsteder sådanne individuelle godkendelser, acceptere enhver typegodkendelse af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder udstedt i henhold til denne forordning i stedet for de relevante nationale bestemmelser.

2. Denne forordning fastlægger kravene i forbindelse med markedsovervågning af køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der skal godkendes i henhold til denne forordning. Denne forordning fastsætter endvidere kravene til markedsovervågning af dele af og udstyr til sådanne køretøjer.

3. Denne forordning berører ikke anvendelsen af lovgivning om færdselssikkerhed.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Denne forordning gælder for landbrugs- og skovbrugskøretøjer, som beskrevet i artikel 4, som er konstrueret og fremstillet i en eller flere etaper, og for systemer, komponenter og separate tekniske enheder såvel som dele og udstyr konstrueret og fremstillet til sådanne køretøjer.

Specifikt finder denne forordning anvendelse på følgende køretøjer:

- a) traktorer (klasse T og C)
- b) påhængskøretøjer (klasse R), og
- c) udskifteligt trukket udstyr (klasse S).

2. Denne forordning finder ikke anvendelse på udskifteligt materiel, som ved kørsel på vej løftes fuldstændigt eller ikke kan dreje omkring en lodret akse.

3. For følgende køretøjer kan fabrikanten vælge, om han vil ansøge om godkendelse efter denne forordning, eller om han vil overholde de relevante nationale krav:

- a) påhængskøretøjer (klasse R) og udskifteligt trukket udstyr (klasse S)
- b) bæltetraktorer (klasse C)
- c) hjultraktorer til særlige formål (klasse T4. 1 og T4. 2).

Artikel 3

Definitioner

I denne forordning og i de i bilag I opførte retsakter finder, medmindre andet er bestemt heri, følgende definitioner anvendelse:

1) »typegodkendelse«: den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type køretøj, et system, en komponent eller separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav

- 2) »typegodkendelse af et helt køretøj«: en typegodkendelse, hvor en godkendende myndighed attesterer, at en type af delvist opbygget, færdigopbygget eller etapevis færdigopbygget køretøj opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 3) »typegodkendelse af et system«: en typegodkendelse, hvor en godkendende myndighed attesterer, at et system, der er indbygget i en bestemt køretøjstype, opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 4) »typegodkendelse af en komponent«: en typegodkendelse, hvor en godkendende myndighed attesterer, at en komponent uafhængigt af et køretøj opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav
- 5) »typegodkendelse af separat teknisk enhed«: en typegodkendelse, hvor en godkendende myndighed attesterer, at en separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav, for så vidt angår en eller flere nærmere bestemte køretøjstyper
- 6) »national typegodkendelse«: en typegodkendelsesprocedure fastlagt i en medlemsstats nationale lovgivning, idet gyldigheden af en sådan godkendelse er begrænset til den pågældende medlemsstats område
- 7) »EU-typegodkendelse«: den procedure, hvorved en godkendende myndighed attesterer, at en type køretøj, et system, en komponent eller separat teknisk enhed opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav i denne forordning
- 8) »traktor«: ethvert motordrevet landbrugs- eller skovbrugskøretøj med hjul eller bælter, som har mindst to aksler og en konstruktivt bestemt maksimalhastighed på mindst 6 km/t, hvis funktion i det væsentlige ligger i dens trækraft, og som er særlig konstrueret til at trække, skubbe, bære eller drive forskellige former for udskifteligt landbrugs- eller skovbrugsudstyr, eller trække landbrugs- eller skovbrugspåhængskøretøjer eller udstyr; køretøjet kan indrettes med henblik på at transportere en ladning i forbindelse med en anvendelse inden for landbrug eller skovbrug, og/eller den kan udstyres med et eller flere passagersæder
- 9) »påhængskøretøj«: ethvert landbrugs- eller skovbrugskøretøj, der hovedsagelig er beregnet til at blive trukket af en traktor og hovedsageligt til at transportere ladninger eller til forarbejdning af materialer, og hvor forholdet mellem køretøjets tekniske tilladte maksimale totalmasse og dets egenmasse er lig med eller større end 3,0
- 10) »udskifteligt trukket udstyr«: ethvert køretøj, som anvendes inden for landbrug eller skovbrug, og som er konstrueret til at blive trukket af en traktor, og som ændrer traktorens funktion eller tilfører en ny funktion, har et fastmonteret redskab eller er konstrueret til forarbejdning af materialer, og som kan omfatte et lad, der er konstrueret og udformet til anbringelse af de værktøjer og anordninger, som er nødvendige for at udføre arbejdet, og til midlertidig opbevaring af de materialer, som fremstilles, eller som er nødvendige under arbejdet, og hvor forholdet mellem køretøjets teknisk tilladte maksimale totalmasse og dets egenvægt er under 3,0
- 11) »køretøj«: enhver traktor, ethvert påhængskøretøj eller enhver form for udskifteligt trukket udstyr som defineret i nr. 8, 9 og 10
- 12) »basiskøretøj«: ethvert køretøj, som anvendes på den indledende etape i en etapevis typegodkendelsesprocedure

- 13) »delvis opbygget køretøj«: et køretøj, som skal gennem mindst én yderligere etape i opbygningen for at opfylde de relevante tekniske krav i denne forordning
- 14) »etapevis færdigopbygget køretøj«: et køretøj, som har gennemgået hele processen for etapevis typegodkendelse og opfylder de relevante tekniske krav i denne forordning
- 15) »færdigopbygget køretøj«: ethvert køretøj, som ikke skal opbygges yderligere for at opfylde de relevante tekniske krav i denne forordning
- 16) »restkøretøj«: ethvert køretøj, som indgår i en lagerbeholdning, der ikke kan markedsføres eller ikke længere kan stilles til rådighed på markedet, registreres eller tages i brug på grund af ikrafttrædelse af nye tekniske krav, som det ikke er godkendt til
- 17) »system«: en samling af anordninger, der i kombination udfører en eller flere specifikke funktioner i et køretøj, og som er omfattet af kravene i denne forordning eller delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning
- 18) »komponent«: en anordning omfattet af kravene i denne forordning eller delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning og bestemt til at være en del af et køretøj, og som kan typegodkendes uafhængigt af et køretøj i overensstemmelse med denne forordning og delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning, hvis der i disse retsakter udtrykkelig gives mulighed herfor
- 19) »separat teknisk enhed«: en anordning omfattet af kravene i denne forordning eller delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning og bestemt til at være en del af et køretøj, som kan typegodkendes separat, men kun i forbindelse med en eller flere nærmere bestemte køretøjstyper, hvis der i disse retsakter gives udtrykkelig mulighed herfor
- 20) »dele«: produkter, der anvendes til samlingen af et køretøj, såvel som reservedele
- 21) »udstyr«: øvrige produkter ud over dele, der kan tilføjes eller monteres på et køretøj
- 22) »originale dele eller udstyr«: dele eller udstyr, der er fremstillet i overensstemmelse med de specifikationer og produktionsstandarder, som køretøjsfabrikanten har fastlagt for fremstillingen af dele eller udstyr til samlingen af det pågældende køretøj; dette omfatter dele eller udstyr, der er fremstillet på samme produktionslinje som disse eller dette udstyr; det lægges til grund, hvis ikke det modsatte bevises, at dele eller udstyr er originale dele eller udstyr, hvis fabrikanten attesterer, at delene eller udstyret er af samme kvalitet som de komponenter, der anvendes til samlingen af det pågældende køretøj og er fremstillet i overensstemmelse med køretøjsfabrikantens specifikationer og produktionsstandarder
- 23) »reservedele«: produkter, der monteres i eller på et køretøj for at erstatte dette køretøjs originale dele, herunder produkter som f.eks. smøremidler, der er nødvendige for anvendelsen af et køretøj, dog med undtagelse af brændstof
- 24) »funktionel sikkerhed«: fravær af en uacceptabel risiko for fysisk skade eller sundhedsskade på personer eller skade på ejendom som følge af fejlfunktion af mekaniske, hydrauliske, pneumatiske, elektriske eller elektroniske systemer, komponenter eller separate tekniske enheder
- 25) »fabrikant«: den fysiske eller juridiske person, der overfor den godkendende myndighed er ansvarlig for alle aspekter af typegodkendelsesprocessen eller tilladelsesprocessen, for at sikre produktionens overensstemmelse, og som også er ansvarlig for markedsovervågningsspørgsmål for så vidt angår fremstillede køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, uanset om den pågældende fysiske eller

juridiske person er direkte involveret i alle etaper i udformningen og fremstillingen af det køretøj, det system, den komponent eller den separate tekniske enhed, som godkendelsesprocessen vedrører

26) »fabrikantens repræsentant«: enhver fysisk eller juridisk person, der er etableret i Unionen og behørigt udnævnt af fabrikanten til at repræsentere denne overfor den godkendende myndighed eller markedsovervågningsmyndigheden og handle på fabrikantens vegne, inden for de områder, der er omfattet af denne forordning

27) »godkendende myndighed«: den myndighed i en medlemsstat, der er oprettet eller udpeget af medlemsstaten, og som Kommissionen er blevet underrettet om, og som er kompetent med hensyn til alle aspekter vedrørende godkendelse af en type køretøj, system, komponent og separat teknisk enhed, med hensyn til tilladelsesprocessen, med hensyn til udstedelse og eventuel inddragelse eller afslag på udstedelse af godkendelsesattester, med hensyn til at fungere som forbindelsesled til andre medlemsstats godkendende myndigheder, med hensyn til udpegning af de tekniske tjenester og med hensyn til kontrol af, at fabrikanten opfylder sine forpligtelser for så vidt angår produktionens overensstemmelse

28) »teknisk tjeneste«: en organisation eller et organ, der af en medlemsstats godkendende myndighed er udpeget til at fungere som prøvningslaboratorium, der skal udføre prøvninger, eller som et overensstemmelsesvurderingsorgan, der skal udføre den indledende vurdering og andre prøvninger eller foretage inspektioner på den godkendende myndigheds vegne; den godkendende myndighed kan også selv udøve denne funktion

29) »prøvning i fabrikantregi«: udførelse af prøvninger i fabrikantens egne anlæg, registrering af prøvningsresultaterne og indsendelse af en rapport, inklusive konklusioner, til den godkendende myndighed, foretaget af en fabrikant, som er blevet udpeget som teknisk tjeneste med henblik på vurdering af overensstemmelsen med bestemte krav

30) »virtuel prøvningsmetode«: computersimulationer, herunder beregninger, der viser, om et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed opfylder de tekniske krav i en delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 27, stk. 6, uden at det er nødvendigt at anvende et fysisk køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed

31) »typegodkendelsesattest«: det dokument, hvorved den godkendende myndighed officielt attesterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed er godkendt

32) »EU-typegodkendelsesattest«: den attest, der er baseret på den model, der er fastsat i den gennemførelsesretsakt, der er vedtaget i henhold til denne forordning, eller den meddelelsesformular, der findes i de relevante FN/ECE-regulativer, der er omhandlet i denne forordning eller i de delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning

33) »typeattest«: det dokument, der er udstedt af fabrikanten, og som attesterer, at et fremstillet køretøj er i overensstemmelse med den godkendte køretøjstype

34) »egendiagnosesystem« eller »OBD-system«: et emissionsbegrænsningssystem, som er i stand til at opdage en fejl og finde det sandsynlige fejlsted ved hjælp af fejlkoder i en computerhukommelse

35) »reparations- og vedligeholdelsesinformationer«: alle de oplysninger, der er nødvendige til diagnosticering, service, syn, periodisk overvågning, reparation, omprogrammering eller re-initialisering af køretøjet, og som fabrikanten stiller til rådighed for deres autoriserede forhandlere og reparatører, herunder alle efterfølgende ændringer og supplementeringer til sådanne oplysninger; disse informationer omfatter al information, der er nødvendig til montering af dele og udstyr på køretøjer

- 36) »uafhængig aktør«: virksomheder, ud over de autoriserede forhandlere og reparatører, der er direkte eller indirekte involveret i reparation og vedligeholdelse af motorkøretøjer, især reparatører, fabrikanter eller distributører af reparationsudstyr, værktøj eller reservedele, tekniske forlag, automobilklubber, vej-servicevirksomheder, virksomheder, der tilbyder inspektion og afprøvning, og virksomheder, der tilbyder undervisning af installatører, fabrikanter og reparatører af udstyr til køretøjer, som anvender alternative brændstoffer
- 37) »nyt køretøj«: et køretøj som ikke tidligere har været registreret eller taget i brug
- 38) »registrering«: administrativ tilladelse til ibrugtagning af et køretøj, herunder i vejtrafik, hvorved køretøjet identificeres og tildeles et serienummer, der udgør dets registreringsnummer, som kan gælde permanent, midlertidigt eller for en kort periode
- 39) »markedsføring«: første tilgængeliggørelse af et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, en del eller udstyr i Unionen
- 40) »ibrugtagning«: første anvendelse i Unionen til de beregnede formål af et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr
- 41) »importør«: enhver fysisk eller juridisk person, der er etableret i Unionen, og som markedsfører et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr fra et tredjeland
- 42) »distributør«: enhver fysisk eller juridisk person i forsyningskæden, med undtagelse af fabrikanten eller importøren, der tilgængeliggør et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr på markedet
- 43) »erhvervsdrivende«: fabrikanten, fabrikantens repræsentant, importøren eller distributøren
- 44) »markedsovervågning«: aktiviteter, der gennemføres, og foranstaltninger, der træffes af nationale myndigheder for at sikre, at køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der stilles til rådighed på markedet, overholder kravene i den relevante EU-harmoniseringslovgivning og ikke udgør nogen risiko for sundheden, sikkerheden eller noget andet aspekt af beskyttelsen af almene samfundshensyn
- 45) »markedsovervågningsmyndighed«: en myndighed i en medlemsstat, der er ansvarlig for at udføre markedsovervågningen på dens område
- 46) »national myndighed«: en godkendelsesmyndighed eller enhver anden myndighed, der beskæftiger sig med og er ansvarlig for markedsovervågning, grænsekontrol eller registrering af køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr i en medlemsstat
- 47) »gøre tilgængelig på markedet«: enhver levering af et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr med henblik på distribution eller anvendelse på markedet som led i erhvervsvirksomhed, mod eller uden vederlag
- 48) »køretøjstype«: en gruppe af køretøjer, herunder varianter og versioner, der er af samme klasse og ikke adskiller sig fra hinanden med hensyn til mindst følgende væsentlige forhold:
- klasse
 - fabrikant
 - den af fabrikanten angivne typebetegnelse
 - væsentlige konstruktionsaspekter
 - centralrørsskassis/længdevangechassis/leddelt chassis (klare og grundlæggende forskelle)
 - for klasse T: aksler (antal) eller, for klasse C: aksler/bælter (antal)

– for etapevis opbyggede køretøjer: fabrikanten og typen af køretøjet på den forudgående etape.

49) »variant«: køretøjer, der er af samme type og ikke adskiller sig fra hinanden i det mindste på følgende forhold:

a) for traktorer:

- karrosseriets strukturelle helhed eller type af karrosseri
- færdiggørelsesetape
- motor (forbrændingsmotor/hybrid/elektrisk/hybrid-elektrisk)
- funktionsprincip
- cylinderantal og -arrangement
- forskelle i effekt på højst 30 % (den største effekt må højst være 1,3 gange den mindste)
- forskelle i slagvolumen på højst 20 % (den største værdi må højst være 1,2 gange den mindste)
- drivaksler (antal, placering, indbyrdes forbindelse)
- styrende aksler (antal og placering)
- forskel i tilladt totalmasse må højst være 10 %
- transmission (art)
- ROPS-førerværn
- bremsede aksler (antal)

b) for påhængskøretøjer eller udskifteligt, trukket udstyr:

- styrende aksler (antal, placering, indbyrdes forbindelse)
- forskel i tilladt totalmasse må højst være 10 %
- bremsede aksler (antal)

50) »hybridkøretøj«: et motordrevet køretøj, der til fremdrift er forsynet med mindst to forskellige energiomdannere og to forskellige systemer til lagring af energi (på køretøjet)

51) »hybrid-elektrisk køretøj«: et køretøj, der til den mekaniske fremdrift bruger energi fra begge af følgende kilder af lagret energi/kraft på køretøjet:

- a) brændstof
- b) et batteri, en kondensator, et svinghjul/en generator eller andre elektriske energi- eller kraftlagringsenheder.

Denne definition omfatter køretøjer, som trækker energi fra et brændstof, der forbruges udelukkende med henblik på genopladning af den elektriske energi-/kraftlagringsenhed

52) »rent elektrisk køretøj«: et køretøj, som drives af et system bestående af en eller flere anordninger til oplagring af elektrisk energi, en eller flere elektriske anordninger til kraftkonditionering og en eller flere elektriske maskiner, som omdanner oplagret elektrisk energi til mekanisk energi, der overføres til hjulene til fremdrift af køretøjet

53) »versioner af en variant«: køretøjer, som består af en kombination af de forskellige punkter, der fremgår af informationspakken, der er omhandlet i artikel 24, stk. 10.

Henvisninger i denne forordning til krav, procedurer eller ordninger fastsat i denne forordning skal forstås som henvisninger til sådanne krav, procedurer eller ordninger, som er fastsat i denne forordning og i delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning.

Artikel 4

Køretøjsklasser

I denne forordning anvendes følgende køretøjsklasser:

- 1) »klasse T« omfatter alle hjultraktorer; hver hjultraktorklasse angivet i punkt 2 til 8 er forsynet med et efterstillet bogstav »a« eller »b«, der henviser til den hastighed, som hjultraktoren er konstrueret til:
 - a) »a« for hjultraktorer, der er konstrueret til en hastighed på højst 40 km/t
 - b) »b« for hjultraktorer, der er konstrueret til en hastighed på over 40 km/t
- 2) »klasse T1« omfatter hjultraktorer med mindste sporvidde for den aksel, der er nærmest føreren, på 1 150 mm eller derover, egenmasse i køreklar stand over 600 kg og frihøjde 1 000 mm eller derunder
- 3) »klasse T2« omfatter hjultraktorer med mindste sporvidde under 1 150 mm, egenmasse i køreklar stand over 600 kg, frihøjde 600 mm eller derunder; hvis højden af traktorens tyngdepunkt (målt i forhold til jorden) divideret med den gennemsnitlige minimumsporvidde af hver aksel er over 0,90, skal den konstruktivt bestemte maksimalhastighed være begrænset til 30 km/t
- 4) »klasse T3« omfatter hjultraktorer med en egenmasse i køreklar stand på 600 kg eller derunder
- 5) »klasse T4« omfatter hjultraktorer til særlige formål
- 6) »klasse T4. 1« (traktorer med stor frihøjde) omfatter traktorer, der er konstrueret til arbejde i høje kulturer i rækker, f.eks. vinmarker. De er karakteriseret ved, at hele eller en del af chassiset er særlig højt, således at de kan køre parallelt med planterækkerne med højre og venstre hjul på hver sin side af en eller flere rækker. Disse traktorer er konstrueret til at køre med eller drive redskaber, der kan være monteret fortil, mellem akslerne, bagtil eller på et lad. Traktoren har i arbejdsstillingen en frihøjde på over 1 000 mm målt i planterækkernes lodrette plan. Når højden af traktorens tyngdepunkt (målt i forhold til jorden, med dæk af normale dimensioner) divideret med gennemsnittet af akslernes minimumsporvidde er over 0,90, er den konstruktivt bestemte maksimalhastighed begrænset til 30 km/t.
- 7) »klasse T4. 2« (ekstra brede traktorer) omfatter traktorer, der er karakteriseret ved deres store dimensioner, og som især anvendes til bearbejdning af store landbrugsarealer
- 8) »klasse T4. 3« (traktorer med lav frihøjde) omfatter traktorer med fire drivende hjul, hvis udskiftelige udstyr er beregnet til anvendelse inden for landbrug eller skovbrug, som er karakteriseret ved et bærende chassis, der er udstyret med et eller flere kraftudtag, og har en teknisk tilladt totalmasse på højst 10 tons, hvor forholdet mellem den teknisk tilladte totalmasse og den maksimale egenmasse i køreklar stand er under 2,5, og hvor tyngdepunktet målt i forhold til jorden med dæk af normale dimensioner er under 850 mm
- 9) »klasse C« omfatter bæltetraktorer, som fremdrives ved hjælp af bælter eller en kombination af hjul og bælter, og som inddeles i underklasser analogt med klasse T
- 10) »klasse R« omfatter påhængskøretøjer; hver påhængskøretøjsklasse angivet i punkt 11 til 14 er forsynet med et efterstillet bogstav »a« eller »b«, der henviser til den hastighed, som påhængskøretøjet er konstrueret til:
 - a) »a« for påhængskøretøjer, der er konstrueret til en hastighed på højst 40 km/t
 - b) »b« for påhængskøretøjer, der er konstrueret til en hastighed over 40 km/t
- 11) »klasse R1« omfatter påhængskøretøjer, for hvilke summen af de enkelte akslers teknisk tilladte akseltryk er højst 1 500 kg
- 12) »klasse R2« omfatter påhængskøretøjer, for hvilke summen af de enkelte akslers teknisk tilladte akseltryk er over 1 500 kg, men ikke over 3 500 kg
- 13) »klasse R3« omfatter påhængskøretøjer, for hvilke summen af de enkelte akslers teknisk tilladte akseltryk er over 3 500 kg men ikke over 21 000 kg

- 14) »klasse R4« omfatter påhængskøretøjer, for hvilke summen af de enkelte akslers teknisk tilladte akseltryk er over 21 000 kg
- 15) »klasse S« omfatter udskifteligt trukket udstyr.

Hver klasse af udskifteligt trukket udstyr er forsynet med et efterstillet bogstav »a« eller »b«, der henviser til den hastighed, som udstyret er konstrueret til:

- a) »a« for udskifteligt trukket udstyr, der er konstrueret til en hastighed på højst 40 km/t
 - b) »b« for udskifteligt trukket udstyr, der er konstrueret til en hastighed over 40 km/t
- 16) »klasse S1« omfatter udskifteligt trukket udstyr, for hvilke summen af de enkelte akslers teknisk tilladte akseltryk er højst 3 500 kg
 - 17) »klasse S2« omfatter udskifteligt trukket udstyr, for hvilke summen af de enkelte akslers teknisk tilladte akseltryk er over 3 500 kg.

KAPITEL II

GENERELLE FORPLIGTELSE

Artikel 5

Medlemsstaternes forpligtelser

1. Medlemsstaterne opretter eller udpeger de godkendende myndigheder, der har kompetence i spørgsmål vedrørende godkendelse, og de markedsovervågningsmyndigheder, der har kompetence i spørgsmål vedrørende markedsovervågning i henhold til denne forordning. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om oprettelsen og udpegelsen af sådanne myndigheder.

Underretningen vedrørende de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne skal bl.a. indeholde oplysning om navn, adresse, herunder e-mailadresse, samt deres ansvarsområde. Kommissionen offentliggør en liste over og oplysninger om de godkendende myndigheder på sit websted.

2. Medlemsstaterne tillader kun markedsføring, registrering eller ibrugtagning af sådanne køretøjer, komponenter og separate tekniske enheder, der opfylder kravene i denne forordning.

3. Medlemsstaterne må ikke forbyde, begrænse eller hindre markedsføring, registrering eller ibrugtagning af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder af grunde, der vedrører aspekter af fremstillingen af dem og deres funktioner, som er omfattet af denne forordning, hvis de opfylder kravene i denne forordning.

4. Medlemsstaterne skal tilrettelægge og udføre markedsovervågning og kontrol af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der indføres på markedet, i overensstemmelse med kapitel III i forordning (EF) nr. 765/2008.

Artikel 6

De godkendende myndigheders forpligtelser

1. De godkendende myndigheder sikrer, at fabrikanter, der ansøger om typegodkendelse, opfylder deres forpligtelser i henhold til denne forordning.

2. De godkendende myndigheder godkender kun køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der opfylder kravene i denne forordning.

Artikel 7

Markedsovervågningsforanstaltninger

1. For så vidt angår typegodkendte køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, foretager markedsovervågningsmyndighederne i passende omfang behørig dokumentations-kontrol under hensyntagen til de anerkendte principper for risikovurdering, klager og øvrige oplysninger.

Markedsovervågningsmyndighederne kan kræve af de erhvervsdrivende, at de gør sådan dokumentation og information tilgængelig, i det omfang det skønnes nødvendigt for gennemførelsen af myndighedernes aktiviteter.

Såfremt de erhvervsdrivende fremlægger typeattester, tager markedsovervågningsmyndighederne behørigt hensyn til disse attester.

2. Artikel 19, stk. 1, i forordning (EF) nr. 765/2008 finder anvendelse i sin helhed på dele og andet udstyr, som ikke er omfattet af nærværende artikels stk. 1.

Artikel 8

Fabrikanternes forpligtelser

1. Fabrikanten sikrer, at deres køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, når de markedsføres eller tages i brug, er fremstillet og godkendt i overensstemmelse med kravene i denne forordning såvel som med de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der er vedtaget i henhold til denne forordning.
2. Ved en etapevis typegodkendelse er hver fabrikant ansvarlig for godkendelse og produktionsoverensstemmelse, for så vidt angår de systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er blevet tilføjet af ham på den etape i opbygningen af et køretøj, som fabrikanten forestår. Enhver fabrikant, der ændrer komponenter eller systemer, der allerede er blevet godkendt på tidligere etaper, er ansvarlig for godkendelse og produktionsoverensstemmelse for så vidt angår disse modificerede komponenter og systemer.
3. Fabrikanten, der ændrer et delvis opbygget køretøj på en sådan måde, at det kan godkendes som tilhørende en anden køretøjsklasse, med det resultat, at de lovgivningsmæssige krav, der er blevet vurderet allerede i et tidligere trin af godkendelsesprocessen, har ændret sig, er også ansvarlige for opfyldelsen af de krav, der gælder for den køretøjsklasse, som det ændrede køretøj kan godkendes til.
4. Med henblik på godkendelse af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder omfattet af denne forordning skal fabrikanten, der er etableret uden for Unionen, udpege en enkelt repræsentant, der er etableret i Unionen, til at repræsentere sig over for den godkendende myndighed.
5. Fabrikanten, der er etableret uden for Unionen, udpeger desuden en enkelt repræsentant, der er etableret i Unionen, med henblik på markedsovervågning, og denne kan være den i stk. 4 omhandlede repræsentant eller en yderligere repræsentant.

6. Fabrikkerne er over for den godkendende myndighed ansvarlige for alle aspekter af godkendelsesprocessen og for produktionens overensstemmelse, uanset om de er direkte involveret i alle etaper af fremstillingen af et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed.

7. I henhold til denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, som er vedtaget i henhold til denne forordning, sikrer fabrikkerne, at der findes procedurer til sikring af produktionsseriens fortsatte overensstemmelse med den godkendte type. Der tages i overensstemmelse med kapitel VI hensyn til ændringer i et køretøjs, et systems, en komponents eller en separat teknisk enheds konstruktion eller karakteristika og ændringer i de krav, som et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed er erklæret at være i overensstemmelse med.

8. Ud over den lovpligtige mærkning og typegodkendelsesmærkerne på deres køretøjer, komponenter eller separate tekniske enheder i henhold til artikel 34 skal fabrikkerne angive deres navn, registrerede varenavn eller registrerede varemærke og en adresse i Unionen, hvor de kan kontaktes, på deres køretøjer, komponenter eller separate tekniske enheder, som gøres tilgængelige på markedet, eller, hvis dette ikke er muligt, på emballagen eller i et dokument, som vedlægges komponenten eller den separate tekniske enhed.

9. Fabrikkerne sikrer, at opbevarings- og transportbetingelserne for et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som de har ansvaret for, ikke bringer disse overensstemmelse med kravene i denne forordning i fare.

Artikel 9

Fabrikanternes forpligtelser vedrørende de af deres produkter, der ikke er i overensstemmelse med reglerne, eller som udgør en alvorlig risiko

1. Fabrikanter, der mener eller har grund til at formode, at et køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, som de har fremstillet og som er blevet markedsført eller taget i brug, ikke er i overensstemmelse med denne forordning eller de delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, der er vedtaget i henhold til denne forordning, træffer straks de nødvendige foranstaltninger til at bringe køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i overensstemmelse, at trække den/det tilbage eller tilbagekalde den/den, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt.

Fabrikanten underretter øjeblikkeligt den godkendende myndighed, der udstedte godkendelsen, og giver navnlig nærmere oplysninger om den manglende overensstemmelse og om eventuelle afhjælpende foranstaltninger, der er truffet.

2. Hvis køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret udgør en alvorlig risiko, underretter fabrikanten straks de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne i de medlemsstater, hvor køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret er blevet gjort tilgængelig på markedet eller taget i brug, herom og giver navnlig nærmere oplysninger om den manglende overensstemmelse og om eventuelle afhjælpende foranstaltninger, der er truffet.

3. Fabrikkerne opbevarer informationspakken som omhandlet i artikel 24, stk. 10, og køretøjsfabrikanten opbevarer desuden et eksemplar af typeattesterne som omhandlet i artikel 33, således at de står til rådighed for godkendelsesmyndighederne i en periode på ti år efter markedsføringen af køretøjet og for en periode på fem år efter markedsføringen af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed.

4. Fabrikanten giver på grundlag af en national myndigheds begrundede anmodning den pågældende myndighed gennem den godkendende myndighed et eksemplar af EU-typegodkendelsesattesten eller

den i artikel 46, stk. 1 og 2, omhandlede tilladelse, som påviser, køretøjets, systemets, komponentens eller den separate tekniske enheds overensstemmelse, på et for den pågældende myndighed letforståeligt sprog. Fabrikanten samarbejder med den nationale myndighed med hensyn til enhver foranstaltning, der træffes i overensstemmelse med artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008, for at fjerne de risici, der måtte være i forbindelse med de af fabrikantens køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som er blevet markedsført, registreret eller taget i brug.

Artikel 10

Fabrikantens repræsentants forpligtelser vedrørende markedsovervågning

Fabrikantens repræsentant med ansvar for markedsovervågning skal udføre de opgaver, der er fastsat i det mandat, vedkommende har modtaget fra fabrikanten. Mandatet sætter som minimum den bemyndigede repræsentant i stand til:

- a) at have adgang til den informationsmappe, der er omhandlet i artikel 22, og typeattesterne omhandlet i artikel 33, således at disse står til rådighed for godkendelsesmyndighederne i en periode på ti år efter markedsføringen af et køretøj og i en periode på fem år efter markedsføringen af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed
- b) på grundlag af en godkendende myndigheds begrundede anmodning, at give den al den information og dokumentation, der er nødvendig for at påvise køretøjets, systemets, komponentens eller den separate tekniske enheds fremstillings overensstemmelse
- c) at samarbejde med de godkendende myndigheder eller markedsovervågningsmyndighederne, efter disses anmodning, om enhver foranstaltning, der træffes for at fjerne de alvorlige risici, som køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr, der er omfattet af repræsentantens mandat, udgør.

Artikel 11

Importørernes forpligtelser

1. Importørerne må kun markedsføre køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der enten er blevet EU-typegodkendt eller som opfylder kravene til national godkendelse, eller dele eller udstyr, der fuldt ud er underlagt kravene i forordning (EF) nr. 765/2008.
2. Inden markedsføringen af et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, der er typegodkendt, sikrer importørerne, at der forefindes en informationspakke, som opfylder artikel 24, stk. 10, og at systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er forsynet med det påkrævede typegodkendelsesmærke og er i overensstemmelse med artikel 8, stk. 8. For så vidt angår køretøjer, kontrollerer importøren, at køretøjet er ledsages af den påkrævede typeattest.
3. Hvis en importør finder eller har grund til at formode, at et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr ikke er i overensstemmelse med kravene i denne forordning, og særlig at den eller det ikke svarer til typegodkendelsen, må vedkommende ikke markedsføre, tillade ibrugtagning af eller registrere køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed, før den eller det er blevet bragt i overensstemmelse. Hvis vedkommende endvidere finder eller har grund til at formode, at køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret udgør en alvorlig risiko, skal vedkommende desuden underrette fabrikanten og markedsovervågningsmyndighederne herom. For så vidt angår typegodkendte køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, skal importørerne også underrette den godkendende myndighed, der har givet den pågældende godkendelse.

4. Importørerne skal angive navn, registrerede firmanavn eller registrerede varemærke og kontaktadresse på køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret eller, hvis dette ikke er muligt, på emballagen eller i et dokument der ledsager systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret.
5. Importøren sikrer, at køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er ledsaget af vejledninger og oplysninger, som er påkrævet i artikel 51, på de pågældende medlemsstaters officielle sprog.
6. Importøren sikrer, at opbevarings- og transportforholdene for et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som vedkommende har ansvaret for, ikke bringer den pågældende genstands overensstemmelse med denne forordnings krav i fare.
7. Hvor det anses for hensigtsmæssigt på grund af de alvorlige risici, et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr udgør, skal importøren af hensyn til beskyttelsen af forbrugernes sundhed og sikkerhed undersøge og om nødvendigt føre register over klager over og tilbagekaldelser af køretøjer, systemer, komponenter, separate tekniske enheder, dele eller udstyr og holde distributørerne underrettet om denne overvågning.

Artikel 12

Importørernes forpligtelser vedrørende de af deres produkter, der ikke er i overensstemmelse, eller som udgør en alvorlig risiko

1. Importører, der finder eller har grund til at formode, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som de har markedsført, ikke er i overensstemmelse med denne forordning, skal de straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at bringe køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i overensstemmelse, trække den eller det tilbage eller tilbagekalde den eller det, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt.
2. Hvis et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr udgør en alvorlig risiko, underretter importøren straks fabrikanten og de godkendende myndigheder og markeds- overvågningsmyndighederne i de medlemsstater, hvor den eller det er blevet markedsført. Importøren underretter dem ligeledes om eventuelle foranstaltninger, der er truffet, og giver nærmere oplysninger, særlig om den alvorlige risiko og om eventuelle afhjælpende foranstaltninger truffet af fabrikanten.
3. Importørerne skal i en periode på ti år efter markedsføringen af et køretøj og i en periode på fem år efter markedsføringen af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed opbevare et eksemplar af typeattesten, så den er til rådighed for de godkendende myndigheder og markeds- overvågningsmyndighederne, og sikre, at informationspakken omhandlet i artikel 24, stk. 10, kan stilles til rådighed for disse myndigheder efter anmodning.
4. Importørerne skal på begrundet anmodning af en national myndighed give den med al den information og dokumentation, der er nødvendig for at påvise køretøjets, systemets, komponentens eller den separate tekniske enheds overensstemmelse, på et for den pågældende myndighed letforståeligt sprog. Importørerne samarbejder på myndighedens anmodning samarbejde med denne om enhver foranstaltning, der træffes for at fjerne risici, der er i forbindelse med et køretøj, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som de har markedsført.

Artikel 13

Distributørernes forpligtelser

1. Distributørerne skal, når de gør et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr tilgængelig på markedet, handle med behørig omhu for så vidt angår kravene i denne forordning.
2. Distributørerne skal, inden de gør et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed tilgængelig på markedet, kontrollere, at køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed er forsynet med den påkrævede foreskrevne mærkning eller det påkrævede foreskrevne typegodkendelsesmærke og er ledsaget af den påkrævede dokumentation, brugsanvisning og sikkerhedsinformation på det eller de officielle sprog i den medlemsstat, hvor køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed skal gøres tilgængelig på markedet, samt at importøren og fabrikanten har opfyldt kravene i artikel 11, stk. 2 og 4, og artikel 34, stk. 1 og 2.
3. Distributørerne sikrer, at opbevarings- og transportforholdene for et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som de har ansvaret for, ikke bringer den pågældende genstands overensstemmelse med kravene i denne forordning i fare.

Artikel 14

Distributørernes forpligtelser vedrørende de af deres produkter, der ikke er i overensstemmelse, eller som udgør en alvorlig risiko

1. Hvis en distributør finder eller har grund til at formode, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed ikke er i overensstemmelse med kravene i denne forordning, må vedkommende ikke tilgængeliggøre, registrere eller tillade ibrugtagelsen af køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed, før den eller det er blevet bragt i overensstemmelse.
2. Hvis en distributør finder eller har grund til at formode, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som vedkommende har gjort tilgængelig på markedet eller registreret eller hvis ibrugtagning, vedkommende er ansvarlig for, ikke er i overensstemmelse med denne forordning, underretter vedkommende fabrikanten eller dennes repræsentant for at sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger i henhold til artikel 9, stk. 1, eller artikel 12, stk. 1, for at bringe køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i overensstemmelse eller tilbagekalde den eller det, alt efter hvad der er hensigtsmæssigt.
3. Hvis køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret udgør en alvorlig risiko, underretter distributør straks fabrikanten, importøren og de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne i de medlemsstater, hvor de har gjort køretøjet, systemet, komponenten, den separate tekniske enhed, delen eller udstyret tilgængelig på markedet, herom. Distributøren underretter dem ligeledes om eventuelt trufne foranstaltninger og giver dem nærmere oplysninger, særlig om den alvorlige risiko og eventuelle afhjælpende foranstaltninger truffet af fabrikanten.
4. Distributørerne skal efter begrundet anmodning fra en national myndighed sikre, at fabrikanten forsyner den nationale myndighed med den information, der er specificeret i artikel 9, stk. 4, eller at importøren forsyner den nationale myndighed med den information, der er specificeret i artikel 12, stk. 3. Distributøren samarbejder med en nationale myndighed på dennes anmodning om enhver foranstaltning, der træffes i overensstemmelse med artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008 for at fjerne de risici, som udgøres af et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr, som de har gjort tilgængelig på markedet.

*Artikel 15***Tilfælde hvor fabrikantens forpligtelser finder anvendelse på importøren og distributøren**

En importør eller distributør anses for at være en fabrikant i denne forordnings forstand og er underlagt fabrikantens forpligtelser i artikel 8-10, hvis importøren eller distributøren gør et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed tilgængelig på markedet, registrerer den eller det eller er ansvarlig for ibrugtagningen heraf under eget navn eller varemærke eller ændrer et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed på en sådan måde, at overensstemmelsen med de gældende krav kan påvirkes heraf.

*Artikel 16***Oplysninger om de erhvervsdrivende**

De erhvervsdrivende skal efter anmodning i en periode på fem år oplyse de godkendende myndigheder og markedsovervågningsmyndighederne om:

- a) enhver erhvervsdrivende, som har leveret et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr til dem
- b) enhver erhvervsdrivende, som de har leveret et køretøj, et system, en komponent, en separat teknisk enhed, en del eller udstyr til.

KAPITEL III**MATERIELLE KRAV***Artikel 17***Krav til køretøjers funktionelle sikkerhed**

1. Fabrikanten sikrer, at køretøjer konstrueres, fremstilles og samles på en sådan måde, at risikoen for, at personer i eller opholdende sig omkring køretøjet kan komme til skade, er mindst mulig.
2. Fabrikanten sikrer, at køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder opfylder de relevante krav i denne forordning, herunder krav vedrørende:
 - a) køretøjskonstruktionens integritet
 - b) systemer, der hjælper føreren med at styre køretøjet, navnlig hvad angår styre- og bremsesystemer, herunder avancerede bremsesystemer, og elektroniske stabilitetskontrollsystemer
 - c) systemer, der giver føreren udsyn til og oplysninger om køretøjets tilstand og de umiddelbare omgivelser, herunder ruder, spejle og informationssystemer
 - d) køretøjets lyssystemer
 - e) beskyttelse af personer i køretøjet, herunder indvendigt udstyr, nakkestøtter, sikkerhedsseler, døre
 - f) køretøjets ydre og tilbehør til køretøjet
 - g) elektromagnetisk kompatibilitet
 - h) akustiske alarmanordninger
 - i) varme anlæg
 - j) tyverisikringsanordninger
 - k) køretøjets identifikationssystemer
 - l) masser og dimensioner
 - m) elektrisk sikkerhed, herunder statisk elektricitet
 - n) beskyttelse bagtil

- o) beskyttelse til siderne
- p) lad
- q) trækanordninger
- r) dæk
- s) stækafskærmningssystemer
- t) bakgear
- u) bælter
- v) mekanisk kobling, herunder beskyttelse mod monteringsfejl.

3. Køretøjskomponenter, hvis risici i forbindelse med elektricitet er dækket af delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning, er ikke underlagt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/95/EF af 12. december 2006 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om elektrisk materiel bestemt til anvendelse inden for visse spændingsgrænser³²).

4. De i stk. 1 og 2 omhandlede krav finder anvendelse på køretøjer og på systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der er beregnet til sådanne køretøjer, hvis de finder anvendelse i overensstemmelse med bilag I.

5. For at sikre at der opnås et højt niveau af funktionel sikkerhed, tillægges Kommissionen beføjelser til i overensstemmelse med artikel 71 at vedtage delegerede retsakter vedrørende de detaljerede tekniske krav for de områder, der er anført i nærværende artikels stk. 2, herunder prøvningsprocedurer og eventuelle grænseværdier. De første af sådanne delegerede retsakter vedtages inden den 31. december 2014.

Disse detaljerede tekniske krav skal gøre det muligt at øge eller i det mindste opretholde det niveau for den funktionelle sikkerhed, der er omhandlet i artikel 76, stk. 1, og artikel 77, og skal sikre følgende:

- a) at køretøjer med en maksimumshastighed på over 40 km/t opfylder samme niveau af funktionel sikkerhed med hensyn til bremseevne og, i hensigtsmæssigt omfang, blokeringsfri bremsesystemer som motorkøretøjer og disses påhængsvogne
- b) at det maksimale kontakttryk, som hjul eller bælter udøver mod hård vejbelægning, ikke overstiger 0,8 MPa.

Artikel 18

Krav vedrørende arbejdssikkerhed

1. Fabrikanten sikrer, at køretøjer konstrueres, fremstilles og samles på en sådan måde, at risikoen for, at personer, der arbejder på eller med køretøjet, kommer til skade, er mindst mulig.

2. Fabrikanten sikrer, at køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder opfylder de relevante krav i denne forordning, herunder krav vedrørende:

- a) førerværn til beskyttelse ved væltning og/eller stejling (ROPS)
- b) førerværn til beskyttelse mod nedfaldende genstande (FOPS)
- c) passagersæder
- d) støjniveauet for føreren
- e) førersædet
- f) betjeningsplads og adgangsforhold til førerplads, herunder beskyttelse mod at glide, snuble eller falde
- g) kraftudtag
- h) afskærmning af transmissionselementer
- i) sikkerhedssellers forankringer
- j) sikkerhedsseller

- k) beskyttelse af føreren mod indtrængende genstande (OPS-førerværn)
- l) beskyttelse af føreren mod farlige stoffer
- m) beskyttelse mod berøring af dele eller materialer med ekstreme temperaturer
- n) brugsvejledning
- o) betjeningsgreb, herunder sikkerhed og pålidelighed ved betjeningssystemer og anordninger til nødstop og automatisk stop
- p) beskyttelse mod mekaniske farer ud over dem, der er omhandlet i litra a), b), g) og k), herunder beskyttelse mod ujævne overflader, skarpe kanter og vinkler, brud på væskeførende rør og køretøjets ukontrollerede bevægelser
- q) betjening og vedligeholdelse, herunder sikker rengøring af køretøjet
- r) afskærmninger og beskyttelsesudstyr
- s) information, advarsler og mærkninger
- t) materialer og produkter
- u) batterier.

3. De i stk. 1 og 2 omhandlede krav finder anvendelse på køretøjer og på systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der er beregnet til sådanne køretøjer, hvis de finder anvendelse i overensstemmelse med bilag I på den relevante køretøjsklasse i medfør af denne forordning.

4. For at sikre at der opnås et højt niveau af arbejdssikkerhed, tillægges Kommissionen beføjelser til i overensstemmelse med artikel 71 at vedtage delegerede retsakter vedrørende de detaljerede tekniske krav for de områder, der er anført i nærværende artikels stk. 2, herunder prøvningsprocedurer og eventuelle grænseværdier. De første af sådanne delegerede retsakter vedtages senest den 31. december 2014.

Disse detaljerede tekniske krav udformes således, at de øger eller i det mindste opretholder det niveau af arbejdssikkerhed, der er fastsat ved de direktiver, der er omhandlet i artikel 76, stk. 1, og artikel 77, under hensyntagen til ergonomi (herunder beskyttelse mod forudsigeligt misbrug, betjeningssystemets anvendelighed, betjeningsgrebenes placering til forebyggelse af utilsigtet aktivering, tilpasning af person-køretøj-kontaktfladen til førerens forudsigelige karakteristika, vibrationer og indgreb fra operatørens side), stabilitet og brandsikkerhed.

Artikel 19

Krav til miljøpræstationer

1. Fabrikanterne sikrer, at køretøjer konstrueres, fremstilles og samles på en sådan måde, at deres miljøpåvirkning mindskes mest muligt.
2. Fabrikanterne sikrer, at køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder opfylder de relevante krav i denne forordning, herunder krav vedrørende:
 - a) forurenende emissioner
 - b) eksternt støjniveau.
3. De specifikke grænseværdier, prøvningsprocedurer og -krav for forurenende emissioner, der er fastsat for mobile maskiner i direktiv 97/68/EF, finder anvendelse.
4. Grænseværdierne for de specifikke eksterne lydniveauer må ikke overstige følgende tærskler:
 - a) 89 dB(A) for hjultraktorer med en egenmasse i køreklar stand på over 1 500 kg
 - b) 85 dB(A) for hjultraktorer med en egenmasse i køreklar stand på højst 1 500 kg.

De måles i overensstemmelse med de prøvningsprocedurer, som er fastsat i de delegerede retsakter, der er omhandlet i stk. 6.

5. De i stk. 1 og 2 omhandlede krav finder anvendelse på køretøjer, og på systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der er beregnet til sådanne køretøjer, hvis de finder anvendelse i overensstemmelse med bilag I.

6. Kommissionen tillægges beføjelser til i overensstemmelse med artikel 71 at vedtage delegerede retsakter vedrørende de detaljerede tekniske krav angående eksternt støjniveau, herunder prøvningsprocedurer, og angående montering i et køretøj af motorer, der er godkendt med hensyn til forurenende emissioner, og de relaterede bestemmelser for fleksibilitet for at sikre, at der opnås et højt niveau af miljøpræstationer. De første af sådanne delegerede retsakter vedtages senest den 31. december 2014.

Disse specifikke tekniske krav udformes således, at det gøres muligt at øge eller i det mindste opretholde de miljøpræstationer, der er fastsat i de direktiver, der er omhandlet i artikel 76, stk. 1, og, hvor det er relevant, artikel 77.

KAPITEL IV

EU-TYPEGODKENDELSESPROCEDURER

Artikel 20

Procedurer for EU-typegodkendelse

1. Ved ansøgning om typegodkendelse af et helt køretøj kan fabrikanten vælge én af følgende procedurer:

- a) trinvis typegodkendelse
- b) enkelttrin typegodkendelse
- c) blandet typegodkendelse.

Derudover kan fabrikanten vælge etapevis typegodkendelse.

Ved typegodkendelse af systemer, komponenter eller separate tekniske enheder finder kun proceduren for enkelttrin typegodkendelse anvendelse.

2. Den trinvis typegodkendelse består i en trinvis indsamling af hele sættet af EU-typegodkendelsesattester for systemerne, komponenterne og de separate tekniske enheder, som indgår i køretøjet, og som så på sidste trin fører til typegodkendelse af hele køretøjet.

3. Enkelttrin typegodkendelsen består i en godkendelse af et helt køretøj i en enkelt operation.

4. Blandet typegodkendelse er en trinvis godkendelsesprocedure, hvor en eller flere systemgodkendelser opnås på det sidste trin af godkendelsen af hele køretøjet, og hvor det ikke er nødvendigt at udstede EU-typegodkendelsesattester for disse systemer.

5. I en etapevis typegodkendelsesprocedure attesterer en eller flere godkendende myndigheder, at en type delvis opbygget eller trinvis færdigopbygget køretøj opfylder de relevante administrative bestemmelser og tekniske krav i denne forordning.

En etapevis typegodkendelse meddeles for de typer delvis opbyggede køretøjer og etapevis færdigopbyggede køretøjer, som svarer til specifikationerne i informationsmappen som omhandlet i artikel 22, og som opfylder de tekniske krav, som er fastsat i de relevante retsakter, der er opført i bilag I, under hensyntagen til køretøjernes opbygningsstade.

6. Typegodkendelsen for den sidste etape i færdigopbygningen meddeles først, når den godkendende myndighed har kontrolleret, at det køretøj, der typegodkendes i den sidste etape, på dette tidspunkt opfylder alle gældende tekniske krav. Dette omfatter en dokumentkontrol af alle krav henhørende under en typegodkendelse for et ikke-færdigopbygget køretøj, som er givet i løbet af en etapevis procedure, selv hvis denne er givet for et køretøj fra en anden klasse eller (under)klasse.
7. Valg af godkendelsesprocedure berører ikke de gældende, væsentlige krav, som den godkendte køretøjstype skal opfylde på det tidspunkt, hvor der meddeles typegodkendelse for køretøjet som helhed.
8. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 71 vedrørende de nærmere detaljer i ordningerne for typegodkendelsesprocedurerne. De første af sådanne delegerede retsakter vedtages senest den 31. december 2014.

Artikel 21

Ansøgning om typegodkendelse

1. Fabrikanten indsender ansøgningen om typegodkendelse til den godkendende myndighed.
2. Der må kun indsendes én ansøgning for en bestemt type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, og den må kun indsendes i én medlemsstat.
3. Der skal indgives særskilt ansøgning for hver type, der ønskes godkendt.

Artikel 22

Informationsmappe

1. Ansøgeren skal levere en informationsmappe til den godkendende myndighed.
2. Informationsmappen skal indeholde følgende:
 - a) et oplysningsskema
 - b) alle data, tegninger, fotografier og andre oplysninger
 - c) for køretøjer en angivelse af, hvilke procedurer der er valgt i overensstemmelse med artikel 20, stk. 1
 - d) eventuelle yderligere oplysninger, som den typegodkendende myndighed anmoder om i forbindelse med ansøgningsproceduren.
3. Informationsmappen kan leveres på papir eller i et elektronisk format, som kan godtages af den tekniske tjeneste og den godkendende myndighed.
4. Kommissionen fastlægger modeller for oplysningsskemaet og informationsmappen ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 31. december 2014.

Artikel 23

Særlige regler for oplysninger, der skal afgives ved ansøgning om typegodkendelse efter forskellige procedurer

1. En ansøgning om trinvis typegodkendelse vedlægges en informationsmappe i overensstemmelse med artikel 22 og et komplet sæt af de typegodkendelsesattester, der kræves i henhold til de gældende retsakter opført i bilag I.

Hvis der er tale om typegodkendelse af et system, en komponent eller en separat teknisk enhed i henhold til de gældende retsakter opført i bilag I, skal den godkendende myndighed have adgang til den dermed forbundne informationsmappe, indtil der udstedes eller nægtes typegodkendelse.

2. En ansøgning om enkelttrinstypegodkendelse vedlægges en informationsmappe som omhandlet i artikel 22 indeholdende de relevante informationer i overensstemmelse med gennemførelsesretsakterne vedtaget i henhold til denne forordning for så vidt angår disse gældende retsakter.

3. Hvis der er tale om en blandet typegodkendelsesprocedure, vedlægges informationsmappen en eller flere typegodkendelsesattester, som er påkrævet i henhold til gældende retsakter opført i bilag I, og den skal, hvis der ikke fremlægges en typegodkendelsesattest, omfatte de relevante oplysninger i overensstemmelse med gennemførelsesretsakterne vedtaget i henhold til denne forordning, for så vidt angår disse gældende retsakter.

4. Med forbehold af stk. 1, 2 og 3 skal følgende oplysninger indgives ved en etapevis typegodkendelse:

- a) i første etape: de dele af informationsmappen og EU-typegodkendelsesattesterne, som svarer til basiskøretøjets opbygningsstade
- b) i anden og alle følgende etaper: de dele af informationsmappen og de EU-typegodkendelsesattester, som svarer til den aktuelle fremstillingsetape, samt et eksemplar af den EU-typegodkendelsesattest, der er udstedt for køretøjet på den forudgående fremstillingsetape, samt udtømmende detaljerede oplysninger om enhver ændring af og tilføjelse til køretøjet, som fabrikanten har foretaget.

De i nærværende stykke, første afsnit, litra a) og b) anførte oplysninger kan leveres i overensstemmelse med stk. 3.

5. Den godkendende myndighed kan, hvis det er rimeligt, pålægge fabrikanten at indgive yderligere oplysninger, der måtte være nødvendige for at afgøre, hvilke prøvninger der er påkrævet, eller for at lette udførelsen af de påkrævede prøvninger.

KAPITEL V

GENNEMFØRELSE AF EU-TYPEGODKENDELSESPROCEDURERNE

Artikel 24

Generelle bestemmelser

1. De godkendende myndigheder meddeler først EU-typegodkendelse efter at have kontrolleret de ordninger til sikring af produktionens overensstemmelse, der er omhandlet i artikel 28, og at typen af køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed opfylder de gældende krav.

2. Meddelelse af EU-typegodkendelser finder sted i overensstemmelse med dette kapitel.

3. Hvis en godkendende myndighed konstaterer, at en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, selv om den opfylder de krævede bestemmelser, udgør en alvorlig risiko for sikkerheden eller i alvorlig grad kan skade miljøet eller den offentlige sundhed eller udgør en alvorlig risiko for arbejdssikkerheden, kan den afvise at udstede en EU-typegodkendelse. I et sådant tilfælde sender den

straks de godkendende myndigheder i de andre medlemsstater og Kommissionen en detaljeret sagsmappe, hvori den giver en begrundelse for sin beslutning, og dokumenterer de konstateringer, den har gjort.

4. EU-typegodkendelsesattesterne nummereres efter et harmoniseret system, der fastsættes af Kommissionen ved hjælp af en gennemførelsesretsakt. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 31. december 2014.

5. Den godkendende myndighed sender inden for en frist på en måned efter udstedelsen af EU-typegodkendelsesattesten de godkendende myndigheder i de andre medlemsstater et eksemplar af EU-køretøjstypogodkendelsesattesten med bilag for hver type køretøj, som den har godkendt, via et fælles, sikkert elektronisk udvekslingssystem. Dette eksemplar kan også have form af en sikker elektronisk fil.

6. Den godkendende myndighed underretter straks de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater om nægtelse eller inddragelse af enhver køretøjsgodkendelse med angivelse af grundene hertil.

7. Den godkendende myndighed sender hver tredje måned de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater en liste over EU-typegodkendelser for systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som den har meddelt, ændret, nægtet eller inddraget i den forudgående periode.

8. Hvis den anmodes herom af en godkendende myndighed i en anden medlemsstat, skal den godkendende myndighed, der har udstedt en EU-typegodkendelse, inden for en frist på en måned efter at have modtaget anmodningen fremsende førstnævnte myndighed et eksemplar af den EU-typegodkendelsesattest, der er anmodet om, med bilag via et fælles, sikkert elektronisk udvekslingssystem. Dette eksemplar kan også have i form af en sikker elektronisk fil.

9. Hvis Kommissionen anmoder herom, fremsender den godkendende myndighed de oplysninger, der er omhandlet i stk. 5-8, også til Kommissionen.

10. Den godkendende myndighed samler en informationspakke, der omfatter informationsmappen plus prøvningsrapporten og alle andre dokumenter, som den tekniske tjeneste eller den godkendende myndighed har vedlagt informationsmappen under udførelsen af sine opgaver. Informationspakken skal indeholde et indeks over dens indhold, idet hver enkelt side er nummereret eller mærket, således at den let kan identificeres, og idet hvert dokument skal være formateret således, at det registrerer de forskellige trin i administrationen af EF-typegodkendelsen, navnlig datoerne for revisioner og opdateringer. Den godkendende myndighed stiller de oplysninger, der indgår i informationspakken, til rådighed i en periode på ti år efter, at gyldigheden af den pågældende godkendelse er ophørt.

Artikel 25

Særlige bestemmelser vedrørende EU-typegodkendelsesattesten

1. EU-typegodkendelsesattesten skal som bilag omfatte:
 - a) den informationspakke, der er omhandlet i artikel 24, stk. 10
 - b) prøvningsresultaterne
 - c) navn, stilling og underskriftsprøver for den eller de personer i virksomheden, som har bemyndigelse til at udstede overensstemmelseserklæring
 - d) et udfyldt eksemplar af typegodkendelsesattesten, hvis der er tale om en EU-typegodkendelse af et helt køretøj.
2. EU-typegodkendelsesattesten skal udstedes på grundlag af den model, der er fastlagt af Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelses-

proceduren i artikel 69, stk. 2. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 31. december 2014.

3. For hver enkelt køretøjstype skal den godkendende myndighed:

- a) udfylde alle de relevante afsnit af EU-typegodkendelsesattesten, herunder bilaget med prøvningsresultater
- b) samle indekset til informationspakken
- c) hurtigst muligt udstede den udfyldte attest med bilag til ansøgeren.

Kommissionen fastsætter modellen for bilaget med prøvningsresultater som omhandlet i litra a), ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 31. december 2014.

4. I tilfælde af en EU-typegodkendelse, på hvilken der i overensstemmelse med artikel 35 er blevet lagt begrænsninger med hensyn til gyldigheden eller givet fritagelser for visse bestemmelser i denne forordning eller i de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, der er vedtaget i henhold til denne forordning, skal EU-typegodkendelsesattesten indeholde oplysninger om sådanne begrænsninger eller fritagelser.

5. Hvis fabrikanten vælger den blandede godkendelsesprocedure, skal den godkendende myndighed udfylde informationspakken med henvisninger til de prøvningsrapporter, der er fastsat i gennemførelsesretsakter som omhandlet i artikel 27, stk. 1, for hvilke der ikke findes nogen EU-typegodkendelsesattest.

6. Hvis fabrikanten vælger enkelttrintypegodkendelsesproceduren, opstiller den godkendende myndighed en liste over gældende krav eller retsakter og vedhæfter denne liste til EU-typegodkendelsesattesten. Kommissionen vedtager modellen for en sådan liste ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 31. december 2014.

Artikel 26

Særlige bestemmelser vedrørende systemer, komponenter eller separate tekniske enheder

1. Der meddeles EU-typegodkendelse af et system, der er i overensstemmelse med angivelserne i informationsmappen, og som opfylder de tekniske krav, der er fastsat i de relevante retsakter opført i bilag I.

2. Der meddeles EU-typegodkendelse for en komponent eller en separat teknisk enhed, der er i overensstemmelse med angivelserne i informationsmappen, og som opfylder de tekniske krav, der er fastsat i de relevante retsakter opført i bilag I.

3. Hvis komponenter eller separate tekniske enheder, uanset om de er beregnet til reparation, service eller vedligeholdelse, også er omfattet af en typegodkendelse af et system med hensyn til et køretøj, kræves der for disse ingen yderligere komponentgodkendelse eller godkendelse af separat teknisk enhed, medmindre dette kræves i de relevante retsakter opført i bilag I.

4. Hvis en komponent eller separat teknisk enhed kun kan fungere efter hensigten eller udvise sine særlige egenskaber i forbindelse med andre af køretøjets dele, og kontrol af opfyldelse af kravene derfor kun kan foretages, når komponenten eller den separate tekniske enhed er koblet sammen med andre af køretøjets dele, skal anvendelsesområdet for EU-typegodkendelsen af komponenten eller den separate tekniske enhed begrænses tilsvarende.

På EU-typegodkendelsesattesten skal der i så fald anføres eventuelle begrænsninger i anvendelsen af komponenten eller den separate tekniske enhed og eventuelle særlige monteringsforskrifter.

Hvis en sådan komponent eller separat teknisk enhed monteres af køretøjets fabrikant, kontrolleres det på tidspunktet for typegodkendelsen af køretøjet, at disse begrænsninger og monteringsforskrifter er overholdt.

Artikel 27

Prøvninger med henblik på EU-typegodkendelse

1. Udpegede tekniske tjenester påviser ved passende prøvninger, at de tekniske krav i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag I, er overholdt.

De prøvningsprocedurer, der er omhandlet i første afsnit, og særligt udstyr og værktøj foreskrevet til udførelse af prøvningerne, skal være dem, der er fastsat i de relevante retsakter opført i bilag I.

Prøvningsrapportens format skal opfylde de generelle krav, som Kommissionen har fastlagt ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 31. december 2014.

2. Fabrikanten stiller det antal prøve køretøjer, komponenter eller separate tekniske enheder til rådighed for den godkendende myndighed, som i henhold til de relevante retsakter opført i bilag I kræves til udførelsen af de påkrævede prøvninger.

3. De krævede prøvninger udføres på køretøjer, komponenter og separate tekniske enheder, som er repræsentative for den type, der skal godkendes.

Fabrikanten kan dog efter aftale med den godkendende myndighed udvælge et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, som, selv om den eller det ikke er repræsentativt for den type, der skal godkendes, kombinerer en række af de mest ugunstige karakteristika med hensyn til det krævede præstationsniveau. Virtuelle prøvningsmetoder kan anvendes til støtte for beslutningstagning under udvælgelsesprocessen.

4. Virtuelle prøvningsmetoder kan efter anmodning fra fabrikanten anvendes som alternativer til de i stk. 1 omhandlede prøvningsprocedurer med forbehold af, at den godkendende myndighed samtykker heri, for så vidt angår de krav, der er fastsat i de delegerede retsakter vedtaget i henhold til stk. 6.

5. Virtuelle prøvningsmetoder skal opfylde de betingelser, der er fastsat i de delegerede retsakter, der er vedtaget i henhold til stk. 6.

6. For at sikre, at de resultater, der opnås ved virtuel prøvning, er lige så meningsfulde som dem, der er opnået ved fysisk prøvning, tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 71 vedrørende de krav, der kan gøres til genstand for virtuel prøvning, og de betingelser, under hvilke sådan virtuel prøvning skal udføres. Ved vedtagelsen af disse delegerede retsakter tager Kommissionen i relevant omfang udgangspunkt i de krav og procedurer, der er fastsat i bilag XVI til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/46/EF af 5. september 2007 om fastlæggelse af en ramme for godkendelse af motorkøretøjer og påhængskøretøjer dertil samt af systemer, komponenter og separate tekniske enheder til sådanne køretøjer(»Rammedirektiv«)³³).

Artikel 28

Ordninger til sikring af produktionens overensstemmelse

1. Når en godkendende myndighed meddeler en EU-typegodkendelse, træffer den de fornødne foranstaltninger for, om nødvendigt i samarbejde med de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater, at kontrollere, om der er truffet passende forholdsregler til sikring af, at de køretøjer, systemer, komponenter og separate tekniske enheder, der er under fremstilling, vil være i overensstemmelse med den godkendte type.
2. En godkendende myndighed, der meddeler en typegodkendelse, skal træffe de fornødne foranstaltninger til at kontrollere, at de typeattester, fabrikanten har udstedt, er i overensstemmelse med artikel 33. Til dette formål kontrollerer den godkendende myndighed, at et tilstrækkeligt udsnit af typeattesterne er i overensstemmelse med artikel 33, og at fabrikanten har truffet de fornødne foranstaltninger for at sikre, at oplysningerne i typeattesterne er korrekte.
3. En godkendende myndighed, der har udstedt en EU-typegodkendelse, skal for denne godkendelse træffe de fornødne foranstaltninger for, om nødvendigt i samarbejde med de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater, at kontrollere, at de forholdsregler, der er omhandlet i stk. 1 og 2, stadig er tilstrækkelige til at sikre, at de producerede køretøjer, systemer, komponenter og de separate tekniske enheder i produktion fortsat er i overensstemmelse med den godkendte type, og at typeattesterne fortsat er i overensstemmelse med artikel 33.
4. For at kontrollere, at et køretøj, system, en komponent eller en separat teknisk enhed er i overensstemmelse med den godkendte type, kan den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen, udføre enhver kontrol eller prøvning, som er genstand for EU-typegodkendelsen, på prøveeksemplarer udtaget hos fabrikanten, herunder i fabrikantens produktionsanlæg.
5. Når en godkendende myndighed, der har udstedt en EU-typegodkendelse, fastslår, at de forholdsregler, der er nævnt i stk. 1 og 2, ikke anvendes, afviger væsentligt fra de vedtagne forholdsregler og kontrolplaner, ikke længere anvendes eller ikke længere anses for at være egnede, selv om produktionen fortsætter, træffer myndigheden de fornødne foranstaltninger for at sikre, at proceduren for produktionens overensstemmelse er fulgt korrekt, eller inddrager typegodkendelsen.
6. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 71 vedrørende de nærmere ordninger med hensyn til produktionens overensstemmelse med reglerne. De første af sådanne delegerede retsakter vedtages senest den 31. december 2014.

KAPITEL VI

ÆNDRINGER AF EU-TYPEGODKENDELSER

Artikel 29

Generelle bestemmelser

1. Fabrikanten meddeler straks den godkendende myndighed, der har udstedt EU-typegodkendelsen, alle ændringer i de oplysninger, der er registreret i informationspakken.

Denne godkendende myndighed afgør, hvilke af de procedurer, der er fastlagt i artikel 30, der skal anvendes.

Om nødvendigt kan den godkendende myndighed efter høring af fabrikanten beslutte, at der skal udstedes en ny EU-typegodkendelse.

2. Ansøgning om ændring af en EU-typegodkendelse indgives udelukkende til den godkendende myndighed, der har udstedt den oprindelige EU-typegodkendelse.
3. Finder den pågældende godkendende myndighed, at det for at foretage en ændring er nødvendigt at gentage inspektioner eller prøvninger, underretter den fabrikanten herom.

De i artikel 30 omhandlede procedurer finder kun anvendelse, hvis den godkendende myndighed på grundlag af sådanne inspektioner eller prøvninger, konkluderer, at kravene til EU-typegodkendelse stadig er opfyldt.

Artikel 30

Revision og udvidelse af EU-typegodkendelser

1. Er der sket ændringer i nogle af oplysningerne i informationspakken, uden at dette kræver en gentagelse af inspektioner eller prøvninger, betegnes ændringen som en »revision«.

I sådanne tilfælde udsteder den godkendende myndighed det nødvendige rettelsesblad til informationspakken, idet hvert enkelt rettelsesblad mærkes tydeligt med ændringens art og datoen for den nye udstedelse. En samlet, ajourført version af informationspakken ledsaget af en nøjagtig beskrivelse af ændringerne anses for at opfylde dette krav.

2. Ændringen betegnes som en »udvidelse«, hvis oplysningerne i informationspakken er blevet ændret, og et af følgende forhold gør sig gældende:

- a) der kræves yderligere inspektioner eller nye prøvninger
- b) der er foretaget ændringer i EF-typegodkendelsesattesten, bortset fra i bilagene
- c) nye krav i henhold til en af de retsakter, der er opført i bilag I, finder anvendelse på den godkendte køretøjstype, det godkendte system, den godkendte komponent eller den godkendte separate tekniske enhed.

I tilfælde af en udvidelse udsteder den godkendende myndighed en ajourført EU-typegodkendelsesattest, der forsynes med et udvidelsesnummer, der stiger fortløbende i overensstemmelse med antallet af på hinanden følgende udvidelser, der allerede er udstedt. Godkendelsesattesten skal tydeligt angive årsagen til udvidelsen og datoen for den nye udstedelse.

3. Hver gang der udstedes ændrede blade eller udsendes en samlet, ajourført version, rettes også indekset til informationspakken, der er knyttet til typegodkendelsesattesten, således at datoen for den seneste udvidelse eller revision eller datoen for den seneste konsolidering af den ajourførte version fremgår.

4. Der kræves ingen ændring af typegodkendelsen af et køretøj, hvis de nye krav, der er nævnt i stk. 2, litra c), teknisk set ikke er relevante for den pågældende type køretøj eller vedrører andre klasser af køretøjer end den klasse, som det pågældende køretøj hører ind under.

Artikel 31

Udstedelse af og underretning vedrørende ændringer

1. Hvis der foretages en udvidelse, ajourføres alle relevante sektioner i EU-typegodkendelsesattesten, bilagene hertil samt indekset til informationspakken. Den ajourførte attest og bilagene hertil udstedes hurtigst muligt til ansøgeren.

2. Hvis der er tale om en revision, udsteder den godkendende myndighed hurtigst muligt de reviderede dokumenter eller eventuelt den samlede ajourførte version, herunder det reviderede indeks til informationspakken, til ansøgeren.
3. Den godkendende myndighed underretter de godkendende myndigheder i de andre medlemsstater om enhver ændring af EU-typegodkendelser efter de procedurer, der er omhandlet i artikel 24.

KAPITEL VII

EU-TYPEGODKENDELSERS GYLDIGHED

Artikel 32

Gyldighedens ophør

1. En EU-typegodkendelse meddeles med ubegrænset varighed.
2. En EU-typegodkendelse af et køretøj ophører med at være gyldig i et af følgende tilfælde:
 - a) når nye krav, som finder anvendelse på den godkendte køretøjstype, bliver obligatoriske i forbindelse med, at den gøres tilgængelig på markedet, med registrering eller ibrugtagning af køretøjer, og det ikke er muligt at ajourføre typegodkendelsen i overensstemmelse hermed
 - b) når produktionen af det godkendte køretøj ophører definitivt og frivilligt
 - c) når gyldigheden af godkendelsen udløber som følge af en begrænsning i henhold til artikel 35, stk. 6
 - d) når godkendelsen er blevet inddraget i overensstemmelse med artikel 28, stk. 5, artikel 44, stk. 1 eller artikel 47, stk. 4.
3. Hvis det kun er en variant inden for en type eller en version inden for en variant, der bliver ugyldig, mister EU-typegodkendelsen af det pågældende køretøj kun sin gyldighed for så vidt angår den pågældende variant eller version.
4. Når produktionen af en køretøjstype ophører definitivt, underretter fabrikanten den godkendende myndighed, der har udstedt EU-typegodkendelsen for dette køretøj.

Inden for en måned efter modtagelse af den underretning, der er omhandlet i første afsnit, underretter den godkendende myndighed, der meddelte godkendelse for køretøjet, de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater herom.

5. Hvis en EU-typegodkendelse af et køretøj er ved at blive ugyldig, underretter fabrikanten, med forbehold af bestemmelserne i stk. 4, den godkendende myndighed, der har udstedt EU-typegodkendelsen.

Den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen, meddeler hurtigst muligt alle relevante oplysninger til de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater, således at artikel 39 kan finde anvendelse, hvis det er hensigtsmæssigt.

Den meddelelse, der er omhandlet i andet afsnit, angiver navnlig produktionsdatoen og identifikationsnummeret på det sidste køretøj, der er produceret.

KAPITEL VIII

TYPEATTEST OG MÆRKNING

Artikel 33

Typeattest

1. I sin egenskab af indehaver af en typegodkendelsesattest for et køretøj leverer fabrikanten en typeattest i papirformat, der skal ledsage ethvert køretøj, uanset om dette er færdigopbygget, delvis opbygget eller trinvis færdigopbygget, som produceres i overensstemmelse med den godkendte køretøjstype.

En sådan attest leveres gratis til køberen sammen med køretøjet. Dens levering må ikke gøres afhængig af en udtrykkelig anmodning eller indsendelse af yderligere oplysninger til fabrikanten.

I en periode på ti år efter køretøjets produktionsdato udsteder fabrikanten, på anmodning af ejeren af køretøjet, en genpart af typeattesten til ejeren af køretøjet mod en betaling, der ikke overstiger omkostningerne ved udstedelsen. Ordet »Genpart« skal være tydeligt og synligt angivet på forsiden af genparten af typeattesten.

2. Fabrikanten anvender den model af typeattesten, der vedtages af Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2. Typeattesten skal udformes på en sådan måde, at falskneri forhindres. Til dette formål fastsættes det i gennemførelsesretsakten, at det papir, der anvendes til trykning af attesten, skal beskyttes ved hjælp af en række tryktekniske sikkerhedsforanstaltninger. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages inden den 31. december 2014.

3. Typeattesten udfærdiges på mindst et af de officielle sprog i Unionen. En medlemsstat kan kræve, at typeattesten oversættes til statens eget eller egne officielle sprog.

4. Den eller de personer, der er bemyndigede til at underskrive typeattester, skal være i fabrikantens organisation og være behørigt bemyndiget af ledelsen til at lade fabrikanten bære det fulde juridiske ansvar med hensyn til et køretøjs udformning og konstruktion eller produktionens overensstemmelse.

5. Hele typeattesten udfyldes, og den må ikke indeholde begrænsninger med hensyn til køretøjets brug, bortset fra de begrænsninger, der er fastsat i denne forordning eller i delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning.

6. For delvis opbyggede og etapevis færdigopbyggede køretøjer udfylder fabrikanten kun de punkter på typeattesten, som vedrører dele, der er tilføjet eller ændret på det aktuelle godkendelsestrin, og vedføjer i givet fald alle typeattester fra de forudgående trin til typeattesten.

7. Typeattesten for køretøjer, som er godkendt i henhold til artikel 35, stk. 2, skal som overskrift have »For færdigopbyggede/etapevis færdigopbyggede køretøjer typegodkendt i henhold til artikel 26 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 167/2013 af 5. februar 2013 om godkendelse og markedsovervågning af landbrugs- og skovbrugstraktorer (foreløbig godkendelse)«.

8. Typeattesten, som beskrevet i gennemførelsesretsakterne som omhandlet i stk. 2, for køretøjer, som er godkendt i overensstemmelse med artikel 37, skal som overskrift have »For færdigopbyggede/etapevis færdigopbyggede køretøjer typegodkendt i små serier«, og i nærheden heraf anføres produktionsåret efterfulgt af et serienummer mellem 1 og den grænse, der er angivet i tabellen i bilag II, som for hvert produktionsår viser det pågældende køretøjs placering i den produktion, der er tildelt for det pågældende år.

9. Med forbehold af stk. 1 kan fabrikanten fremsende typeattesten elektronisk til enhver medlemsstats registreringsmyndighed.

Det foreskrevne skilt med den behørigte mærkning af køretøjer og typegodkendelsesmærke på komponenter eller separate tekniske enheder

1. Fabrikanten af et køretøj forsyner hvert køretøj fremstillet i overensstemmelse med den godkendte type med det foreskrevne skilt med den behørigte mærkning, der kræves i henhold til den relevante gennemførelsesretsakt vedtaget i henhold til stk. 3.
 2. Fabrikanten af en komponent eller en separat teknisk enhed, uanset om den indgår i et system, anbringer EU-typegodkendelsesmærket på alle komponenter og separate tekniske enheder, der fremstilles i overensstemmelse med den godkendte type, når dette kræves i den relevante delegerede retsakt eller gennemførelsesretsakt vedtaget i henhold til denne forordning eller det relevante FN/ECE- eller OECD-regulativ.
- Såfremt et sådant typegodkendelsesmærke ikke er påkrævet, anbringer fabrikanten mindst sit fabriks- eller firmamærke, typenummer eller et identifikationsnummer.
3. Det foreskrevne skilt og EU-typegodkendelsesmærke skal være i overensstemmelse med den model, der er fastsat af Kommissionen ved hjælp af gennemførelsesretsakter. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2. De første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 31. december 2014.

KAPITEL IX

UNDTAGELSER FOR NYE TEKNOLOGIER ELLER NYE PRINCIPPER

Artikel 35

Undtagelser for nye teknologier eller nye principper

1. Fabrikanten kan ansøge om EU-typegodkendelse af en type køretøj, system, komponent eller separat teknisk enhed, hvori indgår nye teknologier eller principper, som er uoverensstemmende med en eller flere af de retsakter, der er anført i bilag I.
2. Den godkendende myndighed meddeler den EU-typegodkendelse, der er omhandlet i stk. 1, når alle følgende betingelser er opfyldt:
 - a) ansøgningen indeholder en begrundelse for, hvorfor de pågældende teknologier eller principper forhindrer systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i at være i overensstemmelse med en eller flere af retsakterne, der er opført i bilag I
 - b) ansøgningen beskriver den nye teknologis sikkerhedsmæssige og miljømæssige virkninger og de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at der mindst er opnået samme niveau af sikkerhed og miljøbeskyttelse som det, der opnås med de krav, som der søges om undtagelse fra
 - c) der forelægges prøvningsbeskrivelser og -resultater, der påviser, at betingelserne i litra b) er opfyldt.
3. Meddelelse af en sådan EU-typegodkendelse med undtagelse for nye teknologier eller nye principper kræver tilladelse fra Kommissionen. Denne tilladelse gives ved hjælp af en gennemførelsesretsakt. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2.
4. Indtil Kommissionens afgørelse om tilladelse foreligger, kan den godkendende myndighed allerede udstede en EU-typegodkendelse, der dog skal være foreløbig og kun gyldig i den pågældende medlemsstat, for en køretøjstype, der er omfattet af den undtagelse, der ansøges om. Den godkendende myndighed

underretter hurtigst muligt Kommissionen og andre medlemsstater herom ved hjælp af en sagsmappe, der indeholder de oplysninger, der er omhandlet i stk. 2.

Det skal fremgå af overskriften på typegodkendelsesattesten og overskriften på typeattesten, at disse er foreløbige og har begrænset territorial gyldighed. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter med henblik på at fastlægge harmoniserede modeller for typegodkendelsesattesten og typeattesten med henblik på dette stykke. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2.

5. Andre godkendende myndigheder kan beslutte skriftligt at acceptere den foreløbige godkendelse, der er nævnt i stk. 4, inden for deres område.

6. Hvis det er relevant, angives det også i Kommissionens tilladelse som omhandlet i stk. 3, om den er underlagt begrænsninger. I alle tilfælde er typegodkendelsen gyldig i mindst 36 måneder.

7. Hvis Kommissionen beslutter at nægte at give tilladelse, giver den godkendende myndighed omgående indehaveren af den foreløbige typegodkendelse, der er nævnt i stk. 3, meddelelse om, at den foreløbige godkendelse vil blive inddraget seks måneder efter datoen for Kommissionens afslag.

Køretøjer, der er fremstillet i overensstemmelse med den foreløbige godkendelse, inden dens gyldighed ophørte, kan markedsføres, registreres eller ibrugtages i de medlemsstater, der har accepteret den foreløbige godkendelse.

Artikel 36

Efterfølgende tilpasning af delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter

1. Hvis Kommissionen tillader en undtagelse i henhold til artikel 35, træffer den straks de nødvendige foranstaltninger for at tilpasse de berørte delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter til den teknologiske udvikling.

Hvis undtagelsen i henhold til artikel 35 har relation til et FN/ECE-regulativ, foreslår Kommissionen en ændring af det relevante FN/ECE-regulativ efter den procedure, der er fastlagt i Overenskomsten af 1958, som revideret.

2. Så snart de relevante retsakter er blevet ændret, ophæves enhver begrænsning i Kommissionens afgørelse om godkendelse af undtagelsen omgående.

Hvis der ikke er truffet de nødvendige foranstaltninger til at tilpasse de delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter, kan Kommissionen efter anmodning fra den medlemsstat, som meddelte godkendelsen, ved hjælp af en afgørelse i form af en gennemførelsesretsakt vedtaget i efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2, tillade medlemsstaten at forlænge typegodkendelsen.

KAPITEL X

KØRETØJER PRODUCERET I SMÅ SERIER

Artikel 37

National typegodkendelse af små serier

1. Fabrikanten kan ansøge om en national typegodkendelse af små serier af en type køretøj inden for de kvantitative, årlige grænser, der er beskrevet i bilag II. Disse grænser finder anvendelse i forbindelse

med, at køretøjer af den godkendte type gøres tilgængelige på markedet, registreres eller tages i brug på markedet i hver enkelt medlemsstat i et givent år.

I forbindelse med den nationale typegodkendelse af små serier kan den godkendende myndighed, hvis den har en rimelig begrundelse herfor, give fritagelse for en eller flere af denne forordnings bestemmelser og for en eller flere bestemmelser i en eller flere af de retsakter, der er opført i bilag I, forudsat at den specificerer alternative krav.

2. De alternative krav, der er omhandlet i stk. 1, skal sikre et niveau af funktionel sikkerhed, miljøbeskyttelse og arbejdssikkerhed, som i højst mulig grad svarer til det niveau, der er truffet bestemmelse om i de relevante retsakter opført i bilag I.

3. Ved national typegodkendelse af køretøjer i henhold til denne artikel skal systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er typegodkendt i overensstemmelse med de retsakter, der er opført i bilag I, accepteres.

4. Typegodkendelsesattesten for køretøjer godkendt efter denne artikel udfærdiges i henhold til den model, der er omhandlet i artikel 25, stk. 2, men den må ikke bære overskriften »EU-køretøjstypogodkendelsesattest« og skal specificere indholdet af de fritagelser, der er meddelt i henhold til stk. 1. Typegodkendelsesattesterne nummereres i henhold til det harmoniserede system, der er omhandlet i artikel 24, stk. 4.

5. Gyldigheden af en national typegodkendelse af små serier skal begrænses til den medlemsstat, hvis godkendende myndighed udstedte den.

6. Hvis fabrikanten anmoder herom, fremsendes et eksemplar af typegodkendelsesattesten og dens bilag dog med anbefalet brev eller elektronisk post til de godkendende myndigheder i de af fabrikanten angivne medlemsstater.

7. Inden for en frist på tre måneder efter modtagelsen af den i stk. 6 omhandlede anmodning beslutter de godkendende myndigheder i de af fabrikanten angivne medlemsstater, om de accepterer typegodkendelsen eller ej. De meddeler formelt deres beslutning til den godkendende myndighed, der har meddelt national typegodkendelse af små serier.

8. Medlemsstaternes godkendende myndigheder skal acceptere en national typegodkendelse, medmindre de har rimelige grunde til at mene, at de nationale tekniske krav, efter hvilke køretøjet er godkendt, ikke svarer til deres egne bestemmelser.

9. Efter anmodning fra en ansøger, der ønsker at markedsføre eller registrere et køretøj med national typegodkendelse af små serier i en anden medlemsstat, leverer den godkendende myndighed, der har meddelt den nationale typegodkendelse af små serier, den nationale myndighed i den anden medlemsstat et eksemplar af typegodkendelsesattesten, herunder informationspakken. Stk. 7 og 8 finder anvendelse.

KAPITEL XI

TILGÆNGELIGGØRELSE PÅ MARKEDET, REGISTRERING ELLER IBRUGTAGNING

Artikel 38

Tilgængeliggørelse på markedet, registrering eller ibrugtagning af køretøjer

1. Med forbehold af artikel 41 og 44 må køretøjer, for hvilke en EU-typegodkendelse af hele køretøjer er obligatorisk, eller for hvilke fabrikanten har opnået sådan typegodkendelse i henhold til denne forord-

ning, kun gøres tilgængelige på markedet, registreres eller ibrugtages, hvis de er ledsaget af en gyldig typeattest udstedt i overensstemmelse med artikel 33.

Såfremt sådanne køretøjer er delvis opbyggede, er tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning af sådanne køretøjer tilladt, men de myndigheder, der er ansvarlige for registrering af køretøjer i medlemsstaterne, kan nægte at meddele registrering og ibrugtagning på vej for sådanne køretøjer.

2. Stk. 1 finder hverken anvendelse på køretøjer, der er beregnet på at blive anvendt af de væbnede styrker, civilforsvaret, brandvæsenet eller ordensmagten, eller på køretøjer, der godkendes i henhold til artikel 37.

Artikel 39

Tilgængeliggørelse på markedet, registrering eller ibrugtagning af restkøretøjer

1. Med forbehold af grænserne for restkøretøjer og tidsfristerne angivet i stk. 2 og 4 kan køretøjer, der er i overensstemmelse med en type køretøj, hvis EU-typegodkendelse ikke længere er gyldig i henhold til artikel 32, gøres tilgængelige på markedet, registreres eller ibrugtages.

Første afsnit gælder kun for køretøjer inden for Unionens område, der var omfattet af en gyldig EU-typegodkendelse på fremstillingstidspunktet, men som hverken var blevet gjort tilgængelige på markedet, registreret eller ibrugtaget, før den pågældende EU-typegodkendelse mistede sin gyldighed.

2. Stk. 1 er begrænset til en periode på 24 måneder for færdigopbyggede køretøjer og til 30 måneder for trinvis færdigopbyggede køretøjer, fra den dato, hvor EU-typegodkendelsen blev ugyldig.

3. En fabrikant, der ønsker at anvende stk. 1, indgiver en ansøgning herom til de nationale myndigheder i hver af de medlemsstater, hvor de pågældende køretøjer skal gøres tilgængeligt på markedet, registreres eller ibrugtages. I ansøgningen angives de tekniske eller økonomiske grunde, der er til hinder for, at køretøjerne er i overensstemmelse med de nye typegodkendelseskrav.

Inden for en periode på tre måneder efter modtagelse af en sådan ansøgning afgør den berørte nationale myndighed, hvorvidt og for hvilket antal køretøjer den tillader, at disse køretøjer registreres inden for deres område.

4. Antallet af restkøretøjer må ikke overstige det højeste af 10 % af antallet af køretøjer registreret de to foregående år og 20 køretøjer pr. medlemsstat.

5. Typeattesten for de køretøjer, der ibrugtages efter denne procedure, forsynes med en særlig påtegning, hvori køretøjet angives at være et »restkøretøj«.

6. Medlemsstaterne sikrer, at antallet af køretøjer, der gøres tilgængelige på markedet, registreres eller ibrugtages efter proceduren i denne artikel, overvåges effektivt.

7. Denne artikel finder kun anvendelse på ophør som følge af udløb af typegodkendelsens gyldighed i det tilfælde, der er omhandlet i artikel 32, stk. 2, litra a).

Artikel 40

Tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning af komponenter og separate tekniske enheder

1. Komponenter eller separate tekniske enheder må kun gøres tilgængelige på markedet eller ibrugtages, hvis de er i overensstemmelse med kravene i de relevante retsakter opført i bilag I og er behørigt mærket i overensstemmelse med artikel 34.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse i forbindelse med komponenter eller separate tekniske enheder, som er fremstillet eller specielt konstrueret til nye køretøjer, som ikke er omfattet af denne forordning.
3. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne tillade tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning af komponenter eller separate tekniske enheder, der er undtaget fra en eller flere bestemmelser i denne forordning i henhold til artikel 35 eller er beregnet til montering på køretøjer, der er omfattet af godkendelser i henhold til artikel 37 for så vidt angår den pågældende komponent eller separate tekniske enhed.
4. Uanset stk. 1 og medmindre andet er fastsat i denne forordning eller delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning, kan medlemsstaterne tillade tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning af komponenter eller separate tekniske enheder, som er beregnet til montering på køretøjer, der på tidspunktet for deres tilgængeliggørelse på markedet eller ibrugtagning ikke skulle typegodkendes i henhold til denne forordning eller direktiv 2003/37/EF.

KAPITEL XII

BESKYTTELSESKLAUSULER

Artikel 41

Procedure vedrørende køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der udgør en alvorlig risiko på nationalt plan

1. Hvis markedsovervågningsmyndighederne i en af medlemsstaterne har truffet foranstaltninger i henhold til artikel 20 i forordning (EF) nr. 765/2008, eller hvis de har tilstrækkelig grund til at formode, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, der er omfattet af denne forordning, udgør en alvorlig risiko for menneskers sundhed eller sikkerhed eller for varetagelsen af almene samfundshensyn, der er omfattet af denne forordning, skal den godkendende myndighed, der har meddelt godkendelsen, foretage en evaluering af den eller det pågældende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed omfattende alle de krav, der er fastsat i denne forordning. De relevante erhvervsdrivende skal samarbejde fuldt ud med de godkendende myndigheder og/eller markedsovervågningsmyndighederne.

Hvis den godkendende myndighed, der har meddelt godkendelsen, i forbindelse med denne vurdering finder, at køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed ikke opfylder kravene i denne forordning, pålægger den straks den pågældende erhvervsdrivende at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at bringe køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed i overensstemmelse med disse krav eller for at trække køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed tilbage fra markedet eller tilbagekalde den eller det inden for en rimelig tidsfrist i forhold til risikoens art.

Artikel 21 i forordning (EF) nr. 765/2008 finder anvendelse på de i nærværende stykkes andet afsnit omhandlede foranstaltninger.

2. Hvis de godkendende myndigheder konstaterer, at den manglende overensstemmelse med reglerne ikke er begrænset til medlemsstatens område, skal de underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater om resultaterne af evalueringen og om de foranstaltninger, de har pålagt den erhvervsdrivende at træffe.

3. Den erhvervsdrivende skal sikre, at der med hensyn til alle ikke-overensstemmende køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som vedkommende har markedsført, registreret eller er ansvarlig for ibrugtagningen af i Unionen, træffes egnede afhjælpende foranstaltninger.

4. Hvis den pågældende erhvervsdrivende inden for den frist, der er omhandlet i stk. 1, andet afsnit, ikke træffer de fornødne foranstaltninger, skal de nationale myndigheder træffe de nødvendige foranstaltninger for at forbyde eller begrænse tilgængeliggørelse på markedet, registrering eller ibrugtagning af den eller det ikke-overensstemmende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed på det nationale marked eller for at trække den eller det tilbage fra markedet eller tilbagekalde den eller det.

5. De nationale myndigheder underretter straks Kommissionen og de øvrige medlemsstater om de i stk. 4 omhandlede foranstaltninger.

De oplysninger, der gives, skal omfatte alle tilgængelige detaljer, særlig hvad angår de nødvendige data til identifikation af den eller det ikke-overensstemmende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed, dens eller dets oprindelse, arten af den påståede manglende overensstemmelse og af den pågældende risiko, arten og varigheden af de trufne nationale foranstaltninger samt de argumenter, som den relevante erhvervsdrivende har fremsat. De godkendende myndigheder skal navnlig oplyse, om den manglende overensstemmelse med kravene skyldes:

- a) at køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed ikke opfylder kravene vedrørende menneskers sundhed eller sikkerhed, beskyttelse af miljøet eller andre aspekter af varetagelsen af almene samfundshensyn omfattet af denne forordning, eller
- b) mangler ved de relevante retsakter opført i bilag I.

6. Medlemsstaterne skal inden for en måned underrette Kommissionen og de øvrige medlemsstater om eventuelle trufne foranstaltninger og om yderligere oplysninger, som de måtte råde over, om den eller det pågældende køretøjs, systems, komponents eller separate tekniske enheds manglende overensstemmelse, samt om deres indsigelser, hvis de ikke er indforstået med den meddelte nationale foranstaltning.

7. Hvis der ikke inden for en måned efter modtagelsen af de i nærværende artikels stk. 6 omhandlede oplysninger er blevet gjort indsigelse mod en foranstaltning truffet af en medlemsstat, enten af en anden medlemsstat eller af Kommissionen, evaluerer Kommissionen foranstaltningen i overensstemmelse med artikel 42.

8. Medlemsstaterne sikrer, at der hurtigst muligt træffes de fornødne begrænsende foranstaltninger med hensyn til den eller det pågældende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed, f.eks. tilbagetrækning af køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed fra deres marked.

Artikel 42

EU-beskyttelsesprocedure

1. Hvis der under proceduren i artikel 41, stk. 3 og 4, gøres indsigelse mod en medlemsstats foranstaltning, eller hvis Kommissionen finder, at en national foranstaltning er i modstrid med EU-lovgivningen, skal Kommissionen hurtigst muligt vurdere den nationale foranstaltning efter høring af medlemsstaterne og den eller de relevante erhvervsdrivende. På grundlag af resultaterne af denne vurdering træffer Kommissionen efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2, afgørelse om, hvorvidt den nationale foranstaltning er berettiget eller ej.

Kommissionen meddeler sin afgørelse til medlemsstaterne og den eller de relevante erhvervsdrivende.

2. Hvis Kommissionen anser den nationale foranstaltning for at være berettiget, skal samtlige medlemsstater træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den eller det ikke-overensstemmende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed trækkes tilbage fra deres marked, og underrette Kommissionen herom. Hvis den nationale foranstaltning anses for uberettiget, ophæver den pågældende medlemsstat foranstaltningen eller tilpasser den i overensstemmelse med den i stk. 1 omhandlede afgørelse.

3. Hvis den nationale foranstaltning anses for berettiget og tilskrives mangler i denne forordning eller i delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning, foreslår Kommissionen egnede foranstaltninger som følger:

- a) hvis det drejer sig om delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning, foreslår Kommissionen de nødvendige ændringer af den pågældende retsakt
- b) hvis der er tale om FN/ECE-regulativer, foreslår Kommission de nødvendige udkast til ændringer af de relevante FN/ECE-regulativer efter den procedure, der finder anvendelse i henhold til Overenskomsten af 1958, som revideret.

Artikel 43

Overensstemmende køretøjer, systemer eller separate tekniske enheder, som udgør en alvorlig risiko

1. Hvis en medlemsstat efter at have foretaget en vurdering i henhold til artikel 41, stk. 1, finder, at en eller et køretøj, system, komponent eller separat tekniske enhed, selv om den eller det opfylder de gældende krav og er behørigt mærket, udgør en alvorlig sikkerhedsrisiko eller i alvorlig grad kan skade miljøet eller den offentlige sundhed, pålægger den den erhvervsdrivende at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den eller det pågældende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed, når den eller det markedsføres, registreres eller efter dens eller dets ibrugtagning ikke længere udgør en risiko, eller for at trække køretøjet, systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed tilbage fra markedet eller tilbagekalde den eller det inden for en rimelig tidsfrist i forhold til risikoens art. Medlemsstaten kan nægte at registrere sådanne køretøjer, så længe køretøjsfabrikanten ikke har truffet alle disse passende foranstaltninger.

2. For så vidt angår et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed som omhandlet i stk. 1, sikrer den erhvervsdrivende, at der træffes afhjælpende foranstaltninger med hensyn til alle sådanne køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der markedsføres, registreres eller ibrugtages i Unionen.

3. Den i stk. 1 omhandlede medlemsstat underretter inden for en måned Kommissionen og de øvrige medlemsstater om alle foreliggende detaljer, især de data, der er nødvendige for identifikation af den eller det pågældende køretøj, system, komponent eller separate tekniske enhed, køretøjets, systemets, komponentens eller den separate tekniske enheds oprindelse og forsyningskæde, risikoens art samt arten og varigheden af de trufne nationale foranstaltninger.

4. Kommissionen skal hurtigst muligt høre medlemsstaterne og den eller de pågældende erhvervsdrivende og især den godkendende myndighed, der har meddelt typegodkendelse, og vurdere de trufne nationale foranstaltninger. På grundlag af denne vurdering træffer Kommissionen afgørelse om, hvorvidt de nationale foranstaltninger, der henvises til i stk. 1, anses for berettiget eller ej, og foreslår om nødvendigt passende foranstaltninger.

5. Kommissionen retter sin afgørelse til alle medlemsstaterne og meddeler den straks til den eller de relevante erhvervsdrivende.

*Artikel 44***Køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der ikke er i overensstemmelse med den godkendte type**

1. Den godkendende myndighed, som har meddelt en EU-typegodkendelse, træffer i tilfælde, hvor nye køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som er ledsaget af en typeattest eller er forsynet med et godkendelsesmærke, ikke er i overensstemmelse med den godkendte type, de nødvendige foranstaltninger, herunder inddragelse af typegodkendelsen, for at sikre, at køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er under fremstilling, bringes i overensstemmelse med den godkendte type.
 2. Med henblik på stk. 1 anses afvigelser fra oplysningerne i EU-typegodkendelsesattesten eller informationspakken for at udgøre en manglende overensstemmelse med den godkendte type.
 3. Godtgør en godkendende myndighed, at nye køretøjer, komponenter eller separate tekniske enheder, som er ledsaget af en typeattest eller forsynet med et godkendelsesmærke udstedt af en anden medlemsstat, ikke er i overensstemmelse med den godkendte type, kan den anmode den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen, om at kontrollere, om de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er under fremstilling, fortsat er i overensstemmelse med den godkendte type. Efter modtagelse af en sådan anmodning træffer den godkendende myndighed, som har meddelt EU-typegodkendelse, snarest muligt og under alle omstændigheder senest tre måneder efter, at anmodningen er fremsat, de fornødne foranstaltninger.
 4. Den godkendende myndighed skal i nedenstående tilfælde anmode den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelse for et system, en komponent, en separat teknisk enhed eller et delvist opbygget køretøj, om at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de køretøjer, der er under fremstilling, på ny bringes i overensstemmelse med den godkendte type:
 - a) såfremt et køretøjs manglende overensstemmelse i forbindelse med EU-typegodkendelse af en køretøjstype udelukkende skyldes et systems, en komponents eller en separat teknisk enheds manglende overensstemmelse, eller
 - b) såfremt et trinvis færdigopbygget køretøjs manglende overensstemmelse i forbindelse med etapevis typegodkendelse udelukkende skyldes manglende overensstemmelse for et system, en komponent eller en separat teknisk enhed, der er en del af det delvis opbyggede køretøj, eller skyldes selve det delvis opbyggede køretøjs uoverensstemmelse.
 5. Efter modtagelse af en sådan anmodning træffer den pågældende godkendende myndighed de fornødne foranstaltninger, om nødvendigt i samarbejde med den godkendende myndighed, der har fremsat anmodningen, snarest muligt og under alle omstændigheder senest tre måneder efter, at anmodningen er fremsat.
 6. Såfremt det fastslås, at der er manglende overensstemmelse med reglerne, skal den godkendende myndighed i den medlemsstat, der har meddelt EU-typegodkendelse for systemet, komponenten eller den separate tekniske enhed, eller for det delvis opbyggede køretøj, træffe de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger.
- De godkendende myndigheder underretter inden for en frist på en måned hinanden om enhver inddragelse af en EU-typegodkendelse og grundene hertil.
7. Bestrider den godkendende myndighed, der har udstedt EU-typegodkendelsen, den manglende overensstemmelse, som den er blevet underrettet om, bestræber de berørte medlemsstater sig på at forlige

tvisten. Kommissionen holdes underrettet og foretager om nødvendigt høringer for at nå frem til en løsning.

Artikel 45

Markedsføring og ibrugtagning af dele eller udstyr, der kan udgøre en alvorlig risiko for væsentlige systemers korrekte funktion

1. Dele eller udstyr, der kan udgøre en alvorlig risiko for den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljømæssige præstationer, må ikke markedsføres, registreres eller ibrugtages, medmindre der er givet tilladelse hertil af en godkendende myndighed i overensstemmelse med artikel 46, stk. 1, 2 og 4.

2. Med henblik på at sikre en ensartet gennemførelse af stk. 1 kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter, der opstiller en liste over sådanne dele eller sådant udstyr på grundlag af de foreliggende oplysninger, og særlig oplysninger fremsendt af medlemsstaterne vedrørende:

- a) alvorligheden af risikoen for køretøjernes sikkerhed eller miljøpræstationer, når de er monteret med de dele eller det udstyr, der er tale om
- b) de eventuelle virkninger for forbrugerne og fabrikanterne på eftermarkedet, hvis der stilles krav om en eventuel tilladelse til dele eller udstyr som omhandlet i denne artikel.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2.

3. Stk. 1 gælder ikke for originale dele eller originalt udstyr og for dele eller udstyr, der er typegodkendt efter en af de retsakter, der er nævnt i bilag I, medmindre godkendelsen vedrører andre aspekter end dem, der er omfattet af stk. 1.

4. Kommissionen tillægges beføjelser til i overensstemmelse med artikel 71 at vedtage delegerede retsakter vedrørende de krav, som dele eller udstyr omhandlet i nærværende artikels stk. 1 skal opfylde.

5. Disse krav kan baseres på de retsakter, der er opført i bilag I, eller kan bestå i, at der foretages en sammenligning mellem delene eller udstyret og det originale køretøjs miljø- eller sikkerhedsmæssige præstation eller, hvis det er hensigtsmæssigt, en hvilken som helst af dets deles præstationer. I begge tilfælde skal kravene sikre, at delene eller udstyret ikke hæmmer funktionen af de systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljøpræstationer.

Artikel 46

Dele eller udstyr, der kan udgøre en alvorlig risiko for væsentlige systemers korrekte funktion — relaterede krav

1. For så vidt angår artikel 45, stk. 1, forelægger fabrikanten af delene eller udstyret den godkendende myndighed en ansøgning ledsaget af en prøvningsrapport, der er udarbejdet af en udpeget teknisk tjeneste, der attesterer, at de dele eller det udstyr, som der søges om tilladelse til, opfylder kravene i artikel 45, stk. 4. Fabrikanten kan kun indsende én ansøgning pr. deltype og kun til én godkendende myndighed.

Hvis den anmodes herom af en kompetente myndighed i en anden medlemsstat, skal den godkendende myndighed, der har meddelt tilladelsen, inden for en måned efter at have modtaget anmodningen til den kompetente myndighed fremsende et eksemplar af den tilladelsesattest, der er anmodet om, med bilag via et fælles, sikkert elektronisk udvekslingssystem. Dette eksemplar kan også have form af en sikker elektronisk fil.

2. Ansøgningen skal indeholde oplysninger om fabrikanten af delene eller udstyret, delenes eller udstyrets type, identifikation og numre, køretøjsfabrikantens navn, køretøjstype og, hvis det er hensigtsmæssigt, fremstillingsår eller alle andre oplysninger, der gør det muligt at identificere det køretøj, som delene eller udstyret skal monteres på.

Når den godkendende myndighed på grundlag af prøvningsrapporten og anden dokumentation har konstateret, at de pågældende dele eller det pågældende udstyr overholder kravene i artikel 45, stk. 4, tillader den, at delene eller udstyret markedsføres på markedet og ibrugtages, jf. dog nærværende artikels stk. 4, andet afsnit.

Den godkendende myndighed udsteder øjeblikkeligt en attest til fabrikanten.

3. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter med henblik på at opstille en model og et nummereringssystem for den attest, der er omhandlet i nærværende artikels stk. 2, tredje afsnit. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelses-proceduren i artikel 69, stk. 2.

4. Fabrikanten underretter straks den godkendende myndighed, der har udstedt tilladelsen, om enhver ændring, der berører de betingelser, hvorunder den blev udstedt. Den godkendende myndighed tager stilling til, om tilladelsen skal revideres eller genudstedes, og om der er brug for yderligere prøvninger.

Fabrikanten har ansvaret for at sikre, at dele og udstyr fremstilles og fortsætter med at blive fremstillet under de betingelser, hvorunder tilladelsen blev udstedt.

5. Før den godkendende myndighed giver en tilladelse, efterprøver den, at der findes tilfredsstillende ordninger og procedurer til sikring af effektiv kontrol med fremstillingens overensstemmelse.

Hvis den godkendende myndighed finder, at betingelserne for udstedelsen af tilladelsen ikke længere er opfyldt, anmoder den fabrikanten om at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at delene eller udstyret på ny bringes i overensstemmelse. Den trækker om nødvendigt tilladelsen tilbage.

6. Godkendende myndigheder fra forskellige medlemsstater underretter Kommissionen om enhver uenighed angående de tilladelser, der er nævnt i stk. 2, andet afsnit. Kommissionen træffer passende foranstaltninger for at løse uenigheden og kan om nødvendigt bl.a. kræve tilbagetrækning af tilladelser efter høring af de godkendende myndigheder.

7. Indtil den liste, der er omhandlet i artikel 45, stk. 2, er fastsat, kan medlemsstaterne opretholde nationale bestemmelser med hensyn til de dele eller det udstyr, der kan påvirke den korrekte funktion af systemer, der er væsentlige for køretøjets sikkerhed eller miljømæssige præstationer.

Artikel 47

Tilbagekaldelse af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder

1. Hvis en fabrikant, der har fået udstedt en EU-typegodkendelse for en køretøjstype, er forpligtet til i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 at tilbagekalde køretøjer, som vedkommende har markedsført, registreret eller for hvilke, fabrikanten var ansvarlig for ibrugtagningen, fordi et system, en komponent eller en separat teknisk enhed monteret på køretøjet udgør en alvorlig risiko mod sikkerheden, den offentlige sundhed eller miljøet, uanset om den eller det er behørigt godkendt i henhold til denne forordning, eller fordi en del, som ikke er underlagt specifikke krav i henhold til typegodkendelseslovgivning, udgør en alvorlig risiko for sikkerheden, den offentlige sundhed eller miljøet, skal fabrikanten straks underrette den godkendende myndighed, der har meddelt køretøjsgodkendelsen, herom.

2. Når en fabrikant af systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som er blevet EU-type-godkendt, i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 er forpligtet til at tilbagekalde systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er blevet markedsført, eller for hvilke fabrikanten var ansvarlig for ibrugtagningen, fordi de udgør en alvorlig risiko for sikkerheden, arbejdssikkerheden, den offentlige sundhed eller miljøet, uanset om de er behørigt godkendt i henhold til denne forordning, skal fabrikanten straks underrette den godkendende myndighed, der har meddelt godkendelse, herom.

3. Fabrikanten foreslår over for den godkendende myndighed et sæt passende afhjælpningsforanstaltninger til fjernelse af den i stk. 1 og 2 omhandlede alvorlige risiko. Den godkendende myndighed underretter hurtigst muligt de øvrige medlemsstaters godkendende myndigheder om de foreslåede afhjælpningsforanstaltninger.

De godkendende myndigheder skal sikre, at afhjælpningsforanstaltningerne rent faktisk gennemføres i deres respektive medlemsstater.

4. Hvis de berørte godkendende myndigheder vurderer, at afhjælpningsforanstaltningerne er utilstrækkelige eller ikke gennemføres hurtigt nok, underretter de hurtigst muligt den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelsen.

Den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelse, underretter herefter fabrikanten. Hvis fabrikanten ikke foreslår og gennemfører effektive afhjælpende foranstaltninger, træffer den godkendende myndighed, der har meddelt EU-typegodkendelse, alle de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger og kan bl.a. trække EF-typegodkendelsen tilbage. I tilfælde af tilbagetrækning af EU-typegodkendelsen underretter den godkendende myndighed ved anbefalet brev eller tilsvarende elektronisk inden for en måned efter en sådan tilbagetrækning fabrikanten, de godkendende myndigheder i de øvrige medlemsstater og Kommissionen herom.

Artikel 48

Underretning om beslutninger og tilgængelige retsmidler

1. Der skal gives en udførlig begrundelse for alle beslutninger, som træffes i medfør af denne forordning, og for alle beslutninger om at nægte eller inddrage EU-typegodkendelse, eller nægte registrering, forbyde eller begrænse markedsføring, registrering eller ibrugtagning af et køretøj, eller som kræver tilbagetrækning af et køretøj fra markedet.

2. Den berørte part underrettes om en sådan beslutning med angivelse af, hvilke retsmidler, der er tilgængelige for vedkommende i medfør af gældende ret i den pågældende medlemsstat, og hvilke tidsfrister der gælder for anvendelse af disse retsmidler.

KAPITEL XIII

INTERNATIONALE REGULATIVER

Artikel 49

FN/ECE-regulativer, der er påkrævede ved EU-typegodkendelse

1. FN/ECE-regulativer eller ændringer hertil, som Unionen har stemt for eller tiltrådt, og som er opført i bilag I til denne forordning eller i de delegerede retsakter, der er vedtaget i henhold til denne forordning, indgår i kravene til EU-typegodkendelsen af et køretøj.

2. Medlemsstaternes godkendende myndigheder accepterer godkendelser udstedt i overensstemmelse med de i stk. 1 omhandlede FN/ECE-regulativer og, hvor dette er relevant, de dertil hørende godkendelsesmærkninger i stedet for de tilsvarende godkendelser og godkendelsesmærkninger meddelt i overensstemmelse med denne forordning og de delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning.

3. Hvis Unionen har stemt for et FN/ECE-regulativ eller ændringer til et sådant i forbindelse med EU-typegodkendelse af et køretøj, vedtager Kommissionen om nødvendigt i overensstemmelse med artikel 71 en delegeret retsakt med henblik på at gøre FN/ECE-regulativet eller ændringer hertil obligatoriske og på at ændre bilag I til denne forordning eller ændre delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning, hvor det er relevant.

Denne delegerede retsakt fastsætter datoerne for obligatorisk anvendelse af FN/ECE-regulativet eller af ændringerne hertil og omfatter i fornødent omfang overgangsbestemmelser.

Kommissionen vedtager separate, delegerede retsakter, der anfører den obligatoriske anvendelse af FN/ECE-regulativerne.

Artikel 50

Anerkendelse af OECD-prøvningsrapporten med henblik på EU-typegodkendelse

1. Hvor der i denne forordning henvises til OECD-regulativer, kan EU-typegodkendelse, uden at dette tilsidesætter andre krav fastsat i denne forordning, baseres på den samlede prøvningsrapport, der er udstedt på grundlag af de standardiserede OECD-regulativer, som et alternativ til de prøvningsrapporter, der udfærdiges i henhold til denne forordning eller delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning.

2. For at være antagelig i forbindelse med en EU-typegodkendelse, skal OECD-prøvningsrapporten omhandlet i stk. 1 være godkendt i overensstemmelse med bilag 1 til OECD-Rådets afgørelse fra februar 2012 om ændring af de standardiserede OECD-regulativer om officiel prøvning af landbrugs- og skovbrugstraktorer, som ændret.

KAPITEL XIV

LEVERING AF TEKNISKE OPLYSNINGER

Artikel 51

Oplysninger beregnet for brugerne

1. Fabrikanten må ikke levere teknisk information vedrørende de forhold, der er truffet bestemmelse om i denne forordning eller i delegerede retsakter eller gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning, der afviger fra de oplysninger, der er godkendt af den godkendende myndighed.

2. Hvis en delegeret retsakt eller gennemførelsesretsakt vedtaget i henhold til denne forordning indeholder bestemmelser herom, skal fabrikanten stille de relevante oplysninger og nødvendige vejledninger til rådighed for brugerne, og disse skal beskrive særlige betingelser for eller begrænsninger med hensyn til brugen af et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed.

3. De i stk. 2 omhandlede oplysninger skal gives på det eller de officielle sprog i den medlemsstat, hvor køretøjet skal markedsføres, registreres eller ibrugtages. De skal, efter den godkendende myndigheds godkendelse, gives i køretøjets instruktionsbog.

*Artikel 52***Oplysninger beregnet for fabrikanter af komponenter eller separate tekniske enheder**

1. Køretøjsfabrikanten stiller alle oplysninger, som er nødvendige for EU-typegodkendelse af komponenter eller separate tekniske enheder, eller for at opnå tilladelse i henhold til artikel 45, herunder, når dette er relevant, tegninger omhandlet i delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning, til rådighed for fabrikanter af komponenter eller separate tekniske enheder.

Køretøjets fabrikant kan pålægge de fabrikanter, der fremstiller komponenter eller separate tekniske enheder, en bindende aftale om fortrolig behandling af oplysninger, der ikke er offentligt tilgængelige, bl.a. oplysninger vedrørende intellektuelle ejendomsrettigheder.

2. En fabrikant af komponenter eller separate tekniske enheder skal, i sin egenskab af indehaver af en EU-typegodkendelsesattest, som i overensstemmelse med artikel 26, stk. 4, indeholder begrænsninger vedrørende brugen, eller særlige monteringsbetingelser eller begge dele, give køretøjsfabrikanten alle de detaljerede oplysninger herom.

Hvis en af de delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning indeholder bestemmelser herom, skal fabrikanten af komponenter eller separate tekniske enheder sammen med de fremstillede komponenter eller separate tekniske enheder levere instruktioner med hensyn til begrænsning af brugen eller særlige monteringsbetingelser.

KAPITEL XV**ADGANG TIL REPARATIONS- OG VEDLIGEHOLDELSSESINFORMATIONER***Artikel 53***Fabrikantens forpligtelser**

1. Fabrikanten skal sikre, at autoriserede forhandlere, reparatører og uafhængige aktører har adgang på ikke-diskriminerende vilkår til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer gennem umiddelbart tilgængelige websteder, der anvender et standardiseret format. Dette krav finder ikke anvendelse på køretøjer, der er blevet godkendt som et køretøj i en lille serie.

Software af afgørende betydning for sikkerheds- og miljøkontrollsystemers funktion kan beskyttes mod uautoriserede indgreb. Ethvert indgreb i disse systemer, som er nødvendigt med henblik på reparation og vedligeholdelse, eller som kan foretages af autoriserede forhandlere eller reparatører, skal dog også kunne foretages af uafhængige aktører på ikke-diskriminerende vis.

2. Indtil Kommissionen har indført et standardiseret format for fremlæggelsen af de i stk. 1 omhandlede informationer, skal disse informationer være tilgængelige på en ensartet måde, og uafhængige aktørers bearbejdning heraf skal kunne ske ved en rimelig indsats.

Fabrikanterne skal på ikke-diskriminerende vis stille undervisningsmateriale og relevante arbejdsredskaber til rådighed for autoriserede forhandlere, reparatører og uafhængige aktører. En sådan tilrådgivningsstillelse omfatter, hvor det er relevant, adgang til tilstrækkelig oplæring i downloading af software, forvaltning af diagnosefejlkode og anvendelse af arbejdsredskaber.

3. De oplysninger, der er nævnt i stk. 1, skal med forbehold af bestemmelserne i samme stykke omfatte:

a) traktortype og -model

- b) et utvetydigt køretøjsidentifikationsnummer (VIN)
- c) servicehåndbøger, herunder reparations- og vedligeholdelsesoptegnelser samt serviceplaner
- d) tekniske manualer og teknisk serviceinformation
- e) komponent- og diagnoseinformationer (f.eks. teoretiske min. /maks. -værdier for målinger)
- f) ledningsdiagrammer
- g) diagnosefejlkode (herunder fabrikantspecifikke koder)
- h) samtlige informationer påkrævet til installation af ny eller opdateret software i et nyt køretøj eller køretøjstype (f.eks. software-delnummer)
- i) oplysninger, som vedrører og leveres ved hjælp af proprietære værktøjer og udstyr
- j) dataregistreringsinformation, prøvningsdata og alle øvrige tekniske oplysninger (f.eks. bidirektionelle overvågningsdata, hvis relevant i forbindelse med den anvendte teknologi)
- k) standardiserede arbejdsenheder eller tidsrum for reparations- og vedligeholdelsesopgaver, hvis de stilles til rådighed, enten direkte eller via tredjepart, for fabrikanternes autoriserede forhandlere og reparatører.

4. En autoriseret forhandler eller reparatør inden for en given leverandørs distributionssystem anses for at være en uafhængig aktør i denne forordnings forstand, i det omfang vedkommende leverer reparations- og vedligeholdelsesydelser i forbindelse med køretøjer, der er omfattet af en anden leverandørs distributionssystem, som vedkommende ikke deltager i.

5. Reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer skal altid være tilgængelige, når der bortses fra den nødvendige vedligeholdelse af informationssystemet.

6. Med henblik på fremstilling og vedligeholdelse af OBD-kompatible udskiftnings- eller servicekomponenter samt diagnoseværktøj og prøveudstyr skal fabrikanten uden forskelsbehandling stille de relevante OBD-informationer, reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjet til rådighed for enhver interesseret fabrikant eller reparatør af komponenter, diagnoseværktøj eller prøveudstyr.

7. Med henblik på konstruktion og produktion af udstyr til køretøjer, der anvender alternative brændstoffer, skal fabrikanten uden forskelsbehandling stille de relevante OBD-informationer, reparations- og vedligeholdelsesinformationer til rådighed for enhver interesseret fabrikant, installatør eller reparatør af udstyr til køretøjer, som anvender alternative brændstoffer.

8. Ved ansøgning om EU-typegodkendelse eller national typegodkendelse skal fabrikanten over for den godkendende myndighed påvise overensstemmelse med denne forordning for så vidt angår de oplysninger, der er påkrævet i henhold til denne artikel.

Hvis sådanne informationer ikke foreligger eller ikke er i overensstemmelse med denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, som er vedtaget i henhold til denne forordning og finder anvendelse, på det tidspunkt, hvor der ansøges om en EU-typegodkendelse eller en national typegodkendelse, skal fabrikanten afgive dem senest seks måneder efter godkendelsesdatoen.

Kommissionen kan vedtage en gennemførelsesretsakt med henblik på at opstille en model for en attest for adgang til køretøjers OBD- og reparations- og vedligeholdelsesinformationer, der beviser overensstemmelse over for godkendelsesmyndigheden. Denne gennemførelsesretsakt vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2.

9. Hvis dette bevis ikke foreligger inden for den i stk. 8, andet afsnit, omhandlede periode, skal den godkendende myndighed træffe passende foranstaltninger til sikring af overensstemmelse.

10. Fabrikanten skal stille efterfølgende ændringer af eller supplementer til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer til rådighed på sit websted, så snart de stilles til rådighed for autoriserede reparatører.

11. Hvis reparations- og vedligeholdelsesoptegnelser for et køretøj opbevares i en central database, som tilhører køretøjsfabrikanten eller forvaltes på vegne af denne, skal uafhængige reparatører have gratis adgang til sådanne oplysninger, og det skal være muligt for dem at indføre oplysninger om reparation og vedligeholdelse, som de har udført.

12. Kommissionen tillægges beføjelser til i overensstemmelse med artikel 71 at vedtage delegerede retsakter, der fastlægger detaljerede tekniske krav med hensyn til adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer, navnlig tekniske oplysninger, der vedrører den måde, som reparations- og vedligeholdelsesinformationer skal gives på.

13. Kommissionen foretager ved hjælp af de i stk. 12 omhandlede delegerede retsakter en forholdsmæssig afpasning af de informationskrav, der er fastsat i denne artikel, herunder de tekniske specifikationer vedrørende den måde, hvorpå informationerne skal fremlægges, idet der tages særligt hensyn til de specifikke tilfælde, hvor fabrikantens produktionsvolumen for den pågældende køretøjstype er relativt lille, under hensyntagen til de grænser for små serie-køretøjer, der er fastsat i bilag II. I behørigt begrundede tilfælde kan sådanne tilpasninger medføre fritagelse fra kravet om at fremlægge informationerne i et standardiseret format. En eventuel tilpasning eller fritagelse skal under alle omstændigheder sikre, at denne artikels målsætninger kan opfyldes.

Artikel 54

Forpligtelser, hvis der er flere indehavere af en typegodkendelse

Ved trinvis godkendelse, blandet godkendelse og etapevis typegodkendelse, er den fabrikant, der er ansvarlig for den respektive typegodkendelse, også ansvarlig for at meddele reparationsinformationer vedrørende den eller det pågældende system, komponent eller separate tekniske enhed eller vedrørende den pågældende etape til både den endelige fabrikant og uafhængige aktører.

Slutfabrikanten er ansvarlig for at stille informationer om hele køretøjet til rådighed for uafhængige aktører.

Artikel 55

Gebyrer for adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer

1. Fabrikanter kan opkræve rimelige gebyrer for adgangen til reparations- og vedligeholdelsesinformationer, arbejdsredskaber og oplæringskurser om traktorer, som er omfattet af denne forordning. Et gebyr anses ikke for rimeligt eller forholdsmæssigt, hvis det afholder den uafhængige aktør fra at søge adgang, fordi gebyrets størrelse ikke modsvarer den pågældendes anvendelsesbehov.

2. Fabrikanten skal stille reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer til rådighed på dags-, måneds- og årsbasis, og gebyrerne for adgang til disse informationer skal stå i forhold til adgangsperiodens længde.

Artikel 56

Forum om adgang til køretøjsinformationer

Anvendelsesområdet for de aktiviteter, der udføres af det forum om adgang til køretøjsinformationer, der er oprettet ved artikel 13, stk. 9, i Kommissionens forordning (EF) nr. 692/2008 af 18. juli 2008 om gennemførelse og ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2007 om typegodkendelse af motorkøretøjer med hensyn til emissioner fra lette personbiler og lette erhvervskøretøjer (Euro 5 og Euro 6) og om adgang til reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer³⁴), udvides til at omfatte køretøjer, der er omfattet af denne forordning.

På grundlag af beviser for forsætlig eller utilsigtet misbrug af OBD-informationer samt reparations- og vedligeholdelsesinformationer om køretøjer, rådgiver det i stk. 1 omhandlede forum Kommissionen om foranstaltninger for at forebygge sådant misbrug af informationer.

KAPITEL XVI

UDPEGELSE AF OG UNDERRETNING OM TEKNISKE TJENESTER

Artikel 57

Krav med hensyn til tekniske tjenester

1. Udpegende godkendende myndigheder sikrer, inden de udpeger en teknisk tjeneste i henhold til artikel 59, at den pågældende tjeneste opfylder kravene i nærværende artikels stk. 2 til 9.
2. Med forbehold af artikel 60, stk. 1, skal en teknisk tjeneste oprettes i henhold til en medlemsstats nationale ret og være en juridisk person.
3. En teknisk tjeneste skal være et tredjepartsorgan, der er uafhængigt af processen vedrørende konstruktion, fremstilling, levering eller vedligeholdelse af det køretøj, det system, den komponent eller den separate tekniske enhed, som det vurderer.

Et organ, der tilhører en erhvervsorganisation og/eller brancheforening, som repræsenterer virksomheder, der er involveret i konstruktion, fremstilling, tilvejebringelse, sammensætning, brug eller vedligeholdelse af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som det vurderer, kan, forudsat at det er påvist, at det er uafhængigt, og at der ikke er nogen interessekonflikt, anses for at opfylde kravene i første afsnit.

4. En teknisk tjeneste, dens øverste ledelse og det personale, der er ansvarlig for at foretage de kategorier af aktiviteter, som de er udpeget til i henhold til artikel 59, stk. 1, må ikke være konstruktør, fabrikant, leverandør eller reparatør af de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som den vurderer, eller repræsentere parter, der deltager i disse aktiviteter. Dette udelukker ikke anvendelsen af de vurderede køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder som omhandlet i nærværende artikels stk. 3, der er nødvendige for driften af den tekniske tjeneste eller anvendelsen af sådanne køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, til personlige formål.

En teknisk tjeneste skal sikre, at dets dattervirksomheder eller underentreprenører ikke påvirker den fortrolighed, objektivitet eller uvildighed, der er forbundet med de kategorier af aktiviteter, som den er blevet udpeget til.

5. En teknisk tjeneste og dens personale skal udføre kategorier af aktiviteter, de er udpeget til, med den størst mulige faglige integritet og den nødvendige tekniske kompetence på det specifikke område og må ikke påvirkes af nogen form for pression eller incitament, navnlig ikke af økonomisk art, som kan have indflydelse på dens afgørelser eller resultaterne af dens vurderingsaktiviteter, især ikke pression og incitamenter fra personer eller grupper af personer, som har en interesse i resultaterne af disse aktiviteter.

6. En teknisk tjeneste skal være i stand til at udføre samtlige de kategorier af aktiviteter, som den er udpeget til i overensstemmelse med artikel 59, stk. 1, ved i et omfang, der godtages af den udpegende godkendende myndighed, at påvise, at den har:

- a) personale med tilstrækkelig kompetence, specifik teknisk viden og faglig uddannelse samt tilstrækkelig og relevant erfaring til udførelse af opgaverne
- b) beskrivelser af de relevante procedurer for de kategorier af aktiviteter, som den søger om at blive udpeget til at udføre, så disse procedurers gennemsigtighed og reproducerbarhed sikres
- c) procedurer, der sætter den i stand til at udføre de kategorier af aktiviteter, som den søger om at blive udpeget til at udføre, under behørig hensyntagen til kompleksiteten af de pågældende køretøjs, systemers, komponenters eller separate tekniske enheders teknologi, og til produktionsprocessens karakter af masse- eller serieproduktion, og
- d) de nødvendige midler til på passende vis at udføre de opgaver, der er forbundet med de kategorier af aktiviteter, som den søger om at blive udpeget til, og adgang til alt nødvendigt udstyr eller nødvendige faciliteter.

Herudover skal den over for den udpegende godkendende myndighed påvise sin overensstemmelse med standarderne i de delegerede retsakter vedtaget i henhold til artikel 61, som er relevante for de aktiviteter, som den er udpeget til at udføre.

7. Det skal sikres, at den tekniske tjeneste, dens øverste ledelse og vurderingspersonalet arbejder uvildigt. De må ikke deltage i aktiviteter, som kan være i strid med deres objektivitet og integritet i forbindelse med de kategorier af aktiviteter, de er udpeget til at udføre.

8. Tekniske tjenester skal tegne en ansvarsforsikring med tilknytning til deres aktiviteter, medmindre medlemsstaten kan holdes ansvarlig i henhold til national ret, eller medlemsstaten selv er direkte ansvarlig for overensstemmelsesvurderingen.

9. Tekniske tjenesters personale har tavshedspligt med hensyn til alle oplysninger, det kommer i besiddelse af ved udførelsen af dets opgaver i henhold til denne forordning eller enhver bestemmelse i national ret, som gennemfører den, undtagen over for den udpegende godkendende myndighed, eller såfremt andet gælder i henhold til EU-retten eller national ret. Ejendomsrettigheder beskyttes.

Artikel 58

Dattervirksomheder og underentreprise i tilknytning til tekniske tjenester

1. Tekniske tjenester kan give visse af de aktiviteter, som de er udpeget til at udføre i henhold til artikel 59, stk. 1, i underentreprise eller lade disse udføre af en dattervirksomhed, hvis deres udpegende godkendende myndighed samtykker heri.

2. Hvis en teknisk tjeneste giver bestemte opgaver i forbindelse med de kategorier af aktiviteter, som den er udpeget til at udføre, i underentreprise eller anvender en dattervirksomhed, skal den sikre, at underentreprenøren eller dattervirksomheden opfylder kravene i artikel 57 og skal underrette den udpegende godkendende myndighed herom.

3. Tekniske tjenester har det fulde ansvar for de opgaver, der udføres af deres underentreprenører eller dattervirksomheder, uanset hvor disse er etablerede.

4. Tekniske tjenester skal kunne stille de relevante dokumenter vedrørende vurderingen af underentreprenørens eller dattervirksomhedens kvalifikationer og det arbejde, som disse har udført, til rådighed for den udpegende godkendende myndighed.

*Artikel 59***Udpegelse af tekniske tjenester**

1. Tekniske tjenester udpeges til en eller flere af følgende aktivitetskategorier afhængigt af deres kompetenceområde:
 - a) kategori A: tekniske tjenester, der i deres egne anlæg udfører de prøvninger, der er nævnt i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag I
 - b) kategori B: tekniske tjenester, der fører tilsyn med de prøvninger, der er nævnt i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag I, hvor sådanne prøvninger udføres i fabrikantens eller tredjemands anlæg
 - c) kategori C: tekniske tjenester, der foretager en regelmæssig vurdering og overvågning af fabrikan-tens procedurer til kontrol af produktionens overensstemmelse
 - d) kategori D: tekniske tjenester, der fører tilsyn med eller udfører prøvninger eller inspektioner som led i overvågningen af produktionens overensstemmelse.
2. En godkendende myndighed kan udpeges til teknisk tjeneste i forbindelse med en eller flere af de aktiviteter, der er nævnt i stk. 1.
3. Tekniske tjenester i tredjelande ud over dem, der er udpeget i overensstemmelse med artikel 60, kan underrettes i henhold til artikel 63, men kun hvis en sådan accept af de tekniske tjenester er fastsat i en bilateral aftale mellem Unionen og det berørte tredjeland. Dette hindrer ikke en teknisk tjeneste etableret i henhold til en medlemsstats nationale ret i overensstemmelse med artikel 57, stk. 2, i at etablere underafdelinger i tredjelande, forudsat at disse underafdelinger ledes og kontrolleres direkte af den udpegede tekniske tjeneste.

*Artikel 60***Fabrikantens akkrediterede interne tekniske tjenester**

1. En fabrikants akkrediterede interne tekniske tjeneste kan kun udpeges til kategori A-aktiviteter, for så vidt angår de tekniske krav, for hvilke prøvning i fabrikantregi er tilladt ved en delegeret retsakt vedtaget i henhold til denne forordning. Denne tekniske tjeneste skal udgøre en separat, særskilt del af foretagendet og må ikke være involveret i konstruktion, fremstilling, levering eller vedligeholdelse af de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, den vurderer.
2. En akkrediteret intern teknisk tjeneste skal opfylde følgende krav:
 - a) den skal ud over at være udpeget af en medlemsstats godkendende myndighed være akkrediteret af et nationalt akkrediteringsorgan som defineret i artikel 2, nr. 11, i forordning (EF) nr. 765/2008 og i overensstemmelse med de standarder og procedurer omhandlet i nærværende forordnings artikel 61
 - b) den akkrediterede interne tekniske tjeneste og dens personale skal være organisatorisk identificer-bare og have rapporteringsmetoder inden for det foretagende, som den udgør en del af, som sikrer dens uvildighed og dokumenterer denne over for det relevante nationale akkrediteringsorgan
 - c) hverken den akkrediterede interne tekniske tjeneste eller dens personale må deltage i aktiviteter, som kan være i strid med deres objektivitet og integritet i forbindelse med de kategorier af aktiviteter, de er udpeget til at udføre
 - d) den akkrediterede interne tekniske tjeneste må udelukkende yde sine tjenester til det foretagende, som den udgør en del af.

3. En akkrediteret intern teknisk tjeneste behøves for så vidt angår artikel 63 ikke notificeret til Kommissionen, men efter den godkendende myndigheds anmodning skal det foretagende, som den udgør en del af, eller af det nationale akkrediteringsorgan underrette om dens akkreditering.

Artikel 61

Procedurer for præstationsstandarder og vurdering af tekniske tjenester

For at sikre, at tekniske tjenester opfylder de samme høje præstationsstandarder i alle medlemsstaterne, tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 71 vedrørende de standarder, som de tekniske tjenester skal opfylde, og proceduren for deres vurdering i overensstemmelse med artikel 62 og deres akkreditering i overensstemmelse med artikel 60.

Artikel 62

Vurdering af tekniske tjenesters kompetencer

1. Den udpegende godkendende myndighed udarbejder en vurderingsrapport, der påviser, at den ansøgende tekniske tjeneste er blevet vurderet med hensyn til dens opfyldelse af kravene i denne forordning og i de delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning. Denne rapport kan omfatte et akkrediteringscertifikat udstedt af et akkrediteringsorgan.
2. Den vurdering, som den i stk. 1 omhandlede rapport baseres på, skal gennemføres efter de bestemmelser, der er fastlagt i en delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 61. Vurderingsrapporten revideres mindst hvert tredje år.
3. Vurderingsrapporten tilsendes Kommissionen på anmodning. I de tilfælde, hvor vurderingen ikke er baseret på en akkrediteringsattest udstedt af et nationalt akkrediteringsorgan, der attesterer, at den tekniske tjeneste opfylder kravene i denne forordning, skal den udpegende godkendende myndighed forelægge Kommissionen dokumentation, der attesterer den tekniske tjenestes kompetence og de ordninger, der er oprettet til sikring af, at den tekniske tjeneste overvåges regelmæssigt af den udpegende godkendende myndighed og opfylder kravene i denne forordning og de delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne forordning.
4. Den godkendende myndighed, der ønsker at blive udpeget som teknisk tjeneste i overensstemmelse med artikel 59, stk. 2, skal dokumentere overensstemmelse gennem en vurdering, der skal foretages af auditorer, der er uafhængige af den aktivitet, der vurderes. Sådanne auditorer kan være fra samme organisation, forudsat at de forvaltes separat fra det personale, der udfører den vurderede aktivitet.
5. En akkrediteret intern teknisk tjenesteskål skal overholde de relevante bestemmelser i denne artikel.

Artikel 63

Underretningsprocedurer

1. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om navne og adresser, herunder e-mail-adresser, på de ansvarlige personer og om aktivitetskategorien for hver teknisk tjeneste, de har udpeget, samt om alle senere ændringer af disse udpegelser. Det skal angives i underretningsdokumentet, for hvilke emneområder opført i bilag I de tekniske tjenester er udpeget.

2. En teknisk tjeneste kan kun udføre de i artikel 59, stk. 1, omhandlede aktiviteter på vegne af den udpegende godkendende myndighed, der er ansvarlig for typegodkendelsen, hvis Kommissionen i forvejen er blevet underrettet herom i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1.
3. En teknisk tjeneste kan udpeges af flere udpegende godkendende myndigheder og gøres til genstand for en underretning fra disse udpegende godkendende myndigheders medlemsstater, uanset den eller de kategorier af aktiviteter, som den skal udføre i overensstemmelse med artikel 59, stk. 1.
4. Kommissionen skal underrettes om enhver efterfølgende relevant ændring af udpegelsen.
5. Hvis en specifik organisation eller et kompetent organ, der udfører en aktivitet, som ikke er omfattet af artikel 59, stk. 1, skal udpeges i henhold til en retsakt opført i bilag I, foretages underretningen i overensstemmelse med nærværende artikel.
6. Kommissionen offentliggør listen over og de nærmere oplysninger vedrørende tekniske tjenester, for hvilke der er indgivet underretning i overensstemmelse med denne artikel, på sit websted.

Artikel 64

Ændringer af udpegelsen

1. Hvis en udpegende myndighed har konstateret eller er blevet underrettet om, at en teknisk tjeneste, som den har udpeget, ikke længere opfylder kravene i denne forordning, eller at den ikke opfylder sine forpligtelser, skal den udpegende myndighed begrænse, suspendere eller inddrage udpegelsen, alt efter hvad der er mest hensigtsmæssigt, og afhængigt af i hvor høj grad kravene eller forpligtelserne ikke er blevet opfyldt. Den medlemsstat, der har indgivet underretning om den pågældende tekniske tjeneste, underretter straks Kommissionen herom. Kommissionen ændrer de offentliggjorte oplysninger omhandlet i artikel 63, stk. 6, i overensstemmelse hermed.
2. Hvis udpegelsen begrænses, suspenderes eller inddrages, eller hvis den tekniske tjeneste har indstillet sine aktiviteter, skal den udpegende godkendende myndighed træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at denne tekniske tjenestes sager enten behandles af en anden teknisk tjeneste eller står til rådighed for de ansvarlige udpegende godkendende myndigheder eller og markedsovervågningsmyndigheder efter disses anmodning.

Artikel 65

Anfægtelse af tekniske tjenesters kompetence

1. Kommissionen undersøger alle sager, hvor den har eller forelægges grund til at tvivle på en teknisk tjenestes kompetence eller fortsatte opfyldelse af de krav og forpligtelser, der påhviler den.
2. Den udpegende godkendende myndigheds medlemsstat skal efter anmodning forelægge Kommissionen alle oplysninger om grundlaget for udpegelsen eller opretholdelsen af udpegelsen af den pågældende tekniske tjeneste.
3. Kommissionen skal sikre, at alle følsomme oplysninger, som den indhenter som led i sine undersøgelser, behandles fortroligt.
4. Hvis Kommissionen finder, at en teknisk tjeneste ikke opfylder eller ikke længere opfylder de krav, som dens udpegelse forudsætter, underretter den den udpegende godkendende myndigheds medlemsstat herom med henblik på i samarbejde med den pågældende medlemsstat at fastsætte de fornødne afhjæl-

pende foranstaltninger og pålægger den pågældende medlemsstat at træffe disse afhjælpende foranstaltninger, herunder om nødvendigt inddragelse af udpegelsen.

Artikel 66

Tekniske tjenesters operationelle forpligtelser

1. Tekniske tjenester udfører de kategorier af aktiviteter, som de er udpeget til af den udpegende godkendende myndighed og i overensstemmelse med de overensstemmelsesvurderings- og prøvningsprocedurer, der er fastsat i denne forordning og i de retsakter, der er opført i bilag I.

Tekniske tjenester skal føre tilsyn med eller selv udføre de prøvninger, der kræves med henblik på godkendelse eller inspektion som fastsat i denne forordning eller i en af de i bilag I opførte retsakter, medmindre der er givet tilladelse til alternative procedurer. Tekniske tjenester udfører ikke prøvninger, vurderinger eller inspektioner, som de ikke er blevet behørigt udpeget til af deres godkendende myndighed.

2. Tekniske tjenester skal til enhver tid

- a) give deres udpegende godkendende myndigheder mulighed for i givet fald at overvære den tekniske tjenestes udførelse af overensstemmelsesvurderingen, og
- b) med forbehold af artikel 57, stk. 9, og artikel 67, på anmodning give deres udpegende godkendende myndighed oplysninger om de kategorier af aktiviteter, der er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde.

3. Hvis en teknisk tjeneste konstaterer, at krav, der er fastsat i denne forordning, ikke er opfyldt af en fabrikant, skal den underrette den udpegende godkendende myndighed herom, således at den udpegende godkendende myndighed kan pålægge den pågældende fabrikant at træffe passende afhjælpende foranstaltninger og efterfølgende undlade at udstede typegodkendelsesattest, medmindre de passende afhjælpende foranstaltninger er truffet i et omfang, som kan godtages af den godkendende myndighed.

4. Hvis en teknisk tjeneste, der handler på vegne af den udpegende godkendende myndighed, i forbindelse med overvågningen af produktionens overensstemmelse efter udstedelsen af en typegodkendelsesattest konstaterer, at et køretøj, et system, en komponent eller en separat teknisk enhed ikke længere er i overensstemmelse med denne forordning, skal den underrette den udpegende godkendende myndighed herom. Den godkendende myndighed træffer passende forholdsregler som fastsat i artikel 28.

Artikel 67

De tekniske tjenesters oplysningsforpligtelser

1. Tekniske tjenester underretter deres udpegende myndigheder om følgende:

- a) enhver konstateret ikke-overensstemmelse, som kan nødvendiggøre nægtelse, begrænsning, suspension eller inddragelse af en typegodkendelsesattest
- b) ethvert forhold, der har indflydelse på omfanget af og betingelserne for deres udpegelse
- c) enhver anmodning om oplysninger om deres aktiviteter, som de har modtaget fra markedsovervågningsmyndighederne.

2. Efter anmodning fra den udpegende godkendende myndighed skal tekniske tjenester fremlægge oplysninger om de aktiviteter, der udføres inden for det område, for hvilket de er udpeget, og om alle øvrige aktiviteter, de har udført, herunder grænseoverskridende aktiviteter og underentreprise.

KAPITEL XVII

GENNEMFØRELSESRETSAKTER OG DELEGEDE RETSAKTER

Artikel 68

Gennemførelsesretsakter

Med henblik på at nå de i denne forordning fastsatte mål og for at fastlægge ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning vedtager Kommissionen efter undersøgelsesproceduren i artikel 69, stk. 2, gennemførelsesretsakter, der fastlægger følgende gennemførelsesforanstaltninger:

- a) modeller for det oplysningsskema og den informationsmappe, der er omhandlet i artikel 22
- b) nummereringssystemet for de EU-typegodkendelsesattester, der er omhandlet i artikel 24, stk. 4
- c) modellen for den EU-typegodkendelsesattest, som er omhandlet i artikel 25, stk. 2
- d) modellen for bilaget med prøvningsresultater, der vedlægges EU-typegodkendelsesattesten som omhandlet i artikel 25, stk. 3, litra a)
- e) modellen for listen over gældende krav eller retsakter som omhandlet i artikel 25, stk. 6
- f) de generelle krav til formatet for den prøvningsrapport, som er omhandlet i artikel 27, stk. 1
- g) modellen for den typeattest, som er omhandlet i artikel 33, stk. 2
- h) modellen for det EU-typegodkendelsesmærke, som er omhandlet i artikel 34
- i) tilladelsen til at give EU-typegodkendelser med undtagelse for nye teknologier eller nye principper som omhandlet i artikel 35, stk. 3
- j) modellerne for typegodkendelsesattesten og typeattesten for så vidt angår nye teknologier eller nye principper som omhandlet i artikel 35, stk. 4
- k) tilladelsen til en medlemsstat til at udvide typegodkendelsen som omhandlet i artikel 36, stk. 2
- l) listen over dele eller udstyr som omhandlet i artikel 45, stk. 2
- m) modellen og nummereringssystemet for den attest, der er omhandlet i artikel 46, stk. 3, samt alle aspekter vedrørende godkendelsesproceduren som omhandlet i den i nævnte artikel
- n) modellen for den attest, der påviser overensstemmelse over for den godkendende myndighed, som omhandlet i artikel 53, stk. 8.

Artikel 69

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af »Det Tekniske Udvalg for Landbrugskøretøjer« (TC-AV). Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendes.

Artikel 70

Ændring af bilagene

Uden at det berører denne forordnings øvrige bestemmelser om ændring af bilagene hertil, tillægges Kommissionen beføjelser til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 71, vedrørende ændringer af bilag I med henblik på at indføre retsaktsreference og tage berigtigelser i betragtning.

*Artikel 71***Udøvelse af delegerede beføjelser**

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastsatte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 17, stk. 5, artikel 18, stk. 4, artikel 19, stk. 6, artikel 20, stk. 8, artikel 27, stk. 6, artikel 28, stk. 6, artikel 45, stk. 4, artikel 49, stk. 3, artikel 53, stk. 12, artikel 61 og artikel 70, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 22. marts 2013.
3. Den i artikel 17, stk. 5, artikel 18, stk. 4, artikel 19, stk. 6, artikel 20, stk. 8, artikel 27, stk. 6, artikel 28, stk. 6, artikel 45, stk. 4, artikel 49, stk. 3, artikel 53, stk. 12, artikel 61 og artikel 70 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidig Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 17, stk. 5, artikel 18, stk. 4, artikel 19, stk. 6, artikel 20, stk. 8, artikel 27, stk. 6, artikel 28, stk. 6, artikel 45, stk. 4, artikel 49, stk. 3, artikel 53, stk. 12, artikel 61 og artikel 70, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

KAPITEL XVIII**AFSLUTTENDE BESTEMMELSER***Artikel 72***Sanktioner**

1. Medlemsstaterne fastsætter sanktioner for erhvervsdrivendes overtrædelse af bestemmelserne i denne forordning og delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning. De træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at sanktionerne gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne underretter senest den 23. marts 2015 Kommissionen om disse sanktionsbestemmelser og giver omgående Kommissionen meddelelse om senere ændringer af betydning for dem.
2. De typer overtrædelser, for hvilke der gælder sanktioner, omfatter:
 - a) afgivelse af falske erklæringer i forbindelse med godkendelsesprocedurer eller procedurer, der fører til tilbagekaldelse
 - b) forfalskning af prøvningsresultater vedrørende typegodkendelse eller overensstemmelse med reglerne efter ibrugtagning
 - c) tilbageholdelse af data eller tekniske specifikationer, der kan føre til tilbagekaldelse, nægtelse eller inddragelse af typegodkendelse

- d) brug af manipulationsanordninger
- e) nægtelse af adgang til oplysninger
- f) erhvervsdrivendes tilgængeliggørelse på markedet af køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, som er genstand for godkendelse, uden en sådan godkendelse, eller forfalskning af dokumenter eller påskrifter med henblik herpå.

Artikel 73

Overgangsbestemmelser

1. Med forbehold af de øvrige bestemmelser i denne forordning, medfører denne forordning ikke ugyldighed for en EU-typegodkendelse meddelt for køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder før den 1. januar 2016.
 2. De godkendende myndigheder meddeler fortsat udvidelse af godkendelser til de køretøjer, systemer, komponenter eller separate tekniske enheder, der er omhandlet i stk. 1, i overensstemmelse med direktiv 2003/37/EF og ethvert andet direktiv anført i artikel 76, stk. 1. Sådanne godkendelser må imidlertid ikke anvendes med henblik på at opnå en typegodkendelse for et køretøj i henhold til denne forordning.
 3. Nye systemer, komponenter, separate tekniske enheder eller køretøjer af typer, der er typegodkendt som helt køretøj i henhold til direktiv 2003/37/EF, kan, ved undtagelse fra denne forordning, fortsat registreres, markedsføres eller ibrugtages indtil den 31. december 2017. Ny køretøjer af typer, der ikke er underlagt typegodkendelse i henhold til direktiv 2003/37/EF, kan også fortsat blive registreret eller tages i brug inden denne dato i overensstemmelse med national ret i den medlemsstat, hvor ibrugtagningen eller registreringen finder sted.
- I sådanne tilfælde må de nationale myndigheder ikke forbyde, begrænse eller hindre registrering, markedsføring eller ibrugtagning af køretøjer, der er i overensstemmelse med den godkendte type.

Artikel 74

Rapport

1. Senest den 31. december 2019 underretter medlemsstaterne Kommissionen om anvendelsen af typegodkendelsesprocedurerne i denne forordning.
2. På grundlag af underretningen i stk. 1 aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af denne forordning senest den 31. december 2020.

Artikel 75

Gennemgang

1. Kommissionen aflægger senest den 31. december 2022 rapport til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende de emner, der er omhandlet i stk. 3.
2. Rapporten udarbejdes på grundlag af en omfattende høring af de relevante interessere, og skal tage hensyn til de gældende, tilknyttede europæiske og internationale standarder.
3. Senest den 31. december 2021 aflægger medlemsstaterne rapport til Kommissionen om:

- a) antallet af individuelle godkendelser pr. år, der er givet til køretøjer, som er omfattet af denne forordning, inden deres første registrering, af de nationale myndigheder i den pågældende medlemsstat efter den 1. januar 2016
 - b) de nationale kriterier, som disse godkendelser var baseret på, for så vidt som disse kriterier afveg fra de krav, der er obligatorisk gældende for EU-typegodkendelse.
4. Rapporten ledsages, hvis hensigtsmæssigt, af lovgivningsmæssige forslag, og skal undersøge inddragelsen af individuelle godkendelser i forordningen på grundlag af harmoniserede krav.

Artikel 76

Ophævelse

1. Med forbehold af nærværende forordnings artikel 73, stk. 2, ophæves direktiv 2003/37/EF, 74/347/EØF, 76/432/EØF, 76/763/EØF, 77/537/EØF, 78/764/EØF, 80/720/EØF, 86/297/EØF, 86/298/EØF, 86/415/EØF, 87/402/EØF, 2000/25/EF, 2009/57/EF, 2009/58/EF, 2009/59/EF, 2009/60/EF, 2009/61/EF, 2009/63/EF, 2009/64/EF, 2009/66/EF, 2009/68/EF, 2009/75/EF, 2009/76/EF og 2009/144/EF med virkning fra 1. januar 2016.
2. Henvisninger til de ophævede direktiver gælder som henvisninger til denne forordning og læses, for så vidt angår direktiv 2003/37/EF, i henhold til sammenligningstabellen i bilag III.

Artikel 77

Ændring af direktiv 2006/42/EF

Første led i litra e) i artikel 1, stk. 2, i direktiv 2006/42/EF affattes således:

»— landbrugs- og skovbrugstraktorer, bortset fra maskiner monteret på disse køretøjer«.

Artikel 78

Ikrafttræden og anvendelse

1. Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.
2. Den finder anvendelse fra den 1. januar 2016.

Fra den 22. marts 2013 kan de nationale myndigheder ikke nægte at meddele EU-typegodkendelse eller national typegodkendelse på anmodning af en fabrikant for en ny type køretøj eller forbyde registrering, markedsføring eller ibrugtagning af et nyt køretøj, såfremt det pågældende køretøj er i overensstemmelse med denne forordning og delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter vedtaget i henhold til denne forordning.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Strasbourg, den 5. februar 2013.

På Europa-Parlamentets vegne

M. SCHULZ

Formand

På Rådets vegne

L. CREIGHTON

Formand

BILAG I

LISTE OVER KRAV I FORBINDELSE MED EU-TYPEGODKENDELSE AF ET KØRETØJ

BILAG I

LISTE OVER KRAV I FORBINDELSE MED EU-TYPEGODKENDELSE AF ET KØRETØJ

Nr.	Artikel	Område	Retsaktreference	Motor-køretøjer	Køretøjsklasse																	
					T1a	T1b	T2a	T2b	T3a	T3b	T4.1a	T4.1b	T4.2a	T4.2b	T4.3a	T4.3b	Ca	Cb	Ra	Rb	Sa	Sb
												(+)		(+)			(+)	(+)				
1	17, stk.2, litra a)	Køretøjskonstruktionens integritet	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	X	X	X	X
2	17, stk.2, litra b)	Maksimal konstruktionsfart, fartregulator og anordninger til fartbegrænsning	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
3	17, stk.2, litra b)	Bremseanordninger og påhængsvogsbremsekobling	FBKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	17, stk.2, litra b)	Styringsapparat for hurtige traktorer	FFSKK (baseret på ECE 79 REV [nyt nummer])	Y	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	I	NA	NA	NA	NA
5	17, stk.2, litra b)	Styreapparat	FFSKK	Y	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	I	NA	NA	NA	NA	NA
6	17, stk.2, litra b)	Speedometer			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA
7	17, stk.2, litra c)	Synsfelt og forrudeviskere	FFSKK (baseret på ECE 71 REV. 1)	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
8	17, stk.2, litra c)	Ruder	FFSKK (baseret på ECE 43 Rev2 Am3 Sup11)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
9	17, stk.2, litra c)	Førerspejle	FFSKK	Y	X	X	X	X	NA	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA

[illegible]

			ECE 99 Supplement 6 til regulativets oprindelige udgave; ECE 112 ændrings-serie 01; ECE 113 Supplement 9 til regulativets oprindelige udgave)																				
12	17, stk. 2, litra d)	Belysningsanlæg	FFSKK (baseret på ECE 86 Am [nyt nummer])		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	X	X	X	X	
13	17, stk. 2, litra e)	Beskyttelse af personer i køretøjet, herunder indvendigt udstyr, nakkestøtter, sikkerhedsseler, døre	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA	
14	17, stk. 2, litra f)	Køretøjets udvendige dele og tilbehør	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
15	17, stk. 2, litra g)	Elektromagnetisk kompatibilitet	FFSKK	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA	
16	17, stk. 2, litra h)	Lydsignalapparat	FFSKK	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA	

17	17, stk. 2, litra i)	Opvarmningsanlæg	FFSKK	Y	X	X	X	X	X	NA	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
18	17, stk. 2, litra j)	Anordninger mod uautoriseret brug	FFSKK	Y (kun for klasse T og C)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	Z	Z	X	X
19	17, stk. 2, litra k)	Nummerplade	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	X	X	X	X
20	17, stk. 2, litra k)	Foreskrevne skilte og mærker	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	X	X	X	X
21	17, stk. 2, litra l)	Dimensioner og påhængskøretøjets masse	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	X	X	X	X
22	17, stk. 2, litra l)	Tilladt totalmasse	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
23	17, stk. 2, litra l)	Ballastmasse	FFSKK		X	X	X	X	NA	NA	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
24	17, stk. 2, litra m)	Elektriske systemers sikkerhed	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
25	17, stk. 2, litra a), 17, stk. 2, litra m), 18, stk. 2, litra l)	Brændstoftank	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA

26	17, stk. 2, litra n)	Beskyttelse bagtil	FFSKK		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X	NA	NA
27	17, stk. 2, litra o)	Beskyttelse mod siderne	FFSKK		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	NA	NA
28	17, stk. 2, litra p)	Lad	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
29	17, stk. 2, litra q)	Trækanordninger	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
30	17, stk. 2, litra r)	Dæk	FFSKK (baseret på ECE 106 Am5 Sup6)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	X	X	X	X
31	17, stk. 2, litra s)	Stærkafskærmnin gssystemer	FFSKK	Y	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	X	NA	NA	NA	X	NA	NA
32	17, stk. 2, litra t)	Bakgear	FFSKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA
33	17, stk. 2, litra u)	Sporvidder	FFSKK		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X	NA	NA	NA	NA
34	17, stk. 2, litra v)	Mekaniske koblinger	FFSKK		X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	I	I	X	X	X	X
35	18, stk. 2, litra a)	ROPS	FFKK (prøvningsrapport alternativ til den for anvendelsesområ det for OECD Code. 3, som ændret)		X	X	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA	NA	NA

36	18, stk. 2, litra a)	ROPS (bælter)	FFKK (prøvnings- rapport alternativ til den for anvendelsesområ- det for OECD Code 8, som ændret)		NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	X	X	NA	NA	NA	NA
37	18, stk. 2, litra a)	ROPS (statisk afprøvning)	FFKK (prøvnings- rapport alternativ til den for anvendelsesområ- det for OECD Code 4, som ændret)		X	X	NA	NA	NA	NA	NA	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA
38	18, stk. 2, litra a)	ROPS, frontmonteret (smalsporede traktorer)	FFKK (prøvnings- rapport alternativ til den for anvendelsesområ- det for OECD Code 6, som ændret)		NA	NA	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA	X	X	NA	NA	NA	NA	NA	NA
39	18, stk. 2, litra a)	ROPS, bagmonteret (smalsporede traktorer)	FFKK (prøvnings- rapport alternativ til den for anvendelsesområ- det for OECD Code 7, som ændret)		NA	NA	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA	X	X	NA	NA	NA	NA	NA	NA
40	18, stk. 2, litra b)	FOPS, beskyttelse mod nedfaldende genstande	FFKK (prøvnings- rapport alternativ til den for		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA

			anvendelsesområ det for OECD Code 10, som ændret)																			
41	18, stk. 2, litra c)	Passagersæder	FFKK		X	X	NA	NA	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
42	18, stk. 2, litra d)	Støjniveau for føreren	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA
43	18, stk. 2, litra e)	Førersæde	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
44	18, stk. 2, litra f)	Betjeningsplads og adgangsforhold til førerplads	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
45	18, stk. 2, litra g)	Kraftudtag	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA
46	18, stk. 2, litra h)	Afskærmning af transmissionsele menter	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA
47	18, stk. 2, litra i)	Sikkerhedsseler forankringer	FFKK (prøvnings- rapport alternativ til den for anvendelsesområ det for OECD Code 3, 4, 6, 7, 8; som ændret)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
48	18, stk. 2, litra j)	Sikkerhedsseler	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA

49	18, stk. 2, litra k)	OPS, beskyttelse mod indtrængende genstande	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
50	18, stk. 2, litra l)	Udstødningssystem	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NA	NA	NA	NA
51	18, stk. 2, litra l), 18, stk. 2, litra n), 18, stk. 2, litra q), 18, stk. 4	Brugsvejledning	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
52	18, stk. 2, litra o)	Betjeningsgreb, herunder især anordninger til nødstop og automatisk stop	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
53	18, stk. 2, litra p)	Beskyttelse mod mekaniske farer ud over dem, der er omhandlet i artikel 18, stk. 2, litra a), b), g) og k), herunder beskyttelse mod brud på væskeførende rør og køretøjets ukontrollerede bevægelser	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	Z	Z	X	X
54	18, stk. 2, litra	Afskærmninger og	FFKK		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	Z	Z	X	X

[illegible]

62	19, stk. 2, litra b)	Eksternt støjniveau	FKMFP (grænseværdier fra 2009/63/EF)	Y	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	I	I	NA	NA	NA	NA
----	----------------------------	------------------------	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

(+)= hvis en sådan underkategori opstilles under klassen

(++)= kun for underkategorier svarende til de b-mærkede under T

X= finder anvendelse

I= det samme som for T afhængig af klasserne

Y= de relevante retsakter for motorkøretøjer accepteres som ækvivalente, jf. den delegerede retsakt

Z= kun gældende for udskifteligt trukket materiel hørende under R, når den tekniske tilladte totalmasse i forhold til egenmasse er lig med eller større end 3,0 (artikel 3, definition 9)

NA= ikke relevant

FFSKK= forordning om krav til funktionel sikkerhed til køretøjer (delegeret retsakt)

FFKK= forordning om fremstillingskrav til køretøjer (delegeret retsakt)

FKMFP= Forordning om krav til miljø- og fremdriftspræstationer (delegeret retsakt)

FBKK= Forordning om bremsekrav til køretøjer (delegeret retsakt)

BILAG II**GRÆNSER FOR SMÅ SERIER**

Antallet af enheder inden for en type, der kan stilles til rådighed på markedet, registreres eller ibrugtages pr. år i hver medlemsstat, må ikke overstige de nedenfor angivne tal for den pågældende køretøjsklasse.

Klasse	Enheder (for hver type)
T	150
C	50

BILAG III**Sammenligningstabel**

(jf. artikel 76)

Direktiv 2003/37/EF	Denne forordning
Artikel 1	Artikel 1 og 2
Artikel 2	Artikel 3
Artikel 3	Artikels 20-23
Artikel 4	Artikel 22, 24 og 26
Artikel 5	Artikels 29-31
Artikel 6	Artikel 33 og 34
Artikel 7	Artikel 5, 38 og 40
Artikel 8, stk. 1,	Artikel 38, stk. 2,
Artikel 8, stk. 2,	Artikel 35-37, Artikel 39
Artikel 9	Artikel 37
Artikel 10	Artikel 39
Artikel 11	Artikel 35 og 36
Artikel 12	Artikel 49 og 50
Artikel 13	Artikel 8 og 28
Artikel 14	Artikel 24
Artikel 15	Artikel 41-48
Artikel 16	Artikel 41 og 44
Artikel 17	Artikel 44
Artikel 18	Artikel 48
Artikel 19	Artikel 68, 70 og 71
Artikel 20	Artikel 69
Artikel 21	Artikel 5, Artikel 57-67
Artikel 22	—
Artikel 23	—
Artikel 24	—
Artikel 25	—
Artikel 26	—

-
- 1) EUT C 54 af 19.2.2011, s. 42.
 - 2) Europa-Parlamentets holdning af 20.11.2012 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 28.1.2013.
 - 3) EUT L 171 af 9.7.2003, s. 1.
 - 4) EFT L 59 af 27.2.1998, s. 1.
 - 5) EUT L 157 af 9.6.2006, s. 24.
 - 6) EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30.
 - 7) Rådets afgørelse 97/836/EF af 27. november 1997 (EFT L 346 af 17.12.1997, s. 78).
 - 8) EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.
 - 9) EFT L 191 af 15.7.1974, s. 5.
 - 10) EFT L 122 af 8.5.1976, s. 1.
 - 11) EFT L 262 af 27.9.1976, s. 135.
 - 12) EFT L 220 af 29.8.1977, s. 38.
 - 13) EFT L 255 af 18.9.1978, s. 1.
 - 14) EFT L 194 af 28.7.1980, s. 1.
 - 15) EFT L 186 af 8.7.1986, s. 19.
 - 16) EFT L 186 af 8.7.1986, s. 26.
 - 17) EFT L 240 af 26.8.1986, s. 1.
 - 18) EFT L 220 af 8.8.1987, s. 1.
 - 19) EFT L 173 af 12.7.2000, s. 1.
 - 20) EUT L 261 af 3.10.2009, s. 1.
 - 21) EUT L 198 af 30.7.2009, s. 4.
 - 22) EUT L 198 af 30.7.2009, s. 9.
 - 23) EUT L 198 af 30.7.2009, s. 15.
 - 24) EUT L 203 af 5.8.2009, s. 19.
 - 25) EUT L 214 af 19.8.2009, s. 23.
 - 26) EUT L 216 af 20.8.2009, s. 1.
 - 27) EUT L 201 af 1.8.2009, s. 11.
 - 28) EUT L 203 af 5.8.2009, s. 52.
 - 29) EUT L 261 af 3.10.2009, s. 40.
 - 30) EUT L 201 af 1.8.2009, s. 18.
 - 31) EUT L 27 af 30.1.2010, s. 33.
 - 32) EUT L 374 af 27.12.2006, s. 10.
 - 33) EUT L 263 af 9.10.2007, s. 1.
 - 34) EUT L 199 af 28.7.2008, s. 1.

Bilag 4**Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EØS-relevant tekst) (meddelt under nummer K(2003) 1422)**

Kommissionens henstilling

af 6. maj 2003

om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder

(meddelt under nummer K(2003) 1422)

(EØS-relevant tekst)

(2003/361/EF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER,

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 211, andet led, og

som tager følgende i betragtning:

(1) I en beretning, som Kommissionen i 1992 forelagde Rådet, efter at Rådet (industri) på sit møde den 28. maj 1990 havde anmodet herom, havde Kommissionen foreslået at begrænse antallet af definitioner af små og mellemstore virksomheder, der anvendes på fællesskabsplan. Kommissionens henstilling 96/280/EF af 3. april 1996 vedrørende definitionen af små og mellemstore virksomheder¹⁾ var baseret på en forestilling om, at det kan skabe inkonsekvenser, at der findes forskellige definitioner på fællesskabsplan og på nationalt plan. Man fandt, at i et indre marked uden interne grænser bør behandlingen af virksomhederne være baseret på et sæt fælles regler. Det er så meget mere nødvendigt at fortsætte denne strategi, som der er en omfattende vekselvirkning mellem de nationale foranstaltninger og fællesskabsforanstaltningerne til støtte for mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (SMV'er), f.eks. med hensyn til strukturfondene og inden for forskning, idet man også bør undgå, at Fællesskabet målretter sine foranstaltninger mod en bestemt kategori af SMV'er, og medlemsstaterne målretter deres mod en anden. Desuden fandt man, at hvis Kommissionen, medlemsstaterne, Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Investeringsfond (EIF) anvender samme definition, vil det styrke konsekvensen og effektiviteten i forbindelse med politikker, der har SMV'er som målgruppe, og dermed begrænse risikoen for konkurrenceforvridning.

(2) Henstilling 96/280/EF har fundet bred anvendelse i medlemsstaterne, og definitionen i bilaget dertil er bl.a. blevet overtaget i Kommissionens forordning (EF) nr. 70/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder²⁾. Ud over den nødvendige tilpasning til den økonomiske udvikling, som der gives mulighed for i artikel 2 i bilaget til den nævnte henstilling, bør der tages hensyn til en række fortolkningsvanskeligheder, som har vist sig i forbindelse med anvendelsen af den, samt til de bemærkninger, som virksomhederne har fremsat. Under hensyn til det antal ændringer, der skal foretages i henstilling 96/280/EF, bør henstillingen, også af klarhedshensyn, erstattes af en ny henstilling.

(3) Det bør præciseres, at begrebet virksomhed i henhold til traktatens artikel 48, 81 og 82 som fortolket af De Europæiske Fællesskabers Domstol omfatter ethvert foretagende, uanset dets retlige form, der udøver en økonomisk aktivitet, herunder især foretagender, der i form af enkeltmandsvirksomheder eller

familievirksomheder udøver en håndværksmæssig aktivitet eller andre aktiviteter, samt personselskaber eller foreninger, som regelmæssigt udøver en økonomisk aktivitet.

(4) Kriteriet om antallet af beskæftigede personer (herefter "kriteriet om antallet af beskæftigede") er uden tvivl fortsat et af de vigtigste, og det må betragtes som hovedkriteriet, men det er nødvendigt at indføre et supplerende finansielt kriterium for at tage højde for en virksomheds reelle betydning, dens resultater og dens stilling i forhold til konkurrenterne. Det er imidlertid ikke ønskeligt at indføre omsætningen som det eneste finansielle kriterium, navnlig fordi virksomheder inden for handels- og distributionssektoren ifølge deres natur har en større omsætning end fremstillings-sektoren. Omsætningskriteriet bør således kombineres med den samlede balance, som afspejler en virksomheds generelle økonomiske formåen, idet der dog skal være mulighed for, at et af disse to kriterier kan overskrides.

(5) Tærsklerne for omsætningen vedrører virksomheder med meget forskellige økonomiske aktiviteter. For ikke i urimelig grad at begrænse fordelene ved at anvende definitionen bør der foretages en ajourføring, hvor der tages hensyn til både pris- og produktivitetsudviklingen.

(6) Med hensyn til tærsklerne for den samlede balance er der, medmindre der foreligger nye forhold, god grund til at holde fast ved den fremgangsmåde, i henhold til hvilken der på tærsklerne for omsætningen anvendes en koefficient, der beregnes på grundlag af det eksisterende statistiske forhold mellem disse to variabler. Den statistiske udvikling medfører en øget stigning i tærsklen for omsætningen. Denne udvikling har været forskellig alt efter virksomhedernes størrelseskategori, og koefficienten bør derfor tilpasses, således at man i videst mulige omfang afspejler den økonomiske udvikling og ikke stiller mikrovirksomhederne og de små virksomheder ugunstigt i forhold til de mellemstore virksomheder. For mikrovirksomheder og små virksomheder er koefficienten meget tæt på 1. Af hensyn til forenklingen bør der derfor for disse kategorier vælges samme værdi for tærsklen for omsætningen og tærsklen for den samlede balance.

(7) Ligesom i henstilling 96/280/EF repræsenterer finans- og beskæftigelsestærsklerne maksimalsatser, og medlemsstaterne, EIB og EIF kan fastsætte lavere tærskler end fællesskabstærsklerne, hvis de ønsker at rette deres foranstaltninger mod en speciel kategori SMV'er. Af hensyn til den administrative forenkling kunne de også nøjes med at anvende et enkelt kriterium, nemlig kriteriet om antallet af beskæftigede, ved gennemførelsen af nogle af deres politikker, undtagen på områder, der er omfattet af de forskellige konkurrenceretlige bestemmelser, hvor også de finansielle kriterier skal overholdes.

(8) Efter at Det Europæiske Råd i Santa Maria da Feira i juni 2000 godkendte det europæiske charter for små virksomheder, bør der desuden opstilles en bedre definition af mikrovirksomheder, som udgør en kategori af små virksomheder, der har særlig betydning for fremme af iværksætterånd og jobskabelse.

(9) For bedre at forstå de økonomiske realiteter for SMV'er og for fra denne kategori at få udskilt de grupper af virksomheder, hvis økonomiske magt overstiger en SMV's økonomiske magt, bør man sondre mellem, om de er uafhængige, om de har kapitalinteresser, som ikke medfører en bestemmende indflydelse (partnervirksomheder), eller om de er tilknyttet andre virksomheder. Den kapitalbesiddelsestærskel på 25 %, der er angivet i henstilling 96/280/EF, og under hvilken en virksomhed anses for uafhængig, fastholdes.

(10) For at fremme oprettelsen af virksomheder, egenkapitalfinansieringen af SMV'erne og udviklingen af land- og nærområder kan virksomheder betragtes som uafhængige, selv om visse kategorier af investorer, der spiller en positiv rolle for finansieringen og oprettelsen, besidder andele på 25 % eller derover. Betingelserne for investorer bør imidlertid præciseres. Fysiske personer eller grupper af fysiske personer, der regelmæssigt udøver virksomhed som venturekapitalinvestorer, de såkaldte "business angels", er udtrykkelig nævnt, fordi deres evne til at give nye iværksættere relevant rådgivning er et

værdifuldt bidrag i sammenligning med de øvrige venturekapitalinvestorer. Deres investering i form af egenkapital udgør også et supplement til venturekapitalselskabers aktiviteter, idet de stiller mindre beløb til rådighed i de tidlige faser af virksomhedens eksistens.

(11) For at gøre det lettere for medlemsstaterne og virksomhederne bør man for så vidt angår definitionen af tilknyttede virksomheder overtage de forudsætninger, der er fastsat i artikel 1 i Rådets direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), om konsoliderede regnskaber³⁾, senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/65/EF⁴⁾, såfremt de er i overensstemmelse med formålet med denne henstilling. For at styrke foranstaltningerne til fremme af egenkapitalinvesteringer i SMV'er er der indført en formodning om, at der, medmindre andet dokumenteres, ikke er nogen dominerende indflydelse på virksomheden, jf. kriterierne i artikel 5, stk. 3, i Rådets direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 på grundlag af traktatens artikel 54, stk. 3, litra g), om årsregnskaberne for visse selskabsformer⁵⁾, senest ændret ved direktiv 2001/65/EF.

(12) For at sikre, at det netop er de virksomheder, som virkelig har behov herfor, der kommer til at nyde godt af de fordele, som de forskellige bestemmelser og foranstaltninger, der indføres for SMV'er, giver, bør der i visse tilfælde også tages hensyn til de forbindelser, der eksisterer mellem virksomhederne via fysiske personer. For at begrænse behandlingen af disse tilfælde til det absolut nødvendige bør der kun tages hensyn til disse forbindelser, hvis der er tale om selskaber, der udøver aktiviteter på samme relevante marked eller på tilstødende markeder, om nødvendigt under anvendelse af Kommissionens definition af det relevante marked, som fremgår af Kommissionens meddelelse om afgrænsning af det relevante marked i forbindelse med Fællesskabets konkurrenceret⁶⁾.

(13) For at undgå tilfældige sondringer mellem de forskellige offentlige foretagender i en medlemsstat og af hensyn til retssikkerheden er det nødvendigt at bekræfte, at en virksomhed, hvor 25 % eller derover af kapitalen eller stemmerettighederne kontrolleres af et offentligt organ, ikke er en SMV.

(14) For at lette virksomhedernes administrative byrde og for at sikre en enklere og hurtigere administrativ behandling af sager, hvor det kræves, at en virksomhed har status som SMV, er det ønskeligt at have mulighed for at anvende tro og love-erklæringer fra virksomhederne til attestering af visse af den pågældende virksomheds kendetegn.

(15) Ved definitionen af SMV'er bør sammensætningen af de beskæftigede præciseres. For at fremme udviklingen af erhvervsuddannelser og vekselluddannelser bør man ved beregningen af antal beskæftigede ikke medregne lærlinge og elever, som har en erhvervsuddannelseskontrakt. Heller ikke barselsorlov eller forældreorlov bør medregnes.

(16) De forskellige typer virksomheder, som defineres efter deres forbindelse med andre virksomheder, svarer til objektivt forskellige integrationsgrader. Det er derfor hensigtsmæssigt at anvende differentierede fremgangsmåder på hver enkelt af disse typer virksomheder ved beregningen af de tal, der repræsenterer deres aktivitet og økonomiske magt,

HENSTILLER:

Artikel 1

1. Denne henstilling vedrører den definition af mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, der anvendes i forbindelse med Fællesskabets politikker inden for Fællesskabet og Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde.

2. Medlemsstaterne, Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og Den Europæiske Investeringsfond (EIF) opfordres til:

- a) at anvende afsnit I i bilaget på alle de af deres programmer, der har mellemstore virksomheder, små virksomheder eller mikrovirksomheder som målgruppe
- b) at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at anvende de i artikel 7 i bilaget anførte størrelsesklasser, navnlig når der er tale om evaluering af anvendelsen af finansielle fællesskabsinstrumenter.

Artikel 2

De i artikel 2 i bilaget anførte tærskler er maksimalsatser. Medlemsstaterne, EIB og EIF kan i særlige tilfælde vælge at fastsætte lavere tærskler. Ved gennemførelsen af visse af deres politikker kan de også vælge udelukkende at anvende kriteriet om antallet af beskæftigede, undtagen på de områder, der er omfattet af de forskellige regler om statsstøtte.

Artikel 3

Denne henstilling erstatter fra den 1. januar 2005 henstilling 96/280/EF.

Artikel 4

Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne, EIB og EIF.

Disse anmodes om senest den 31. december 2004 at oplyse Kommissionen om, hvilke foranstaltninger de har truffet for at efterkomme denne henstilling, og senest den 30. september 2005 at oplyse den om de første resultater af henstillingens anvendelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 6. maj 2003.

På Kommissionens vegne

Erkki Liikanen

Medlem af Kommissionen

(1) EFT L 107 af 30.4.1996, s. 4.

(2) EFT L 10 af 13.1.2001, s. 33.

(3) EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1.

(4) EFT L 283 af 27.10.2001, s. 28.

(5) EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11.

(6) EFT C 372 af 9.12.1997, s. 5.

BILAG

AFSNIT I

DEFINITION AF MIKROVIRKSOMHEDER, SMÅ OG MELLESTORE VIRKSOMHEDER VEDTAGET AF KOMMISSIONEN

Artikel 1

Virksomhed

Som virksomhed betragtes enhver enhed, uanset dens retlige form, der udøver en økonomisk aktivitet. Som virksomheder betragtes således navnlig enheder, der i form af enkeltmandsvirksomheder eller familievirksomheder udøver en håndværksmæssig aktivitet eller andre aktiviteter, samt personselskaber eller foreninger, der regelmæssigt udøver en økonomisk aktivitet.

Artikel 2

Antal beskæftigede og finansielle tærskler til afgrænsning af virksomhedskategorierne

1. Kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.
2. I kategorien SMV'er forstås ved små virksomheder, virksomheder som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 10 mio. EUR.
3. I kategorien SMV'er forstås ved mikrovirksomheder virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 2 mio. EUR.

Artikel 3

Typer af virksomheder, som tages i betragtning ved beregningen af antal beskæftigede og beløbsstørrelser

1. Ved "uafhængig virksomhed" forstås enhver virksomhed, der ikke betegnes som partnervirksomhed, jf. stk. 2, eller som tilknyttet virksomhed, jf. stk. 3.
2. Ved "partnervirksomhed" forstås alle virksomheder, der ikke betegnes som tilknyttede virksomheder, jf. stk. 3, og mellem hvilke der består følgende forbindelse: En virksomhed (den overordnede virksomhed) besidder alene eller i fællesskab med en eller flere tilknyttede virksomheder, jf. stk. 3, 25 % eller derover af kapitalen eller stemmerettighederne i en anden virksomhed (den underordnede virksomhed).

En virksomhed kan dog stadig betegnes som uafhængig, dvs. uden partnervirksomheder, selv om 25 %-tærsklen er nået eller overskrides, hvis der er tale om følgende investorkategorier, forudsat at disse hverken enkeltvis eller i fællesskab er tilknyttet den pågældende virksomhed som defineret i stk. 3:

- a) offentlige investeringsselskaber, venturekapitalselskaber, fysiske personer eller grupper af fysiske personer, der regelmæssigt udøver virksomhed som venturekapitalinvestorer ("business angels"), der investerer egne midler i ikke-børsnoterede virksomheder, forudsat at de samlede investeringer fra disse "business angels" i en enkelt virksomhed ikke overstiger 1250000 EUR
- b) universiteter eller nonprofit-forskningscentre
- c) institutionelle investorer, herunder regionaludviklingsfonde
- d) selvstyrende lokale myndigheder med et årligt budget på mindre end 10 mio. EUR og mindre end 5000 indbyggere.

3. Ved "tilknyttede virksomheder" forstås virksomheder, mellem hvilke der består en af følgende former for forbindelse:

- a) En virksomhed besidder flertallet af de stemmerettigheder, der er tillagt aktionærerne eller deltagerne i en anden virksomhed.

- b) En virksomhed har ret til at udnævne eller afsætte et flertal af medlemmerne af administrations-, ledelses- eller tilsynsorganet i en anden virksomhed.
- c) En virksomhed har ret til at udøve en bestemmende indflydelse over en anden virksomhed i medfør af en med denne indgået aftale eller i medfør af en bestemmelse i dennes vedtægter.
- d) En virksomhed, som er selskabsdeltager i en anden virksomhed, råder i medfør af en aftale med andre selskabsdeltagere i denne anden virksomhed over flertallet af selskabsdeltagernes stemmerettigheder.

Der består en formodning om, at der ikke foreligger bestemmende indflydelse, hvis de i stk. 2, andet afsnit, nævnte investorer hverken direkte eller indirekte blander sig i forvaltningen af den pågældende virksomhed, når der ses bort fra de rettigheder, som de har i deres egenskab af selskabsdeltagere.

Virksomheder, mellem hvilke der, via en eller flere andre virksomheder eller med de i stk. 2 nævnte investorer, består en eller flere forbindelser som nævnt i første afsnit, betragtes også som tilknyttede virksomheder.

Virksomheder, mellem hvilke der via en fysisk person eller en gruppe af fysiske personer, som handler i fællesskab, består en eller flere af disse forbindelser, betragtes også som tilknyttede virksomheder, hvis disse virksomheder udøver deres aktiviteter eller en del af deres aktiviteter på samme marked eller på tilgrænsende markeder.

Som tilgrænsende marked betragtes markedet for et produkt eller en tjenesteydelse i et tidligere eller senere markedsled.

4. Bortset fra de tilfælde, der er omhandlet i stk. 2, andet afsnit, betragtes en virksomhed ikke som en SMV, hvis 25 % eller derover af dens kapital eller dens stemmerettigheder kontrolleres direkte eller indirekte af et eller flere offentlige organer enkeltvis eller i fællesskab.

5. Virksomhederne kan afgive en erklæring om deres status som uafhængig virksomhed, partnervirksomhed eller tilknyttet virksomhed samt om dataene vedrørende de i artikel 2 nævnte tærskler. Selv om kapitalen er spredt på en sådan måde, at det ikke er muligt præcist at afgøre, hvem der ejer den, kan en sådan erklæring afgives, ved at virksomheden i god tro erklærer, at den med rimelighed kan antage, at en enkelt virksomhed eller flere indbyrdes tilknyttede virksomheder i fællesskab eller fysiske personer eller en gruppe af fysiske personer ikke ejer 25 % eller derover af den. Sådanne erklæringer bevirker ingen indskrænkning af den kontrol, som er fastlagt i nationale eller fællesskabsretlige regler.

Artikel 4

Data, der skal anvendes ved beregningen af antal beskæftigede og beløbsstørrelser og referenceperiode

1. De data, der anvendes ved beregningen af antal beskæftigede og beløbsstørrelser, er dataene fra det seneste afsluttede regnskabsår, og de beregnes på årsbasis. De anvendes fra datoen for regnskabsafslutningen. Det pågældende omsætningsbeløb beregnes eksklusive moms og andre indirekte skatter og afgifter.

2. Hvis en virksomhed på datoen for regnskabsafslutningen konstaterer en under- eller overskridelse på årsbasis af tærsklerne for antal beskæftigede eller de finansielle tærskler, som anført i artikel 2, medfører dette kun, at virksomheden får eller mister status som mellemstor virksomhed, lille virksomhed eller mikrovirksomhed, hvis under- eller overskridelsen finder sted i to på hinanden følgende regnskabsår.

3. Hvis der er tale om nyetablerede virksomheder, hvis regnskaber endnu ikke er afsluttet, beregnes de pågældende data på grundlag af et skøn foretaget i god tro i løbet af regnskabsåret.

Artikel 5

Antal beskæftigede

Antal beskæftigede er lig med antallet af årsarbejdsenheder (ÅAE), dvs. det antal personer, der på fuldtid har arbejdet i den pågældende virksomhed eller for denne virksomheds regning i løbet af hele det pågældende år. Arbejde præsteret af personer, der ikke har arbejdet hele året, eller som har arbejdet på deltid, uanset dennes varighed, eller sæsonarbejdende indgår som brøkdele af ÅAE. Til beskæftigede medregnes:

- a) lønmodtagere
- b) personer, der arbejder for virksomheden, har et underordningsforhold til denne og sidestilles med lønmodtagere i national ret
- c) aktive virksomhedsejere
- d) partnere, der regelmæssigt arbejder i virksomheden og nyder godt af økonomiske fordele fra virksomhedens side.

Lærlinge og elever under erhvervsuddannelse, som har indgået en lærlingekontrakt eller en erhvervsuddannelseskontrakt, medregnes ikke i antal beskæftigede. Barselsorlov og forældreorlov medregnes ikke.

Artikel 6

Fastlæggelse af oplysninger om virksomheden

1. Er der tale om en uafhængig virksomhed, fastsættes dataene, herunder antal beskæftigede, udelukkende på grundlag af denne virksomheds regnskaber.
2. Er der tale om en virksomhed, der har partnervirksomheder eller tilknyttede virksomheder, fastsættes dataene, herunder antal beskæftigede, på grundlag af virksomhedens regnskaber og andre data eller - såfremt sådanne foreligger - virksomhedens konsoliderede regnskab eller de konsoliderede regnskaber, hvori virksomheden indgår ved konsolidering.

De i første afsnit nævnte data forenes med dataene for den pågældende virksomheds eventuelle partner-virksomheder, der er umiddelbart over- eller underordnet denne. Foreningen sker proportionelt med den procentvise andel af kapitalen eller stemmerettighederne (den højeste af disse to procentsatser). Er der tale om gensidig deltagelse, anvendes den højeste af disse procentsatser.

Til de i første og andet afsnit nævnte data lægges 100 % af dataene for eventuelle virksomheder, der er direkte eller indirekte tilknyttet den pågældende virksomhed, og som ikke allerede indgår i regnskaberne ved konsolidering.

3. Ved anvendelsen af stk. 2 er dataene for virksomheder, der er tilknyttet den pågældende virksomhed, de data, der fremgår af deres regnskaber og andre data, i påkommende tilfælde i konsolideret form, hvortil lægges 100 % af dataene for virksomheder, der er tilknyttet disse partnervirksomheder, undtagen hvis deres data allerede indgår ved konsolidering.

Ved anvendelsen af stk. 2 er dataene for virksomheder, der er tilknyttet den pågældende virksomhed, de data, der fremgår af deres regnskaber og andre data, i påkommende tilfælde i konsolideret form. Til disse føjes proportionelt dataene for eventuelle partnervirksomheder til disse tilknyttede virksomheder, der er umiddelbart over- eller underordnet disse, hvis de ikke allerede indgår i det konsoliderede regnskab i et forhold, der mindst svarer til den procentsats, der er fastsat i henhold til stk. 2, andet afsnit.

4. Hvis en given virksomheds antal beskæftigede ikke fremgår af det konsoliderede regnskab, beregnes antallet ved proportionel forening af dataene for de virksomheder, som denne virksomhed er partnervirksomhed med, og med tillæg af dataene vedrørende de virksomheder, som den er tilknyttet.

AFSNIT II

DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 7

Statistikker

Kommissionen træffer de fornødne foranstaltninger til at offentliggøre de statistikker, den udarbejder, i overensstemmelse med følgende virksomhedsklasser:

- a) 0 til 1 person
- b) 2 til 9 personer
- c) 10 til 49 personer
- d) 50 til 249 personer.

Artikel 8

Referencer

1. I alle fællesskabsforskrifter og fællesskabsprogrammer, som måtte blive ændret eller vedtaget, og hvori begreberne "SMV", "mikrovirksomhed", "lille virksomhed" eller "mellemstor virksomhed" eller lignende betegnelser måtte blive anvendt, bør der henvises til definitionen i denne henstilling.

2. Igangværende fællesskabsprogrammer, som anvender den definition af SMV'er, som er angivet i henstilling 96/280/EF, omfatter i en overgangsperiode fortsat virksomheder, som blev anset for SMV'er, da disse programmer blev vedtaget. Retligt bindende forpligtelser, som Kommissionen har påtaget sig på grundlag af disse programmer, berøres dog ikke.

Uden at det berører første afsnit, kan ændringer af SMV-definitionen inden for disse programmer kun ske i form af en vedtagelse af definitionen i denne henstilling i overensstemmelse med stk. 1.

Artikel 9

Ændring

På grundlag af en status over anvendelsen af definitionen i nærværende henstilling, som udarbejdes inden den 31. marts 2006, og under hensyntagen til eventuelle ændringer af artikel 1 i direktiv 83/349/EØF vedrørende definitionen af tilknyttede virksomheder i den i direktivet omhandlede betydning tilpasser Kommissionen i nødvendigt omfang definitionen i nærværende henstilling, bl.a. de tærskler, der er fastlagt for omsætning og samlet balance, for at tage hensyn til erfaringerne og den økonomiske udvikling i Fællesskabet.

-
- 1) EFT L 107 af 30.4.1996, s. 4.
 - 2) EFT L 10 af 13.1.2001, s. 33.
 - 3) EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1.
 - 4) EFT L 283 af 27.10.2001, s. 28.
 - 5) EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11.
 - 6) EFT C 372 af 9.12.1997, s. 5.